

Πρόγραμμα SFC2021 για το ΕΤΘΑΥ

CCI	2021EL14MFPR001
Τίτλος στα αγγλικά	European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund - Programme for Greece
Τίτλος στην εθνική γλώσσα ή γλώσσες	EL - European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund - Programme for Greece
Έκδοση	2.1
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2021
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2029
Αριθμός απόφασης της Επιτροπής	C(2025)3410
Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	22 Μαΐ 2025
Αριθμός τροποποιητικής απόφασης κράτους μέλους	
Ημερομηνία έναρξης ισχύος της τροποποιητικής απόφασης του κράτους μέλους	
Μη ουσιαστική μεταφορά (άρθρο 24 παράγραφος 5 του ΚΚΔ)	Όχι
Φραστικές ή τυπογραφικές διορθώσεις (άρθρο 24 παράγραφος 6 του ΚΚΔ)	Όχι
Εγκρίθηκε από την επιτροπή παρακολούθησης	Ναι

Πίνακας περιεχομένων

1. Στρατηγική του προγράμματος: κύριες αναπτυξιακές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής	8
Πίνακας 1Α: Αιτιολόγηση προτεραιότητας	18
Πίνακας 1Α: Ανάλυση SWOT και ανάγκες	35
2. Προτεραιότητες	76
2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας	76
2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	77
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων	78
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	78
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	78
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	81
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	82
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	83
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	84
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	85
2.1.1.1.2. Δείκτες	86
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	86
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	87
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ	88
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO ₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών	89
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	89
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	89
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	90
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	91
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	92
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	93
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	94
2.1.1.1.2. Δείκτες	95
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	95
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	96
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ	97
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων	98
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	98

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	98
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	100
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	101
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	102
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	103
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	104
2.1.1.1.2. Δείκτες	105
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	105
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	106
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ	107
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων	108
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	108
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	108
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	111
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	112
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	113
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	114
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	115
2.1.1.1.2. Δείκτες	116
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	116
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	117
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ	118
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση	119
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	119
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	119
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	121
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	122
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	123
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	124

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	125
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	126
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	126
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	127
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ.....	128
2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση.....	129
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο.....	130
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	130
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.....	130
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ.....	133
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.....	134
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	135
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	136
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	137
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	138
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	138
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	139
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ.....	140
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων.....	141
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	141
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.....	141
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ.....	143
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.....	144
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	145
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	146
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	147
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	148
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	148
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	149
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ.....	150

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	151
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	152
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	152
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	152
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	154
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	155
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	156
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	157
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	158
2.1.1.1.2. Δείκτες	159
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	159
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	160
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ	161
2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση	162
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής	163
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	163
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	163
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	164
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	165
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	166
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	167
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	168
2.1.1.1.2. Δείκτες	169
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	169
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	170
2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ	171
2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας	172
2.2.1. Προτεραιότητα: 5.1. Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ	173
2.2.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	173
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ	173
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ	174

2.2.1.2. Δείκτες	175
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	175
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	175
3. Σχέδιο χρηματοδότησης	176
3.1 Μεταφορές και συνεισφορές	176
Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU (κατανομή ανά έτος)	176
Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU (συνοπτικά)	176
Αιτιολόγηση	176
Πίνακας 16Α: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος)	176
Πίνακας 16Β: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (συνοπτικά)	177
Αιτιολόγηση	177
Πίνακας 17Α: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (κατανομή ανά έτος)	177
Πίνακας 17Β: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)	177
Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία — αιτιολόγηση	177
3.4 Επιστρεπτές μεταφορές	178
Πίνακας 20Α: Επιστρεπτές μεταφορές (κατανομή ανά έτος)	178
Πίνακας 20Β: Επιστρεπτές μεταφορές (συνοπτικά)	178
3.5 Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος	179
Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος	179
3.6 Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση	179
Πίνακας 11Α Σύνολο χρηματοδοτικών κονδυλίων ανά ταμείο και εθνική συνεισφορά	179
4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	182
Πίνακας 12: Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	182
5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	194
Πίνακας 13: Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	194
Πίνακας 13Α: Το μέρος των ποσοστών που καθορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ, το οποίο θα επιστρέφεται στους φορείς που λαμβάνουν πληρωμές από την Επιτροπή σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (σε ποσοστιαίες μονάδες)	195
6. Εταιρική σχέση	196
7. Επικοινωνία και προβολή	200
8. Χρήση δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	202
Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	202
Προσάρτημα 1	203
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	203
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης	204
Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών	205
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)	205
2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.	206
3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.	207
4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.	208

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.....	209
Προσάρτημα 2	210
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	210
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	211
Προσάρτημα 3: Κατάλογος σχεδιαζόμενων πράξεων στρατηγικής σημασίας με χρονοδιάγραμμα	212
Προσάρτημα 4	213
Σχέδιο δράσης ΕΤΘΑΥ για κάθε εξόχως απόκεντρη περιοχή	213
ΕΓΓΡΑΦΑ	214

1. Στρατηγική του προγράμματος: κύριες αναπτυξιακές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημεία i) έως viii) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο x) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΚΚΔ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2021-2027 (ΠΑΛΥΘ)

Το Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027 (ΠΑΛΥΘ), αναπτύσσεται και χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), ακολουθώντας το θεσμικό πλαίσιο των «Κοινών Διατάξεων» Καν(ΕΕ)1380/2021, καθώς και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) Καν(ΕΕ)1380/2013, που έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι οι δραστηριότητες στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμες από περιβαλλοντική άποψη και υπόκεινται σε διαχείριση που είναι συμβατή με τους στόχους της επίτευξης οικονομικών και κοινωνικών οφελών, καθώς και οφελών στον τομέα της απασχόλησης.

Το Πρόγραμμα, εξυπηρετεί επίσης την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική της ΕΕ, καθώς και σειρά διεθνών και ευρωπαϊκών στρατηγικών και δεσμεύσεων, που θέτουν ευρύτερους στόχους για την βιώσιμη ανάπτυξη, τη βιοποικιλότητα, την πράσινη μετάβαση, και τη θαλάσσια διακυβέρνηση.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Πράσινη Μετάβαση, Γαλάζια Οικονομία & Ψηφιακή Μετάβαση

Η ΕΕ με τη στρατηγική της «Πράσινης Συμφωνίας» (Green Deal) φιλοδοξεί να γίνει η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος μέχρι το 2050, κάτι που θα έχει ως αποτέλεσμα καθαρότερο περιβάλλον, πιο οικονομική ενέργεια, εξυπνότερες μεταφορές, νέες θέσεις εργασίας και γενικότερα καλύτερη ποιότητα ζωής για τους πολίτες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη **Γαλάζια Οικονομία**, με στόχο την ανάπτυξη ενός ισχυρού, βιώσιμου, ανθεκτικού και κλιματικά ουδέτερου μοντέλου, και δεδομένου του ρόλου του ως απαραίτητου και κρίσιμου τομέα για την επίτευξη των στόχων τόσο της Πράσινης Συμφωνίας όσο και του Σχεδίου Ανάκαμψης.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε δράσεις για την μείωση εκπομπών άνθρακα, με αναφορά σε δράσεις για την αλιεία, όπως η υιοθέτηση καθαρότερων κινητήρων και τεχνικών.

Επιπλέον, τονίζεται η σημασία της μείωσης των θαλάσσιων απορριμμάτων, και ειδικά σε ό,τι αφορά στην αλιεία, με τον ανασχεδιασμό των αλιευτικών εργαλείων στη βάση κυκλικού προτύπου ώστε να επαναχρησιμοποιούνται ή να ανακυκλώνονται μετά το πέρας της χρήσης τους, με την ενίσχυση του ρόλου των αλιέων στην ανάκτηση και συλλογή απολεσθέντων εργαλείων και απορριμμάτων, καθώς και με την κατάλληλη επεξεργασία των απορριμμάτων στους χώρους εκφόρτωσης.

Παράλληλα, σχεδιάζεται ένα νέο πλαίσιο για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ώστε να επιταχυνθεί και να διευκολυνθεί η μετάβαση προς ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων. Μεταξύ άλλων, θα περιλαμβάνει πρόταση για σύγχρονα, βιώσιμα πρότυπα εμπορίας για τα θαλασσινά, ώστε να παρέχονται συγκρίσιμες πληροφορίες στους καταναλωτές και τους φορείς της αλυσίδας εφοδιασμού σχετικά με την περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα και το αποτύπωμα άνθρακα, και ειδική πρωτοβουλία για τα φύκη, προκειμένου να υποστηριχθεί η ανάπτυξη της σχετικής βιομηχανίας στην ΕΕ, και να διευκολυνθεί η αδειοδότηση των φυκών ως νέων τροφίμων.

Έμφαση δίνεται επίσης, στην ψηφιακή μετάβαση του ελέγχου της αλιείας και την επιβολή των αλιευτικών κανόνων μέσω της αναθεώρησης του συστήματος ελέγχου της αλιείας, καθώς και στη διαχείριση της αλιείας στη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα.

Βιοποικιλότητα

Η στρατηγική για τη **Βιοποικιλότητα** με ορίζοντα το 2030, θέτει ως στόχο την αποκατάσταση της φύσης στην ΕΕ, με τη βελτίωση και διεύρυνση των προστατευόμενων περιοχών, την αποκατάσταση χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων και τη διατήρηση και βιώσιμη αξιοποίηση των θαλάσσιων πόρων. Η προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας, καθώς και η αποκατάστασή της, αποτελούν θεμελιώδεις αρχές της θαλάσσιας οικονομικής δραστηριότητας. Στην κατεύθυνση αυτή, η Επιτροπή προκρίνει δράσεις

ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων της αλιείας, όπως τα επιλεκτικότερα εργαλεία, και δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διατήρηση των αλιευτικών πόρων και την αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, με τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών.

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

Η ΕΕ έχει επίσης δεσμευτεί πλήρως στην εφαρμογή του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης «ΣΒΑ14: «Διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης», της «**Ατζέντας 2030**» των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, και στο πλαίσιο αυτό, έχει αναλάβει τη δέσμευση να προωθήσει μια βιώσιμη γαλάζια οικονομία η οποία θα είναι συνεπής με τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, τη διατήρηση των βιολογικών πόρων και την επίτευξη μιας καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, καθώς και την απαγόρευση ορισμένων μορφών αλιευτικών επιδοτήσεων που συμβάλλουν στην πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα και την υπεραλίευση, την εξάλειψη των επιδοτήσεων που συμβάλλουν στην παράνομη, λαθραία και άναρχη αλιεία (IUU) και την αποφυγή χορήγησης νέων επιδοτήσεων.

Διαχείριση των βιολογικών πόρων της Μεσογείου

Για τη διαχείριση των βιολογικών πόρων της Μεσογείου, η ΕΕ είναι μέλος του Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Αλιείας **GFCM** (Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο). Οι συστάσεις της GFCM έχουν υιοθετηθεί από την Ελλάδα (χέλι, γαρίδες των βαθέων υδάτων, κόκκινο κοράλλι κλπ.), αν και συνήθως τα εθνικά μέτρα και ρυθμίσεις είναι πιο αυστηρά. Δεδομένου ότι ο σχεδιασμός της GFCM για την επόμενη πενταετία περιλαμβάνει αρκετές αλλαγές στην αλιευτική διακυβέρνηση, σε συνδυασμό με την υιοθέτηση Πολυετών Σχεδίων Διαχείρισης για όλη τη Μεσόγειο, νέες διαδικασίες ελέγχου, επέκταση των περιοχών όπου η αλιεία είναι «περιορισμένη», αυξημένη προστασία ευαίσθητων ειδών, και μέτρηση της αλιευτικής ικανότητας, το Πρόγραμμα θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της GFCM.

Επιπλέον, η Ελλάδα έχει υπογράψει με άλλα ΚΜ της ΕΕ τη δήλωση **MedFish4Ever** για τη βιώσιμη αλιεία, και υποστηρίζει το σχέδιο δράσης της γαλλικής πρωτοβουλίας «Μεσόγειος, μία υποδειγματική θάλασσα έως το 2030» (Σεπτέμβριος 2021), με σκοπό την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, στο οποίο τίθενται υψηλοί στόχοι αναγνωρίζοντας τη σημασία της διατήρησης της βιοποικιλότητας.

Λαμβάνεται επίσης υπόψη κατά το σχεδιασμό, η Οδηγία- πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική (MSFD) και η εθνική στρατηγική, τα προγράμματα παρακολούθησης και τα προγράμματα μέτρων που απορρέουν από αυτήν. Επίσης, η Απόφαση της Επιτροπής για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων (GES), η Οδηγία (2000/60) που ορίζει το πλαίσιο κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και τα Σχέδια Διαχείρισης και Προγράμματα Μέτρων που απορρέουν από αυτήν, καθώς και η Σύμβαση της Βαρκελώνης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παράκτιων περιοχών της Μεσογείου.

Συστατικά στοιχεία των ανωτέρω στρατηγικών που αφορούν στον τομέα της αλιείας, υδατοκαλλιέργειας και θάλασσας και θα χρηματοδοτηθούν από το ΠΑΛΥΘ, είναι οι δράσεις για το κλίμα, για την προώθηση της χρήσης καθαρής ενέργειας, τον περιορισμό της ρύπανσης, την αειφορική βιομηχανία (μέσω της Κυκλικής Οικονομίας), την έρευνα και ανάπτυξη και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Επίσης, το Πρόγραμμα, στο πλαίσιο της στρατηγικής «**από το αγρόκτημα στο πιάτο**», θα χρηματοδοτήσει δράσεις που προωθούν την αειφορία στα αγροδιατροφικά συστήματα παραγωγής των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την ιχθυηλασιμότητα των προϊόντων, την υγεία των καταναλωτών κα. Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω, το ΠΑΛΥΘ αναμένεται να συμβάλλει σημαντικά στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην κύρια στρατηγική ανάπτυξης της ΕΕ που επιδιώκει τη μετάβαση από το σήμερα σε ένα αειφορικό αύριο.

Μακροπεριφερειακή Στρατηγική EUSAIR

Η Ελλάδα συμμετέχει στην μακροπεριφερειακή στρατηγική **EUSAIR** (Στρατηγική της ΕΕ για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου), στην οποία συμμετέχουν συνολικά δέκα χώρες. Η στρατηγική περιλαμβάνει τέσσερις Πυλώνες. Ο Πυλώνας 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη» περιλαμβάνει τρεις (3) θεματικές ενότητες: α) γαλάζιες τεχνολογίες, β) αλιεία και υδατοκαλλιέργειες και γ) ναυτιλιακή και θαλάσσια διακυβέρνηση. Το ΕΤΘΑΥ αποτελεί μία από τις πηγές χρηματοδότησης που θα εξυπηρετήσουν τους στόχους τόσο του Πυλώνα 1 της Στρατηγικής όσο και δράσεις του Πυλώνα 3 «Ποιότητα Περιβάλλοντος» και του Πυλώνα 4 «Βιώσιμος Τουρισμός».

Το ΠΑΛΥΘ συνεισφέρει σε δράσεις που εμπίπτουν κυρίως στις τρεις (3) εμβληματικές προτεραιότητες του Πυλώνα 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη» όπως εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της EUSAIR:

- Υιοθέτηση δεσμών τετραπλού έλικα στους τομείς της θαλάσσιας τεχνολογίας και της γαλάζιας βιοτεχνολογίας με στόχο την προώθηση της καινοτομίας, την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και την προσαρμογή τους στη γαλάζια βιοοικονομία
- Προώθηση της βιωσιμότητας, της διαφοροποίησης και της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών μέσω ενεργειών στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας & ανάπτυξης, της διοίκησης, της τεχνολογίας και του μάρκετινγκ συμπεριλαμβανόμενης της προώθησης πρωτοβουλιών που αφορούν τα πρότυπα εμπορίας και την υγιεινή διατροφή
- Υποστήριξη των δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων και αποτελεσματικός συντονισμός του σχεδιασμού δράσεων τοπικής ανάπτυξης με στόχο τη βελτίωση της θαλάσσιας και ναυτιλιακής διακυβέρνησης και των υπηρεσιών της γαλάζιας ανάπτυξης

Οι στόχοι της EUSAIR συμπίπτουν επίσης και με τους στόχους της **Blue Med Initiative**, πρωτοβουλίας που καλύπτει τη θαλάσσια λεκάνη της Μεσογείου και στην οποία συμμετέχουν 9 ΚΜ, ενώ συνδέεται με αντίστοιχες προτεραιότητες του Διακρατικού Προγράμματος ADRION αλλά και των Προγραμμάτων EuroMed και Interreg NEXT Mediterranean Sea Basin

Στρατηγική για την Υδατοκαλλιέργεια

Η παραγωγή της ΕΕ αντιπροσωπεύει το 3% περίπου της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Για το 2019 (EUMOFA report 2021, 28ΚΜ), η παραγωγή προϊόντων συλλεκτικής αλιείας ήταν περίπου 4,82 εκατομμύρια τόνοι, ενώ η υδατοκαλλιέργεια προσέθεσε περίπου 1,36 εκατομμύρια τόνους, ενώ τα στοιχεία εμπορίας για το έτος 2020 (27ΚΜ) συνοψίζονται στα εξής: εξαγωγές περίπου 2,2 εκατομμυρίων τόνων αλιευτικών προϊόντων, αξίας περίπου 6,967 δις €, εισαγωγές 6,15 εκ. τόνοι, αξίας 24,21 δις €. Η ΕΕ είναι παγκοσμίως ο μεγαλύτερος εισαγωγέας, με διαχρονικό έλλειμμα μεταξύ παραγωγής και ζήτησης, ενώ ο στόχος είναι η κατά το δυνατό μείωσή του, χωρίς ωστόσο να διαταράσσονται οι ισορροπίες στο οικοσύστημα.

Ο τομέας της υδατοκαλλιέργειας εξακολουθεί να απέχει σημαντικά από την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού του όσον αφορά την ανάπτυξή του και την κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης για πιο βιώσιμα θαλασσινά προϊόντα. Η Επιτροπή, μέσα από τις **Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές**, προκρίνει μια στρατηγική προσέγγιση για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, που θα ανοίξει τον δρόμο για την ανάκαμψη του τομέα υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ στον απόηχο της κρίσης λόγω COVID-19 και θα διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ανθεκτικότητα του τομέα.

Παρότι η υδατοκαλλιέργεια στην ΕΕ, υπόκειται σε ορισμένες από τις πλέον αυστηρές κανονιστικές απαιτήσεις ποιότητας, υγείας και περιβάλλοντος, εξακολουθεί να έχει περιθώριο περαιτέρω βελτίωσης ως προς τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της και μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των σχετικών με αυτήν στρατηγικών.

Οι βασικοί στόχοι που τίθενται είναι οι ακόλουθοι:

- οικοδόμηση ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας
- συμμετοχή στην πράσινη μετάβαση
- διασφάλιση της κοινωνικής αποδοχής και της ενημέρωσης του καταναλωτή
- ενίσχυση των γνώσεων και της καινοτομίας

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί μια σειρά από προκλήσεις, οι οποίες αφορούν:

1. Στον συντονισμένο χωροταξικό σχεδιασμό, ώστε να διασφαλίζεται η κατανομή του χώρου και των υδάτων μεταξύ των διαφόρων τομέων οικονομικής δραστηριότητας, με παράλληλη διατήρηση των οικοσυστημάτων. Ο σχεδιασμός θα πρέπει να περιλαμβάνει τόσο τη θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια, όσο και των εσωτερικών υδάτων, καθώς και τη χερσαία υδατοκαλλιέργεια (με ανακυκλοφορία νερού), αλλά και την υπεράκτια.

2. Στο κανονιστικό και διοικητικό πλαίσιο με στόχο τη μείωση των διοικητικών βαρών και του

απαιτούμενου χρόνου αδειοδότησης.

3. Στην αύξηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων της υδατοκαλλιέργειας για την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς της και τη διασφάλιση της συμβολής της στους στόχους της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, μεταξύ άλλων, μέσω της σημαντικής αύξησης της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας έως το 2030.
4. Στην υγεία των εκτρεφόμενων οργανισμών, με στόχο την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση των νόσων που απειλούν την παραγωγικότητα και την καλή διαβίωση των ζώων, καθώς και σε ορισμένες περιπτώσεις τη δημόσια υγεία. Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική «**από το αγρόκτημα στο πιάτο**» θέτει επίσης συγκεκριμένους στόχους, για τη μείωση των πωλήσεων αντιμικροβιακών φαρμάκων κατά 50%,
5. Στην καλή διαβίωση των ζώων με έμφαση στην ανάπτυξη ορθών πρακτικών για την καλή διαβίωση των ιχθύων κατά την εκτροφή, τη μεταφορά και τη θανάτωση.
6. Στην προσαρμογή της υδατοκαλλιέργειας στην κλιματική αλλαγή για την αύξηση της ανθεκτικότητάς της, και τη συμβολή στο μετριασμό της με μείωση των εκπομπών, της ενεργειακής κατανάλωσης και γενικότερα κάθε αρνητικού αντικτύπου.
7. Στις οργανώσεις παραγωγών για την βελτίωση της διαπραγματευτικής θέσης των παραγωγών, τα οφέλη από κοινές υπηρεσίες, καθώς και την αυτορρύθμιση του κλάδου, και διακλαδικές οργανώσεις για την ένταξη των παραγωγών στην αλυσίδα αξίας.
8. Στον έλεγχο των προϊόντων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού, που συμβάλει στη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της κερδοφορίας της υδατοκαλλιέργειας
9. Στη διαφοροποίηση στα είδη και τις μορφές καλλιέργειας, και την προσθήκη αξίας στα προϊόντα μέσα από τη μεταποίηση και τη συσκευασία.
10. Στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας του κλάδου μέσω της ενίσχυσης ενός ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδιασμού στο νέο περιβάλλον που δημιουργείται στην αγορά, όπως προώθηση μεταποίησης προϊόντων, ηλεκτρονικές πωλήσεις, δράσεις που συμβάλουν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών άνθρακα που προέρχονται από την παραγωγή, τις μεταφορές και τη μεταποίηση κλπ.
11. Τέλος, ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η διασφάλιση της κοινωνικής αποδοχής και της ενημέρωσης του καταναλωτή, μέσω της επικοινωνιακής προβολής της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ, της ενσωμάτωσης της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ στις τοπικές κοινότητες και τη συλλογή και παρακολούθηση δεδομένων.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Στο σχεδιασμό του ΠΑΛΥΘ εντάσσονται και οι εθνικές στρατηγικές και σχέδια που αναπτύσσονται σε εφαρμογή της ΚΑΛΠ και στοχεύουν στα ειδικά θέματα της χώρας. Λαμβάνονται υπόψη επίσης και άλλες στρατηγικές εθνικής και τοπικής εμβέλειας (χωρικές και ΤΑΠΤΟΚ), όπως η ανασυγκρότηση της Β. Εύβοιας, που αφορούν σε θεματικές που καλύπτει το Πρόγραμμα.

Υδατοκαλλιέργειες

Η Ελλάδα εκπονεί και εφαρμόζει **Πολυετές Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών 2021-2027** (ΠΕΣΣΑΥ). Ως Στρατηγικός Στόχος της χώρας ορίζεται, η βιώσιμη (περιβαλλοντικά και οικονομικά) και κοινωνικά υπεύθυνη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας. Η επίτευξη του στρατηγικού στόχου αυτού θα πραγματοποιηθεί, με την υλοποίηση ειδικών στόχων και δράσεων, για το χωροταξικό σχεδιασμό, το περιβάλλον και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την υγεία και ευζωία των εκτρεφόμενων ζώων, τις ιχθυοτροφές, τις οργανώσεις παραγωγών, την έρευνα και καινοτομία, τη διαφοροποίηση των ειδών.

Η επίτευξη του Στόχου θα έχει ποσοτικά αποτελέσματα, με την αύξηση της παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, αλλά κύρια με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας αυτών, τα οποία ορίζονται σε μέση αύξηση του όγκου παραγωγής 3% ετησίως (έως το 2025), και 5% ετησίως (έως το 2030).

Παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας

Η παράκτια αλιεία αποτελεί το κύριο τμήμα του ελληνικού στόλου από άποψη αριθμού σκαφών και αλιέων, παρουσιάζει ιδιαίτερη γεωγραφική διαφοροποίηση, διεξάγεται από σκάφη μικρού μεγέθους και είναι στενά συνδεδεμένη με την παράκτια ζώνη. Είναι άρρηκτα δεμένη με τις τοπικές κοινότητες, αντικατοπτρίζει τις παραδόσεις και τις αξίες τους, παρουσιάζει μεγάλη ετερογένεια και εποχικότητα στην ποσότητα και στη σύνθεση των αλιευμάτων, ασκείται από πολλούς τύπους αλιευτικών εργαλείων και στοχεύει στην αλιεία πολλών ειδών. Η ιδιαίτερη σημασία της παράκτιας αλιείας στην Ελλάδα αντικατοπτρίζεται και στο Πρόγραμμα, με ειδικό πλαίσιο δράσεων.

Έλεγχος και Επιτήρηση

Με την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής (29.11.2018), θεσπίστηκε «**Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των ελλείψεων του ελληνικού συστήματος ελέγχου της αλιείας**» (Action Plan), το οποίο υλοποιείται ήδη από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, βάσει προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος, σε συνεργασία με την Επιτροπή. Το Σχέδιο Δράσης εντόπισε διάφορες ελλείψεις και έθεσε επιχειρησιακούς στόχους για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ΚΑΛΠ:

- τη διασφάλιση της υποβολής των στοιχείων της αλιευτικής δραστηριότητας των σκαφών που ανήκουν στις κατηγορίες μήκους <10 μ., και 10-12 μ.
- τη διασφάλιση της αξιόπιστης ζύγισης των αλιευτικών προϊόντων, της υποβολής των δηλώσεων εκφόρτωσης/ανάληψης/πρώτης πώλησης, της εγγραφής των πρώτων αγοραστών στο Μητρώο.
- τη χρήση συστημάτων πληροφορικής και σύγχρονης τεχνολογίας για την πληρότητα και την αξιοπιστία των δεδομένων της αλιευτικής δραστηριότητας των σκαφών, των επιθεωρήσεων, του συστήματος μορίων, την ανταλλαγή των δεδομένων με άλλα ΚΜ και την αξιοποίησή τους σε πραγματικό χρόνο
- τον εκσυγχρονισμό της δομής και οργάνωσης των ελεγκτικών υπηρεσιών, την προσθήκη των υπηρεσιών αλιείας στην διενέργεια των ελέγχων, την χρήση μέσων ελέγχου, την ενημέρωση και εκπαίδευση των επιθεωρητών.

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων ενεργειών του Σχεδίου Δράσης, το σύστημα ελέγχου θα βελτιωθεί αισθητά.

Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο

Ο νόμος 4770 (ΦΕΚ Α15/29-1-2021) εισάγει για πρώτη φορά το πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την εξειδίκευση των κατευθύνσεων της εθνικής στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στον νησιωτικό χώρο. Στοχεύει στον προσδιορισμό των βιώσιμων αναπτυξιακών πολιτικών και προγραμμάτων χρηματοδότησης που συνδέονται με τη θαλάσσια οικονομία και τη νησιωτικότητα, καθώς και τον συντονισμό κρίσιμων δημοσίων πολιτικών που συνδέονται με τον θαλάσσιο χώρο, υπό το πρίσμα της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης σύμφωνα με την κείμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθώς και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ («Ατζέντα 2030»).

Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο NATURA 2000 στην Ελλάδα

Στο σχεδιασμό του ΠΑΛΥΘ λαμβάνονται επίσης υπόψη οι δράσεις που αφορούν στον τομέα της αλιείας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων NATURA 2000, όπως περιγράφονται στο εξειδικευμένο πλαίσιο δράσεων.

Ο ΤΟΜΕΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Μεγέθη του τομέα

Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από έναν μεγάλο αριθμό αλιευτικών σκαφών (12.265 σκάφη στις 31.12.2021) που όμως έχουν μικρή χωρητικότητα και ισχύ μηχανών (62.561,19 GT, και 361.175,93 KW), κι αλιεύουν παράκτια αποθέματα κατά μήκος της εκτεταμένης ακτογραμμής της ηπειρωτικής χώρας, και των πολυάριθμων νησιών. Παρά τη σημαντική μείωση του στόλου από το 2003 έως σήμερα, η Ελλάδα εξακολουθεί να κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των ΚΜ της ΕΕ σε αριθμό σκαφών, είναι 7η στη χωρητικότητα και 5η στην ισχύ του στόλου. Παρά το πολυπληθές του αλιευτικού στόλου, η Ελλάδα συνεισφέρει μόλις στο 1,4% των αλιευμάτων σε επίπεδο ΕΕ.

Το μεγαλύτερο τμήμα του αλιευτικού στόλου (96,16%) αποτελείται από σκάφη που αλιεύουν με στατικά εργαλεία στην παράκτια ζώνη και η αλιεία είναι πολύ-ειδική και πολυσυλλεκτική. Εκ των αλιευτικών σκαφών, μόλις το 2,01% (247 σκάφη) φέρουν πρώτο αλιευτικό εργαλείο τράτα βυθού με πόρτες (μηχανότραπεζα, ΟΤΒ) και στοχεύουν σε βενθικά είδη (κουτσομούρες, μπαρμπούνια, μπακαλιάρους και καρκινοειδή), ενώ το 1,83% (224 σκάφη) φέρουν ως πρώτο αλιευτικό εργαλείο γρι-γρι (PS) και στοχεύουν πελαγικά είδη, κυρίως γαύρο και σαρδέλα.

Ο ελληνικός στόλος το 2020 περιλαμβάνει 13.554 επιχειρήσεις εκ των οποίων το συντριπτικό ποσοστό (περίπου 91%) κατέχει ένα μόνο σκάφος. Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτει επίσης ότι ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων παρουσιάζει πτωτική πορεία τα τελευταία χρόνια (μείωση 32% σε σχέση με το 2012). Αξίζει ακόμη να σημειωθεί, ότι με βάση τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.3 συνεχίζει να παρουσιάζεται υποαπασχόληση στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας, αφού ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων απέχει αρκετά από τα Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης (σε ένα εργαζόμενο αντιστοιχούν 0,77 ΠΠΑ)

Για το 2017 η Ελλάδα ήταν 4η στην ΕΕ στην παραγωγή υδατοκαλλιέργειας και 15η στην παραγωγή συλλεκτικής αλιείας (στοιχεία EUROSTAT). Σε επίπεδο χώρας για το 2019, η αλιευτική παραγωγή από τη θαλάσσια συλλεκτική αλιεία ήταν 81,9 χιλιάδες τόνοι και η αξία τους ήταν 273,4 εκατ €. Η συνολική παραγωγή της υδατοκαλλιέργειας ήταν 128,7 χιλιάδες τόνοι, με αξία 508,3 εκατ €. Αναλυτικότερα η παραγωγή της θαλάσσιας ιχθυοκαλλιέργειας ήταν 102 χιλιάδες τόνοι, αξίας 486,5 εκατ €, η παραγωγή της οστρακοκαλλιέργειας ήταν 23,6 χιλιάδες τόνοι, που αντιστοιχεί σε αξία 9,5 εκατ €, ενώ για τα εσωτερικά ύδατα η παραγωγή της πέστροφας (κυριότερο είδος) ήταν 1,9 χιλιάδες τόνοι, που αντιστοιχεί σε αξία 6,3 εκατ €. Για το 2018 οι εισαγωγές προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας αντιστοιχούσαν σε 672 εκατομμύρια € ή 228 χιλιάδες τόνους, ενώ οι εξαγωγές σε 697 εκατομμύρια € ή 147 χιλιάδες τόνους. Επομένως, η Ελλάδα παρουσιάζει έλλειμμα στην παραγωγή, ενώ το οικονομικό ισοζύγιο είναι θετικό.

Επενδυτικές ανάγκες του τομέα

Οι επιχειρήσεις του τομέα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας παρουσιάζουν ανάγκες που αφορούν τόσο στη γενική κατάσταση των ελληνικών επιχειρήσεων εν γένει, όσο και στα ειδικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου κλάδου.

Η δυσκολία πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης (χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης, κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής σε επενδυτικά σχέδια, εγγυήσεις, κλπ.) αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα των ελληνικών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων. Η αδυναμία χρηματοδότησης αμβλύνει τη δυναμική των επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό του στόλου και των υποδομών υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης. Η «εξωτερική» χρηματοδότηση, μέσα από τα διάφορα Ταμεία και άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ, συμβάλλει ενεργά στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Συνεισφέροντας στην ανθεκτικότητα του τομέα, το ΠΑΛΥΘ προτίθεται να χρησιμοποιήσει χρηματοδοτικά εργαλεία προς ενίσχυση των επιχειρήσεων, η χρήση των οποίων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής, εκ των προτέρων αξιολόγησης, που εκπονείται κεντρικά.

Οι ειδικές επενδυτικές ανάγκες για τη συλλεκτική **αλιεία** είναι πολλές, και συνδέονται σε μεγάλο βαθμό και με τις υποχρεώσεις τις χώρες. Ο εκσυγχρονισμός των σκαφών, η αντικατάσταση των κινητήρων, η αντικατάσταση των αλιευτικών εργαλείων, η εγκατάσταση μέσων ελέγχου, αποτελούν τις βασικότερες εξ αυτών. Ανάγκες εντοπίζονται επίσης σε επίπεδο υποδομών, (τόποι εκφόρτωσης, λιμάνια, αλιευτικά καταφύγια κλπ), προκειμένου να διευκολύνεται και να υποστηρίζεται η αλιευτική εργασία. Στόχο αποτελεί, επίσης, η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και η μείωση των ρύπων και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Σε ό,τι αφορά την **υδατοκαλλιέργεια**, οι επενδυτικές ανάγκες για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις αφορούν κυρίως στην αύξηση της παραγωγικότητας, στην βελτίωση/ανανέωση του εξοπλισμού, στον εκσυγχρονισμό των κτιρίων, στην περιβαλλοντική αναβάθμιση και στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Για την επίτευξη του στόχου αύξησης παραγωγής του πολυτελούς εθνικού σχεδίου ανάπτυξης, θα απαιτηθούν σημαντικές επενδύσεις σε νέες μονάδες. Ταυτόχρονα, απαιτούνται επενδύσεις στην διαφοροποίηση και προώθηση των προϊόντων για τη διεύρυνση της αγοράς, και την αντιμετώπιση του διεθνούς ανταγωνισμού. Αντίστοιχες ανάγκες παρουσιάζουν και οι μεταποιητικές επιχειρήσεις ενώ για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας απαιτείται

η βελτίωση της διάρθρωσης του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας καθώς και η βελτίωση της προώθησης της εθνικής παραγωγής.

Προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο διοικητικός τομέας

Η μεγαλύτερη πρόκληση την οποία καλείται να αντιμετωπίσει ο διοικητικός τομέας είναι η ολοκλήρωση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού και η έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων για τις Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ). Απαραίτητη κρίνεται, επίσης, η επικαιροποίηση των ρυθμίσεων σχετικά με τις εγκρίσεις και τις διαδικασίες αδειοδότησης μονάδων υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες είναι χρονοβόρες και αποθαρρύνουν τις επενδύσεις. Παρά τις βελτιώσεις που επήλθαν με τον Νόμο 4711/2020 εκτιμάται ότι υπάρχουν ακόμη σημαντικά περιθώρια απλούστευσης (κυρίως της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της ειδικής αξιολόγησης των περιοχών του δικτύου NATURA 2000) στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις απαιτήσεις της ΕΕ και της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τις περιοχές NATURA 2000. Η βελτίωση της συνεργασίας του διοικητικού τομέα της αλιείας με τον διοικητικό τομέα περιβάλλοντος για τη χωροταξία των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, καθώς και με τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για τη λειτουργία τους, αποτελεί κρίσιμης σημασίας προϋπόθεση για την επίτευξη των εθνικών στόχων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

Στον τομέα της συλλεκτικής αλιείας και ειδικότερα σε ότι αφορά στην αδειοδότηση των αλιευτικών σκαφών, εκτιμάται ότι υφίστανται περιθώρια για την περαιτέρω μείωση των διοικητικών βαρών, κυρίως μέσω της απλούστευσης και της ψηφιοποίησης των απαιτούμενων διαδικασιών με την αξιοποίηση της βάσης δεδομένων του ΟΣΠΑ. Κρίσιμης σημασίας είναι και η στενή συνεργασία του διοικητικού τομέα της αλιείας με το Λιμενικό Σώμα για τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για τον έλεγχο και την επιτήρηση.

Σημαντική παράμετρο για όλα τα παραπάνω αποτελεί η υποστελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών, που δυσχεραίνει περαιτέρω τις ήδη πολύπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες.

Ωστόσο, ο διοικητικός τομέας θα επωφεληθεί της αποκτηθείσας γνώσης και των εμπειριών της ΠΠ 2014-2020 ειδικότερα όσον αφορά στην υλοποίηση των Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με την Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD) με την επέκταση της χρήσης των «Επιλογών απλοποιημένου κόστους» (SCOs) καθώς και με τον ορισμό των Ομάδων Τοπικής Δράσης (FLAGS) ως ενδιάμεσων φορέων υλοποίησης του Προγράμματος.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στρατηγική στόχευση

Στη βάση των ανωτέρω, καθώς και του λεπτομερούς πλαισίου αναγκών όπως προκύπτει από την ανάλυση SWOT του τομέα, και λαμβάνοντας υπόψη τις στρατηγικές της ΕΕ, όπως εξειδικεύονται και με τις επιμέρους Εθνικές Στρατηγικές, προκύπτουν και οι βασικοί στόχοι για το Πρόγραμμα Αλιείας Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027.

Οι στόχοι παρατίθενται σε αντιστοιχία με τις τέσσερις Προτεραιότητες του ΕΤΘΑΥ, ενώ εξειδικεύονται περαιτέρω στο πλαίσιο της αποτύπωσης των Ειδικών Στόχων. Στο Παράρτημα παρατίθεται η συμβολή των στρατηγικών στόχων στην επίτευξη ευρύτερων στρατηγικών.

Προτεραιότητα 1

- Εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου, επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων και βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων
- Ενίσχυση της βιωσιμότητας της ΜΠΑ, στήριξη του τομέα της παραδοσιακής αλιείας, ενίσχυση της διαδικασίας διαδοχής και εισόδου νέων αλιέων στον κλάδο και υποστήριξη της διαφοροποίησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων
- Εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη των υποδομών για την υποστήριξη της αλιείας, την τήρηση των υποχρεώσεων εκφόρτωσης και τη διαχείριση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων και θαλάσσιων απορριμμάτων
- Ανάπτυξη καινοτομίας για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της αλιείας και παροχή στήριξης για την ενίσχυση της τεχνολογικής ανάπτυξης στην αλιεία

- Προστασία, αποκατάσταση και αποτελεσματική διαχείριση θαλάσσιων οικοσυστημάτων
- Διασφάλιση της επάρκειας των αποθεμάτων και της μέγιστης βιώσιμης απόδοσης αλίευσης
- Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση
- Αύξηση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου και της επιτήρησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

Προτεραιότητα 2

- Αύξηση της παραγωγικότητας για την ανάπτυξη ενός ανθεκτικού και βιώσιμου κλάδου υδατοκαλλιέργειας και τον επαρκή εφοδιασμό της αγοράς
- Μείωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας
- Αύξηση της αποδοχής των προϊόντων των υδατοκαλλιεργειών και διεύρυνση της αγοράς-Εισαγωγή νέων προτύπων εμπορίας
- Ενίσχυση της καινοτομίας για την ενίσχυση της βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας
- Ενίσχυση της μεταποίησης ιδίως μέσα από την εισαγωγή καινοτομίας προϊόντος και καινοτομίας διαδικασιών επεξεργασίας (προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας)
- Εφαρμογή πλήρους χωροταξικού σχεδιασμού στην υδατοκαλλιέργεια

Προτεραιότητα 3

- Αύξηση της ανθεκτικότητας και ενίσχυση της τοπικής οικονομίας στοχευμένων περιοχών με γνώμονα τη γαλάζια ανάπτυξη και την ανάπτυξη μηχανισμών διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο
- Προώθηση του καινοτόμου και έξυπνου μετασχηματισμού του τοπικού παραγωγικού συστήματος με την ενίσχυση και διαφοροποίηση της τοπικής παραγωγής στη βάση της έξυπνης εξειδίκευσης
- Ενδυνάμωση της νησιωτικής και παράκτιας επιχειρηματικότητας και των τοπικών συνεργατικών σχημάτων
- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες, προωθούν την ένταξη και ωφελούν την τοπική κοινωνία ενισχύοντας την ικανότητά της να δρα

Προτεραιότητα 4

- Ενίσχυση της λειτουργίας του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της ΕΕ (CISE)
- Ενίσχυση της συλλογής, της προσβασιμότητας και του διαμοιρασμού δεδομένων στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής
- Ενίσχυση των υπηρεσιών επιφορτισμένων με τα καθήκοντα Ακτοφυλακής

Συνοψίζοντας, το **Όραμα του Προγράμματος** θα μπορούσε να αποτυπωθεί ως:

«Μετάβαση σε μια ανθεκτική, ανταγωνιστική και περιβαλλοντικά φιλική αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, αρμονικά ενταγμένων στο πλαίσιο της κυκλικής και ενεργειακά αποδοτικής οικονομίας, με έμφαση στη γνώση, την καινοτομία και την αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης, και την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών ώστε να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία».

Καινοτομία

Για την επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, των Διεθνών Δεσμεύσεων, των Στόχων Πολιτικής της νέας προγραμματικής περιόδου και των Στρατηγικών της ΕΕ, το ΠΑΛΥΘ θα αξιοποιήσει και θα ενισχύσει την καινοτομία ως εργαλείο, χρηματοδοτώντας δράσεις ανάπτυξης καινοτομίας, πιλοτικών εφαρμογών καθώς και εισαγωγής της καινοτομίας στην παραγωγή με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής απόδοσης των δραστηριοτήτων της αλιείας και της

υδατοκαλλιέργειας, καθώς και τη μείωση των επιπτώσεών τους στο θαλάσσιο περιβάλλον, ιδίως μέσω της προώθησης της οικολογικής καινοτομίας, πιο επιλεκτικών εργαλείων αλιείας και εξοπλισμού, καθώς και μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.

Συμπληρωματικότητα

Στο πλαίσιο του ΣΠ 2 Μια πιο πράσινη Ευρώπη, το Πρόγραμμα εμφανίζει συμπληρωματικότητα με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, συμβάλλοντας στην θαλάσσια και παράκτια βιοποικιλότητα με στόχο την προστασία και την αποκατάσταση υδρόβιων οικοσυστημάτων, με δράσεις βιώσιμης αλιείας και δράσεις υδατοκαλλιέργειας, μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας με στόχο το μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής καθώς και με δράσεις για διασφάλιση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση.

Στο πλαίσιο του ΣΠ4 Μια πιο κοινωνική Ευρώπη, το Πρόγραμμα εμφανίζει συμπληρωματικότητα με το ΕΚΤ. Το ΠΑΛΥΘ υποστηρίζει δράσεις ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και βελτίωσης συνθηκών εργασίας σε τομείς ΚΑΛΠ και Γαλάζιας Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο του ΣΠ5 Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της, το Πρόγραμμα εμφανίζει συμπληρωματικότητα με το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΕΓΤΑΑ. Το ΠΑΛΥΘ υποστηρίζει την εφαρμογή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε αλιευτικές περιοχές στο πλαίσιο εφαρμογής Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης.

Με το πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0», η Ελλάδα θα λάβει χρηματοδότηση περίπου 32 δις € από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ο καταμερισμός των πόρων προβλέπει τη διάθεση του 37,5% της χρηματοδότησης για επενδύσεις στην πράσινη ανάπτυξη και του 23% για επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται δράσεις στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών, και αναμένεται επίσης να χρηματοδοτηθούν πολλά επενδυτικά σχέδια που θα αφορούν τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ πρωτογενούς τομέα και μεταποίησης, ενώ θα δοθεί έμφαση και στον εξωστρεφή προσανατολισμό των επιχειρήσεων.

(Περισσότερες πληροφορίες για τη συμπληρωματικότητα συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα 1)

Διοικητική Ικανότητα

Σε συνεργασία με την ΕΑΣ, η απλοποίηση των διοικητικών ενεργειών θα στηριχθεί στην χρήση απλοποιημένου κόστους με τη διαδικασία των άρθρων 53-56, την πλήρη ηλεκτρονική διαχείριση μέσω ΟΠΣ, τη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου και στην επέκταση της διεπαφής του για τη μείωση των εγγράφων που διαβιβάζονται από τους δικαιούχους.

Επιπλέον, σε συνεργασία με τις Εθνικές Αρχές, οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων θα υποστηριχθούν από δράσεις όπως η εκπαίδευση δημόσιων φορέων δικαιούχων του ΕΣΠΑ και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την καλύτερη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας σε δημόσιες συμβάσεις.

Κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, η ΕΥΔ θα συμπεριλαμβάνει στις προσκλήσεις της, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, την εκάστοτε εν ισχύ Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις και θα ενθαρρύνει τους Δικαιούχους να χρησιμοποιούν κατά τον σχεδιασμό των έργων τους κριτήρια σχετικά με την ποιότητα και το κόστος κύκλου ζωής, όπου είναι εφικτό.

Οριζόντιες Αρχές του Προγράμματος

Η διασφάλιση της ισότητας ευκαιριών, της ένταξης και της καταπολέμησης κάθε μορφής διακρίσεων καθώς και η διασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ διατρέχει οριζόντια το Πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 9 «Οριζόντιες αρχές» του ΚΚΔ.

Το πεδίο εφαρμογής και οι προϋποθέσεις του κανονισμού ΕΤΘΑΥ διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (DNSH). Το Ταμείο αποσκοπεί στην προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και της περιβαλλοντικής

νομοθεσίας της ΕΕ, και περιλαμβάνει ακριβείς όρους και κατάλογο μη επιλέξιμων ενεργειών για την πρόληψη επιβλαβών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, η Επιτροπή διασφαλίζει, μέσω της αξιολόγησης των προγραμμάτων βάσει των απαιτήσεων του άρθρου 8 παράγραφος 5 του ΕΤΘΑΥ, ότι τα είδη δράσεων που περιγράφονται στα προγράμματα συνάδουν, κατά περίπτωση, με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Επιπλέον, θα διασφαλιστεί η πρόσβαση σε ανοικτά δεδομένα και θα τηρείται η οδηγία Open Data Directive (Directive (EU)2019/1024).

Τέλος, το Πρόγραμμα δύναται να υποστηρίξει επενδύσεις που συνδυάζουν τις αρχές της πρωτοβουλίας New European Bauhaus με σκοπό την εξεύρεση χωρίς αποκλεισμούς βιώσιμων λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.

1. Στρατηγική του προγράμματος: κύριες αναπτυξιακές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Πίνακας 1Α: Αιτιολόγηση προτεραιότητας

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
2. Πιο πράσινη Ευρώπη	1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	Βάσει της ανάλυσης SWOT, προκύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες που αφορούν στην Προτεραιότητα 1, και κωδικοποιούνται στους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος, στους οποίους βασίζεται η επιλογή ειδικών στόχων και τύπου δράσεων για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα. ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ Εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου και εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων και τεχνικών για την επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων και τη βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων Ο ελληνικός στόλος αποτελείται κυρίως από σκάφη μεγάλης ηλικίας και μικρού μεγέθους, το οποία δεν είναι εφικτό, λόγω παλαιότητας και μεγέθους να φέρουν σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και να πληρούν τις κατάλληλες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας για τα μέλη του πληρώματος. Ο εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου εμφανίζεται επομένως ως κομβική ανάγκη, ώστε να επιτυγχάνεται επαρκώς η τήρηση ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας, ασφάλειας και υγιεινής, αλλά και η αποδοτικότητα των σκαφών, η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και η εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων και τεχνικών (για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης, την επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων και τη βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων). Η ανάγκη αυτή συνδέεται με τους ειδικούς στόχους 1.1.1., 1.1.2, και 1.2, με δράσεις που αφορούν σε επενδύσεις στα σκάφη (με ή χωρίς την αύξηση της χωρητικότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 17&19 του Κανονισμού), για τον εκσυγχρονισμό των σκαφών, τις συνθήκες υγιεινής των αλιευμάτων, τις συνθήκες εργασίας, την ενεργειακή απόδοση και την ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων όπως ο αλιευτικός τουρισμός. Ειδικά ως προς την επιλεκτικότητα των εργαλείων, οι δράσεις ενδέχεται να συνδυαστούν και με δράσεις ανάπτυξης καινοτομίας, ενώ ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την αποζημίωση της καταστροφής εργαλείων από προστατευόμενα είδη.

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΛΙΕΙΑ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ Ενίσχυση της βιωσιμότητας των αλιευτικών επιχειρήσεων της ΜΠΑ, στήριξη του τομέα της παραδοσιακής αλιείας, ενίσχυση της διαδικασίας διαδοχής και εισόδου νέων αλιέων στον κλάδο και υποστήριξη της διαφοροποίησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων Η μικρή παράκτια αλιεία αποτελεί κλάδο με πολύ σημαντική προσφορά στις παράκτιες περιοχές σε ολόκληρο τον κόσμο, συμβάλλοντας στην οικονομία και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και συνεισφέροντας στην επισιτιστική ασφάλεια. Για τους λόγους αυτούς, τα τελευταία χρόνια, η μικρή παράκτια αλιεία βρίσκεται στο κέντρο του ενδιαφέροντος, τόσο των ερευνητών, όσο και των φορέων άσκησης πολιτικής. Στην Ελλάδα, ο κλάδος της αλιείας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς των παράκτιων περιοχών, έχοντας τις ρίζες του βαθιά στην παράδοση της χώρας εδώ και χιλιάδες χρόνια. Η αλιεία αποτελεί βασική πηγή εισοδήματος και απασχόλησης σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, ενώ γενικότερα προσφέρει έστω και ευκαιριακές θέσεις απασχόλησης σε νέους και νέες, σε ειδικές ομάδες πληθυσμού αλλά και επαγγελματική διεξόδο σε γυναίκες. Η μικρή παράκτια αλιεία έχει τη μορφή παραδοσιακής οικογενειακής επιχείρησης που συνδυάζεται με ετερο-απασχόληση, συνήθως με άλλες γεωργικές ή τουριστικές ασχολίες, συμπεριλαμβανομένου και του αλιευτικού τουρισμού. Παράλληλα, η παράκτια αλιεία έχει μικρή περιβαλλοντική επίπτωση σε εκπομπές CO₂, και δεν επιβαρύνει με πολύ μεγάλη αλιευτική πίεση τα περισσότερα ιχθυοαποθέματα, ενώ έχει πολύ μικρά ποσοστά απορρίψεων. Όμως, ο πληθυσμός των απασχολούμενων σε αυτήν είναι γηρασμένος, χωρίς κατάρτιση και με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Η απουσία κατάλληλα σχεδιασμένων δομών κατάρτισης, όπου οι απασχολούμενοι θα μπορούσαν να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους, καθώς και τα διαρθρωτικά προβλήματα του κλάδου απωθούν τους νέους και τις νέες από το επάγγελμα, έχουν ως αποτέλεσμα την αδυναμία παρακολούθησης των τρεχουσών εξελίξεων στον κλάδο και των νέων αναγκών (πχ αδυναμία τήρησης των απαιτήσεων ελέγχου με ηλεκτρονικά μέσα, άγνοια για τις διαδικασίες πιστοποίησης αλιευμάτων κτλ).

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		Στη βάση όλων των παραπάνω, προκύπτει η ανάγκη στήριξης, με μία δέσμη δράσεων σχεδιασμένων για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Οι δράσεις αφορούν τόσο στην υφιστάμενη δραστηριότητα όσο και στην ανάπτυξη νέας. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η στήριξη για πρώτη απόκτηση σκάφους, καθώς επίσης και δράσεις συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη διευκόλυνση των αλιέων. Επιπλέον, περιλαμβάνει δράσεις διαφοροποίησης και ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως ο αλιευτικός τουρισμός, για την ενίσχυση του εισοδήματος των αλιέων. Οι αλιείς μπορούν επίσης να επωφεληθούν από πληθώρα δράσεων της Προτεραιότητας 1, οι οποίες δεν απευθύνονται αποκλειστικά στην παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας αλλά μπορούν να αποφέρουν σημαντικά οφέλη σε όλες τις αλιευτικές επιχειρήσεις, όπως είναι οι δράσεις εκσυγχρονισμού, αντικατάστασης κινητήρων, επιλεκτικότερα εργαλεία και δράσεις στοχευμένης και συνδυαστικής επιμόρφωσης. ΥΠΟΔΟΜΕΣ Εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη των υποδομών (εκφόρτωσης) για την υποστήριξη της αλιείας και τη διαχείριση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων και θαλάσσιων απορριμμάτων Οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η Ελλάδα απαιτούν μεγάλο αριθμό σημείων εκφόρτωσης, με έντονη διασπορά στην επικράτεια και μικρό μέγεθος υποδομών, προκειμένου να διευκολυνθεί η εκπλήρωση της υποχρέωσης εκφόρτωσης. Επιπλέον, οι υφιστάμενες υποδομές (αλιευτικοί λιμένες, αλιευτικά καταφύγια, ιχθυόσκαλες και άλλοι τόποι εκφόρτωσης), χρήζουν σε πολλές περιπτώσεις βελτιώσεων, τόσο για την υγιεινή και ποιότητα των αλιευμάτων, όσο και για τη βελτίωση της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας ενώ έχει διαπιστωθεί η ανάγκη δημιουργίας και νέων τόπων εκφόρτωσης. Οι υποδομές αυτές έχουν πρωτεύοντα ρόλο στο Πρόγραμμα, καθώς επηρεάζουν το σύνολο σχεδόν των αλιέων, υποστηρίζοντας και διευκολύνοντας την αλιευτική δραστηριότητα. Οι επενδύσεις στις υποδομές, θα διευκολύνουν την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης καθώς και την αξιοποίηση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων, προσδίδοντας τη δυνατότητα αύξησης του εισοδήματος των αλιευτικών επιχειρήσεων αλλά και των τοπικών κοινωνιών.

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		ΥΠΕΡΑΛΙΕΥΣΗ Διασφάλιση της επάρκειας των αποθεμάτων και της μέγιστης βιώσιμης απόδοσης αλίευσης Η υπεραλίευση, η οποία στη Μεσόγειο αφορά σε τρία κυρίως είδη (μπακαλιάρος, γαύρος, σαρδέλα), θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στη χάραξη της στρατηγικής της χώρας, καθώς και στο σχεδιασμό του Προγράμματος. Η πρόβλεψη μέτρων για την αντιμετώπιση της υπεραλίευσης, αλλά και περιβαλλοντικών καταστροφών και άλλων ιδιαίτερων συνθηκών, μέσω του ειδικού στόχου 1.3 και συγκεκριμένα της οριστικής και προσωρινής παύσης δραστηριότητας των αλιευτικών επιχειρήσεων, συμβάλει στην διατήρηση και αποκατάσταση αλιευμάτων, στηρίζοντας παράλληλα το εισόδημα των αλιευτικών επιχειρήσεων και τις θέσεις εργασίας. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ Ανάπτυξη καινοτομίας για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της αλιείας και παροχή στήριξης για την ενίσχυση της τεχνολογικής ανάπτυξης στην αλιεία Όπως στους περισσότερους κλάδους της πρωτογενούς παραγωγής, ο χαμηλός βαθμός υιοθέτησης καινοτομιών παρουσιάζεται ως διαρθρωτικό πρόβλημα και στην αλιεία. Αρκετοί παράγοντες συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση, όπως πχ το γηρασμένο ανθρώπινο κεφάλαιο και η απουσία διαδοχής, τα οποία δημιουργούν έλλειψη κινήτρων για επενδύσεις με μακροπρόθεσμο ορίζοντα, καθώς και η έλλειψη επιχειρηματικού προσανατολισμού. Οι περισσότεροι αλιείς, και ειδικά της παράκτιας αλιείας, επικεντρώνονται μεθοδολογικά στην μείωση του κόστους παραγωγής, παρά στην αύξηση της παραγωγικότητάς του κεφαλαίου μέσω των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες. Η ανάπτυξη καινοτομίας με στόχο την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της αλιείας και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των αλιευτικών επιχειρήσεων, σχετίζεται με τον ειδικό στόχο 1.1.1, συγκεκριμένα με δράσεις για την ανάπτυξη και εισαγωγή καινοτομιών για την προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού με στόχο τη μείωση της αλίευσης μη επιτρεπόμενων αλιευμάτων ή απειλούμενων και προστατευόμενων ειδών. Σχετίζεται επίσης με τον ειδικό στόχο 1.2 για καινοτομίες

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		και πιλοτικές εφαρμογές για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπομπών CO₂, και τη διερεύνηση εναλλακτικών καυσίμων. ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Προστασία, αποκατάσταση και αποτελεσματική διαχείριση θαλάσσιων οικοσυστημάτων Παρά τον αυξημένο βαθμό θεσμοθέτησης προστατευόμενων περιοχών, (περίπου το 20% της επιφάνειας των θαλασσών στο Δίκτυο Natura 2000, Περιοχές Περιορισμού Αλιείας (ΠΠΑ) που καλύπτουν το 56,2% της περιοχής του Αιγαίου, με μόνιμο περιορισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων στο 38% της ίδιας περιοχής, εποχιακό περιορισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων στο 27,6%), πρόσθετες δράσεις είναι απαραίτητες για την διαχείριση και προστασία των περιοχών αυτών, καθώς και άλλων που ενδέχεται να καθοριστούν μελλοντικά. Ο ειδικός στόχος 1.6 απαντάει στην ανάγκη ανάληψης δράσεων για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων στις θαλάσσιες περιοχές Natura 2000 και άλλες θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές, με συγκεκριμένες δράσεις και έργα σε λιμνοθάλασσες και άλλες προστατευόμενες περιοχές, με την ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης, την συστηματική παρακολούθηση, συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, αξιολόγηση, και οργάνωση δικτύων των τοπικών κοινοτήτων και την ενεργοποίησή τους σε σχετικές δράσεις. ΕΛΕΓΧΟΣ Αύξηση της αποτελεσματικότητας του ελέγχου και της επιτήρησης της αλιευτικής δραστηριότητας Η παράνομη, λαθραία και άναρχη (ΠΛΑ) αλιεία συνιστά μια από τις σοβαρότερες απειλές κατά της βιώσιμης εκμετάλλευσης των έμβιων υδρόβιων πόρων και δυσχεραίνει τις διεθνείς προσπάθειες για προώθηση καλύτερης διαχείρισης των ωκεανών και προστασίας της θαλάσσιας βιοποικιλότητας. Στην Ελλάδα, η ΠΛΑ αλιεία αφορά συνήθως την μη τήρηση της νομοθεσίας με διάφορους τρόπους, η οποία έχει ως συνέπεια τόσο την καταστροφή των ενδιαιτημάτων και τη μείωση των ιχθυαποθεμάτων όπως επίσης και αρνητικές οικονομικές συνέπειες στους αλιείς, που συμμορφώνονται με τους κανόνες. Στην ένταση του φαινομένου της ΠΛΑ αλιείας, συμβάλλει και η σχετική αδυναμία των

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		ελεγκτικών μηχανισμών να καταστείλουν πλήρως την ΠΛΑ αλιεία, με δεδομένη την υποστελέχωση των φορέων διοίκησης σε συνδυασμό με την έλλειψη πλωτών μέσων ακτοφυλακής. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις στο σύστημα ελέγχου της αλιείας, θεσπίστηκε Σχέδιο Δράσης, στο πλαίσιο του οποίου έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή υλοποιούνται πληθώρα δράσεων, για την βελτίωση του ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, η περαιτέρω ενίσχυση και διευκόλυνση των μηχανισμών ελέγχου, η οποία αποτυπώνεται στον ειδικό στόχο 1.4, έχει αυξημένη βαρύτητα στο Πρόγραμμα. Περιλαμβάνει δράσεις που καθιστούν την επιτήρηση της αλιευτικής δραστηριότητας σύγχρονη και αποτελεσματική, με επενδύσεις τόσο στον αλιευτικό στόλο όσο και στις υποδομές και τον εξοπλισμό των Υπηρεσιών Ελέγχου. Ως προς τον αλιευτικό στόλο, οι δράσεις επικεντρώνονται στην αύξηση των μέσων ελέγχου, όπως επενδύσεις σε ERS/VMS/AIS κλπ, για έλεγχο ζύγισης, αισθητήρες, CCTV, λογισμικά αναγνώρισης κλπ, για την παρακολούθηση της μηχανής του σκάφους, επενδύσεις για την ιχνηλασιμότητα – RFID, blockchain τεχνολογίες, κλπ, ενώ συμπεριλαμβάνονται δράσεις - εκπαίδευσης αλιέων στη χρήση νέων τεχνολογιών. Ως προς τις υπηρεσίες ελέγχου, προβλέπονται δράσεις υποστήριξης με εξοπλισμό (drones, δορυφορική παρακολούθηση), με μέσα ελέγχου, εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικά/εφαρμογές και διαδικασίες, κλπ), καθώς και δράσεις κατάρτισης του προσωπικού των υπηρεσιών. ΔΕΔΟΜΕΝΑ Βελτίωση της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση Κομβικής σημασίας για τη διαχείριση της αλιείας στη χώρα, είναι η ενίσχυση της συλλογής και επεξεργασίας αξιόπιστων δεδομένων ώστε να επιτυγχάνεται η λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση. Οι δράσεις για την υλοποίηση του στόχου αυτού, περιλαμβάνονται στον ειδικό στόχο 1.4, και στοχεύουν τόσο στη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της DCF, όσο και στην απόκτηση ή/και ανάπτυξη λογισμικών για την διαχείριση δεδομένων, και το διαμοιρασμό τους. Περιλαμβάνονται επίσης δράσεις για τη διεξαγωγή ερευνών και την εκπόνηση

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		μελετών, με στόχο την βελτίωση της γνώσης για τα υδάτινα οικοσυστήματα, και την εκπλήρωση των στόχων και υποχρεώσεων που απορρέουν από την ΚΑΛΠ, και δράσεις για τον διαμοιρασμό της γνώσης, μέσα από πλατφόρμες διαμοιρασμού δεδομένων και πληροφοριών, αλλά και μέσα από ημερίδες, συνέδρια, επισκέψεις/συναντήσεις κλπ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ Χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους για την ανάπτυξη της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας του αλιευτικού τομέα. Η έλλειψη ρευστότητας αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων του τομέα της αλιείας, καθώς οδηγεί σε αδυναμία ανάπτυξης, ακόμα και σε αδυναμία συνέχισης της λειτουργίας. Προκειμένου να στηριχθούν οι επιχειρήσεις αυτές, να ενισχυθεί η πραγματοποίηση επενδύσεων και η συμμετοχή τους στις δράσεις του Προγράμματος, δύναται να δημιουργηθεί χρηματοδοτικό εργαλείο, το οποίο θα λειτουργήσει τόσο συμπληρωματικά προς το ΠΑΛΥΘ όσο και ανεξάρτητα, για τη χρηματοδότηση του τομέα της αλιείας με ευνοϊκούς όρους, ιδιαίτερα προς τις επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόσβαση σε άλλου είδους χρηματοδότηση.
2. Πιο πράσινη Ευρώπη	2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση	Βάσει της ανάλυσης SWOT, προκύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες που αφορούν στην Προτεραιότητα 2, και κωδικοποιούνται στους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος, στους οποίους βασίζεται η επιλογή ειδικών στόχων και τύπου δράσεων για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα. ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ Αύξηση της παραγωγικότητας για την ανάπτυξη ενός ανθεκτικού και βιώσιμου κλάδου υδατοκαλλιέργειας και τον επαρκή εφοδιασμό της αγοράς Ο κλάδος της θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας παρουσιάζει ισχυρή δυναμική, και κατέχει ηγετική θέση σε επίπεδο Μεσογείου και ΕΕ, με έντονη εξωστρέφεια, ειδικά στα προϊόντα εξειδίκευσης (τσιπούρα, λαυράκι). Οι ελληνικές επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας διαθέτουν πολυετή εμπειρία και υψηλή τεχνογνωσία, και παράγουν πιστοποιημένα ποιοτικά προϊόντα, εφαρμόζοντας σύγχρονες μεθόδους και νέες τεχνολογίες. Λαμβάνοντας υπόψη τις φυσικοχημικές ιδιότητες και τα χαμηλά

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		επίπεδα ρύπανσης των ελληνικών θαλασσών, που τις καθιστούν ιδανικές για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών, καθώς και τη διεθνή αύξηση της ζήτησης για τα θαλασσινά, που δημιουργεί ακόμα πιο ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη του κλάδου, η ελληνική υδατοκαλλιέργεια έχει εξαιρετικές προοπτικές ανάπτυξης τα επόμενα χρόνια. Η δυναμική αυτή, αποτυπώνεται και στο νέο Πολυετές Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών, το οποίο θέτει ως στόχο ετήσιας μεγέθυνσης 3% έως το 2025, και 5% έως το 2030. Οι βασικοί ανασταλτικοί παράγοντες για τον κλάδο εστιάζονται αφενός στο χρονοβόρο και σύνθετο σύστημα αδειοδοτήσεων, καθώς και στην καθυστέρηση της εφαρμογής του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Αφετέρου, στην υψηλή εξειδίκευση σε περιορισμένα προϊόντα, και η μικρή διαφοροποίηση σε εκτεφόμενα είδη, ενέχει κινδύνους για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, καθώς δέχονται παράλληλα εξωτερικές πιέσεις από τον ανταγωνισμό τρίτων χωρών. Τα προϊόντα των χωρών αυτών διακινούνται στις ίδιες αγορές χωρίς όμως να εφαρμόζουν εξίσου αυστηρά πρότυπα ποιότητας σε σχέση με τα ευρωπαϊκά, με αποτέλεσμα να ανταγωνίζονται με άνισους όρους τα ελληνικά προϊόντα, τα οποία δεν έχουν προς το παρόν καταφέρει να λάβουν την προσauξημένη τιμή που αντιστοιχεί στην υψηλότερη ποιότητά τους. Στην πίεση αυτή, προστίθεται και η αύξηση των τιμών των εισροών που αυξάνει το κόστος και συμπιέζει ακόμα περισσότερο τα περιθώρια κέρδους. Προκύπτει λοιπόν η ανάγκη για αύξηση της βιωσιμότητας, της παραγωγικότητας, της αποδοτικότητας των υδατοκαλλιεργειών, καθώς και της ποιότητας και προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, και της εισαγωγής νέων ειδών, με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου και την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού των χαμηλών τιμών των προϊόντων τρίτων χωρών. Στην ανάγκη αυτή απαντάει ο ειδικός στόχος 2.1, με σειρά δράσεων που αφορούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας, μέσω επενδύσεων για αύξηση της δυναμικότητας (υφιστάμενες και νέες μονάδες), νέες μορφές υδατοκαλλιέργειας (βιολογική, off-shore), νέα είδη και εκτός της κατηγορίας των ιχθύων (πχ φύκη για ανθρώπινη ή ζωική κατανάλωση), και την προώθηση της συνεργασίας στον κλάδο. Επίσης, περιλαμβάνει δράσεις στήριξης μέσω αντιστάθμισης σε περιπτώσεις έκτακτων συμβάντων, καθώς και συμβουλευτικές

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		υπηρεσίες και επιμόρφωση για τις επιχειρήσεις του κλάδου. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Μείωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας Στην Ελλάδα, η εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου που αφορά στην εφαρμογή μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, και ο σχετικός έλεγχος, διασφαλίζουν ότι η υδατοκαλλιέργεια δεν επιφέρει κινδύνους για το θαλάσσιο περιβάλλον. Πέραν όμως από την άμεση προστασία από τη ρύπανση, οι σύγχρονες προσεγγίσεις επιτάσσουν την συνολική μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, τη δημιουργία θετικού αντικτύπου όπου αυτό είναι εφικτό, την ευζωία των εκτρεφόμενων ειδών και την υγιεινή και ασφάλεια στα προϊόντα και τις συνθήκες εργασίας, και αποτελούν κύριο ζητούμενο και στρατηγικό στόχο του Προγράμματος. Η ανάπτυξη φιλικότερων προς το περιβάλλον πρακτικών και μορφών υδατοκαλλιέργειας, όπως η βιολογική καλλιέργεια, η μείωση της χρήσης νερού και η ανακύκλωσή του, η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, η εφαρμογή καλών πρακτικών για την υγεία των ζώων, καθώς και η παραγωγή ασφαλών προϊόντων στο πλαίσιο αειφορικών αγροδιατροφικών συστημάτων, Η ανάγκη για μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, απαντάται στον ειδικό στόχο 2.1, με δράσεις που στοχεύουν στην περιβαλλοντικά βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια, και περιλαμβάνουν επενδύσεις για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, την μείωση των πλαστικών, τη βελτιστοποίηση χρήσης νερού και τη διαχείριση αποβλήτων, επενδύσεις κυκλικής οικονομίας, και δράσεις για την ευζωία και την υγεία των εκτρεφόμενων οργανισμών. ΕΜΠΟΡΙΑ Οργάνωση της αγοράς προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας Το σύστημα εμπορίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας χρήζει βελτίωσης, μέσω δράσεων διεύρυνσης των αγορών, λειτουργίας Οργανώσεων Παραγωγών και διακίνησης προϊόντων που διασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα. Όσον αφορά τα προϊόντα της ελληνικής υδατοκαλλιέργειας είναι πιστοποιημένα με διεθνή πρότυπα ποιότητας, παραγόμενα κάτω από άριστες συνθήκες εκτροφής, στοχεύουν κυρίως στις ώριμες αγορές της ΕΕ. Η διεύρυνση της αγοράς, σε συνδυασμό με την

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		επίτευξη των εθνικών στόχων παραγωγής και προώθησης είναι μία διαρκής επιδίωξη για τον κλάδο. Η πρωτοβουλία που ανέπτυξε η Οργάνωση Παραγωγών ΕΛΟΠΥ για τη δημιουργία και την καθιέρωση του «fish from Greece», ενός brand name για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού, κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, αναμένονται στα επόμενα χρόνια επιπλέον δράσεις προώθησης των ελληνικών προϊόντων της υδατοκαλλιέργειας με σκοπό την εδραίωσή τους στις διεθνείς αγορές και την αύξηση του μεριδίου αγοράς τους. Επιπλέον, στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των καταναλωτών σχετικά με την ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην αύξηση της ζήτησης των προϊόντων. Οι ανάγκες αυτές αποτελούν αντικείμενο του ειδικού στόχου 2.2, ο οποίος περιλαμβάνει δράσεις ενίσχυσης της εμπορικότητας, όπως έρευνες αγοράς, διαφημιστικές εκστρατείες, δράσεις αύξησης της προστιθέμενης αξίας, με επενδύσεις για την πιστοποίηση, τη συσκευασία, τη σήμανση ποιότητας και βιωσιμότητας, την εφαρμογή ιχνηλασιμότητας ως εργαλείο προώθησης, και λοιπές δράσεις ανάπτυξης και στήριξης ισχυρών εμπορικών σημάτων. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ Ενίσχυση της καινοτομίας για την ενίσχυση της βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας Η καινοτομία αποτελεί συστατικό στοιχείο του συνόλου του Προγράμματος, και βασικό εργαλείο αντιμετώπισης των αναγκών του κλάδου αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ειδικά στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, η μακρόχρονη και υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία των επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με την εξειδικευμένη ενασχόληση ερευνητικών ινστιτούτων και πανεπιστημίων, με διεθνή αναγνώριση ως προς την ακαδημαϊκή και ερευνητική συμβολή τους, μπορούν να έχουν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της καινοτομίας για την επίλυση των προβλημάτων του τομέα. Βασικά προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας, και τα οποία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων στην παραγωγή, είναι η αύξηση των ασθενειών και η δυσκολία

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		αντιμετώπισης, ως απότοκο και της κλιματικής αλλαγής, και η παγκόσμια μείωση των αποθεμάτων για ιχθυοτροφές. Η στοχευμένη έρευνα γύρω από τα θέματα υγείας και η ανάπτυξη νέων αποτελεσματικότερων τεχνολογιών πρόληψης και καταπολέμησης, καθώς και η έρευνα για νέες, θρεπτικά αποδοτικότερες, και φιλικότερες προς το περιβάλλον ιχθυοτροφές, με τη συνεργασία ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων, ενδέχεται να αποφέρουν σημαντικά αποτελέσματα, με νέες τεχνολογίες και εφαρμογή τους στην παραγωγική διαδικασία. Πέρα από αυτά τα θέματα όμως, η καινοτομία εντάσσεται ευρύτερα και στους δύο ειδικούς στόχους της Προτεραιότητας 2, και περιλαμβάνει δράσεις που θα αφορούν και σε άλλες ανάγκες, όπως, για παράδειγμα, η ανάπτυξη καινοτομίας στην παραγωγή (σε προϊόντα και διαδικασίες), στα προϊόντα μεταποίησης, στις διαδικασίες εμπορίας, περιβαλλοντική καινοτομία για τη μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, βελτίωση των τεχνικών χαρακτηριστικών των εγκαταστάσεων (κλωβοί, αγκυροβόλια) κλπ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ Ενίσχυση της μεταποίησης (προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας) Η παγκόσμια αύξηση της ζήτησης για θαλασσινά, αλλά και για άλλα είδη τροφίμων που χρησιμοποιούν ως πρώτες ύλες τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (λειτουργικά τρόφιμα, προπαρασκευασμένα γεύματα κλπ) δημιουργεί ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες και για τις επιχειρήσεις μεταποίησης. Η εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης δημιουργεί επιπλέον ευκαιρίες για μεταποιητικές δραστηριότητες που αφορούν στη διαχείριση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων (πχ για ζωοτροφές). Οι ελληνικές επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας διαθέτουν ήδη μια μεγάλη γκάμα προϊόντων, η οποία μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω με νέα είδη (ψαριών αλλά και οστράκων, καρκινοειδών, μαλακίων, φυκών), αλλά και με νέα τελικά προϊόντα (πχ φιλετοποιημένο, μεριδοποιημένο, προμαγειρεμένο), ενισχύοντας τη θέση των επιχειρήσεων αυτών στο διεθνή ανταγωνισμό. Επιπλέον, η παράδοση πολλών παράκτιων τοπικών κοινοτήτων στην μεταποίηση προϊόντων αλιείας, αλλά και υδατοκαλλιέργειας, ως αποτέλεσμα της μακροχρόνιας ενασχόλησης των κοινοτήτων αυτών με τις δραστηριότητες αυτές και της εξασφαλισμένης τροφοδοσίας με πρώτες ύλες, αποτελεί συστατικό στοιχείο της ταυτότητας των κοινοτήτων αυτών, και ενέχει μια δυναμική περαιτέρω ανάπτυξης και

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		συμβολής στην τοπική οικονομία. Η ενίσχυση της μεταποίησης μπορεί να προσδώσει σημαντική προστιθέμενη αξία, ιδιαίτερα στα προϊόντα του κλάδου υδατοκαλλιέργειας, σε σχέση με την απευθείας πώληση νωπών προϊόντων. Επομένως, είναι αναγκαία η αναβάθμιση των εγκαταστάσεων, των προϊόντων και των διαδικασιών στον τομέα της μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, για να μπορούν να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις και αντιστοιχίζεται στον ειδικό στόχο 2.2. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ Εφαρμογή πλήρους χωροταξικού σχεδιασμού στην υδατοκαλλιέργεια Η μεγάλη ελληνική ακτογραμμή επιτρέπει την ανάπτυξη πολλών δραστηριοτήτων σε αυτήν, μειώνοντας έτσι τον «χωρικό» ανταγωνισμό μεταξύ τους. Με την υιοθέτηση των ειδικών χωροταξικών σχεδίων (υδατοκαλλιέργειας, ΑΠΕ, τουρισμού και βιομηχανίας) επιτυγχάνεται η οριοθέτηση των δραστηριοτήτων. Όμως, ο χαμηλός ρυθμός ολοκλήρωσης του θεσμοθετημένου χωροταξικού σχεδιασμού, ειδικά των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), αποτελεί ένα σημαντικό λόγο στασιμότητας της παραγωγής. Ειδική προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στην επίλυση συγκρούσεων χρήσης των παράκτιων ζωνών, ειδικά σε περιοχές με μεγάλο πλήθος παράκτιων δραστηριοτήτων (ναυτιλία, τουρισμός, αλιεία, θαλάσσιες ΑΠΕ, κλπ). Η ανάγκη εφαρμογής πλήρους χωροταξικού σχεδιασμού υδατοκαλλιεργειών, αντιμετωπίζεται εντός του ειδικού στόχου 2.1, με δράσεις για την υποστήριξη της εφαρμογής ειδικού χωροταξικού σχεδιασμού για τις υδατοκαλλιέργειες, ώστε να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και η αναπτυξιακή δυναμική του τομέα της υδατοκαλλιέργειας στη βάση και της αναπτυξιακής δυναμικής του κλάδου και παράλληλα να λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος και την αποφυγή συγκρούσεων με άλλες ανταγωνιστικές δραστηριότητες. Αφορά στους αρμόδιους για την υλοποίηση φορείς και καλύπτει διοικητικά και τεχνικά κόστη. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ Χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους για την ανάπτυξη της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης προϊόντων

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Η έλλειψη ρευστότητας αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας. Η στήριξη των επιχειρήσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα είναι περιορισμένη, με όρους και απαιτήσεις στις οποίες αδυνατούν να ανταπεξέλθουν ιδίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με συνέπεια οι επιχειρήσεις να δυσκολεύονται να καλύψουν την απαιτούμενη ιδιωτική συμμετοχή προκειμένου να χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα. Προκειμένου να στηριχθούν οι επιχειρήσεις αυτές, να ενισχυθεί η υλοποίηση των επενδύσεων και η συμμετοχή τους στις δράσεις του Προγράμματος, δύναται να δημιουργηθεί χρηματοδοτικό εργαλείο, το οποίο θα λειτουργήσει τόσο συμπληρωματικά προς το ΠΑΛΥΘ όσο και ανεξάρτητα, για τη χρηματοδότηση του τομέα της υδατοκαλλιέργειας με ευνοϊκούς όρους, ιδιαίτερα προς τις επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόσβαση σε άλλου είδους χρηματοδότηση.
5. Η Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες	3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	Βάσει της ανάλυσης SWOT, προκύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες που αφορούν στην Προτεραιότητα 3, και κωδικοποιούνται στους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος, στους οποίους βασίζεται η επιλογή ειδικών στόχων και τύπου δράσεων για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα. ΑΝΘΕΚΤΙΚΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ Αύξηση της ανθεκτικότητας και ενίσχυση της τοπικής οικονομίας στοχευμένων περιοχών με γνώμονα τη γαλάζια ανάπτυξη και την ανάπτυξη μηχανισμών διακυβέρνησης σε τοπικό επίπεδο Η οικονομική και κοινωνική σημασία της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης των προϊόντων τους, είναι μεγάλη για τις τοπικές παράκτιες κοινότητες. Τα επαγγέλματα αυτά έχουν βαθιές ρίζες στην παράδοση των παράκτιων περιοχών της ηπειρωτικής Ελλάδας και των νησιωτικών περιοχών, και απολαμβάνουν της κοινωνικής αποδοχής, ενώ επιπλέον προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης. Παρά τις αρχικές έντονες αντιδράσεις, σε πολλές περιπτώσεις, των τοπικών κοινωνιών για την εγκατάσταση των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, τα τελευταία χρόνια στις περισσότερες περιοχές παρουσιάζεται αυξημένη κοινωνική αποδοχή για τις δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας.

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		Στο πλαίσιο και της αυξανόμενης δυναμικής γύρω από τη γαλάζια οικονομία ευρύτερα, ο κλάδος της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της μεταποίησης και εμπορίας, ενδείκνυται για την ανάπτυξη δράσεων που θα συμβάλουν στην αύξηση της ανθεκτικότητας των τοπικών οικονομιών. Οι δράσεις αφορούν σε συγκεκριμένες στοχευμένες περιοχές, και μπορούν να αναπτύσσονται σε συνέργεια με άλλες δράσεις, προκειμένου να καταστούν ελκυστικότερες για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας αλλά και μόνιμη εγκατάσταση και αποτροπή της εγκατάλειψης. ΤΟΠΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ Προώθηση του καινοτόμου και έξυπνου μετασχηματισμού του τοπικού παραγωγικού συστήματος με την ενίσχυση και διαφοροποίηση της τοπικής παραγωγής στη βάση της έξυπνης εξειδίκευσης Ο μετασχηματισμός των τοπικών παραγωγικών συστημάτων, στη βάση της αξιοποίησης των ειδικών, μοναδικών χαρακτηριστικών των παράκτιων περιοχών και των τοπικών κοινοτήτων, και της ανάπτυξης των συγκριτικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, αποτελεί σημαντική παράμετρο για την ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των κοινοτήτων, ιδίως στην πρωτογενή παραγωγή, όπου παρατηρείται χαμηλός βαθμός υιοθέτησης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, και δυσκολία προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, απαιτούν στοχευμένες λύσεις. Επιπλέον, το γηρασμένο ανθρώπινο δυναμικό, η έλλειψη επιχειρηματικού προσανατολισμού, και η απουσία διαδοχής, επιτείνουν την έλλειψη κινήτρων για μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Η παροχή κινήτρων, μέσων και εργαλείων για τη αναβάθμιση ή/και την εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία, αποτελεί καίρια ανάγκη για τις τοπικές οικονομίες. Η ένταξη του αλιευτικού τουρισμού σε ένα μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για ένα ολοκληρωμένο τοπικό τουριστικό προϊόν, με στοιχεία οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, και η ανάπτυξη περιβαλλοντικών υπηρεσιών παράλληλα με την αλιευτική δραστηριότητα, ενισχύοντας τη θαλάσσια διαχείριση στις παράκτιες περιοχές, αποτελούν μια ελπιδοφόρα προοπτική διαφοροποίησης

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		εισοδήματος για τις τοπικές κοινότητες. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Ενδυνάμωση της νησιωτικής και παράκτιας επιχειρηματικότητας και των τοπικών συνεργατικών σχημάτων Η έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας αποτελεί διαρθρωτική αδυναμία της πρωτογενούς παραγωγής στην Ελλάδα. Στον τομέα της αλιείας, και ειδικά στην αλιεία μικρής κλίμακας, παρουσιάζεται το φαινόμενο της ύπαρξης πολλών μικρών και κατακερματισμένων αλιευτικών συλλόγων και η απουσία ομάδων παραγωγών. Ως αποτέλεσμα, οι αλιείς δε μπορούν να επωφεληθούν των οικονομιών κλίμακας και να εκμεταλλευτούν ευκαιρίες που προσφέρονται από τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα. Η προώθηση των συνεργασιών, μπορεί να έχει καταλυτικό ρόλο στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, με τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας, την ανάπτυξη τοπικών αλυσίδων αξίας, στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία, και την προώθηση τοπικών ποιοτικών προϊόντων τα οποία παρουσιάζουν μια ιδιαίτερη δυναμική σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες, προωθούν την ένταξη και ωφελούν την τοπική κοινωνία ενισχύοντας την ικανότητά της να δρα Οι χαμηλοί δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας, παρατηρούνται σε πολλές παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, ιδιαίτερα σε μειονεκτικές και απομακρυσμένες, και είναι αποτέλεσμα διαρθρωτικών προβλημάτων που απαντώνται σχεδόν στο σύνολο των αγροτικών περιοχών της ελληνικής περιφέρειας. Οι ελλείψεις σε βασικές υποδομές (υγεία, εκπαίδευση, μεταφορές) αποτελούν τον κύριο ανασταλτικό παράγοντα για την ανάπτυξη των περιοχών και την παραμονή του πληθυσμού, και ιδιαίτερα των νέων, οδηγώντας σε ολοένα αυξανόμενη πληθυσμιακή γήρανση. Η ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών, μέσα από δράσεις ένταξης και στήριξης του πληθυσμού, και από την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, μπορεί να αποδώσει σημαντικά οφέλη, καθώς μπορεί να συνδυαστεί με πολλαπλές άλλες δράσεις που αναπτύσσονται στις παράκτιες περιοχές, στο πλαίσιο και της γαλάζιας

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		οικονομίας, όπως η προστασία του οικοσυστημάτων, η ενίσχυση και προώθηση της γνώσης, η προώθηση τοπικών προϊόντων, η αξιοποίηση της τοπικής παράδοσης. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των γυναικών στις δραστηριότητες της μικρής παράκτιας αλιείας, που συνήθως αποτελεί οικογενειακή ενασχόληση, με ανάπτυξη παράλληλων και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, ενισχύοντας το οικογενειακό εισόδημα, αλλά και την κοινωνική συνοχή και ανθεκτικότητα των τοπικών κοινοτήτων.
2. Πιο πράσινη Ευρώπη	4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση	Βάσει της ανάλυσης SWOT, προκύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες που αφορούν στην Προτεραιότητα 4, και κωδικοποιούνται στους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος, στους οποίους βασίζεται η επιλογή ειδικών στόχων και τύπου δράσεων για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα. ΚΟΙΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Στο πλαίσιο του τρέχοντος επιχειρησιακού προγράμματος, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής χρηματοδοτείται για την ανάπτυξη του Κοινού Περιβάλλοντος Ανταλλαγής Πληροφοριών (CISE), το οποίο ενσωματώνει τα υφιστάμενα συστήματα και δίκτυα επιτήρησης και παρέχει σε όλες τις αρμόδιες αρχές πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται. Το CISE καθιστά διαλειτουργικά τα διαφορετικά συστήματα ώστε, με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών, να είναι δυνατή η ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών, και ήδη έχει αναπτυχθεί μια σειρά από συστήματα και διασυνδέσεις. Με βάση της έως σήμερα εμπειρία των υπηρεσιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθώς και τη συμμετοχή της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου ως επικεφαλής εταίρος σε δύο ερευνητικά προγράμματα που αφορούν τη θαλάσσια επιτήρηση (MEDOSMoSIS, ANDROMEDA), διαφαίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης υψηλού επιπέδου τεχνογνωσίας, και περαιτέρω ανάπτυξης των συστημάτων επιτήρησης. Η στήριξη της λειτουργίας του CISE είναι μία από τις δράσεις που θα υλοποιηθούν εντός του ειδικού στόχου 4.1, προς την κατεύθυνση αυτή. ΛΕΛΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Στόχος πολιτικής	Προτεραιότητα	Αιτιολόγηση
		Τα δεδομένα που αφορούν στη γνώση για τη θάλασσα, συλλέγονται από πολλούς διαφορετικούς φορείς (Υπουργεία, ερευνητικά ινστιτούτα, πανεπιστήμια κλπ), χωρίς πολλές φορές να είναι προσβάσιμα, και να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό που συλλέχθηκαν. Μέσα από τη συγκέντρωσή τους σε ενιαίες, προσβάσιμες και διασυνδεδεμένες βάσεις δεδομένων, τα δεδομένα μπορούν να τροφοδοτούν και να αξιοποιούνται από πολλούς χρήστες, συμβάλλοντας στην αύξηση της γνώσης για τη θάλασσα, και στη βελτίωση της διακυβέρνησης. Οι δράσεις του ειδικού στόχου 4.1, περιλαμβάνουν την δημιουργία βάσεων και πλατφορμών, για τη συλλογή δεδομένων για τη θάλασσα και τη γαλάζια οικονομία (μητρώο φορέων θαλάσσιας οικονομίας, ενιαία πλατφόρμα-ΟΠΣ για τη συγκέντρωση μελετών, δεικτών κλπ, κόμβοι νησιωτικής επιχειρηματικότητας) ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ Στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, η θάλασσα αποτελεί συχνά πεδίο αντιπαράθεσης και δημιουργίας κλίματος αστάθειας, και τα εμπλεκόμενα γειτνιάζοντα κράτη δεν επιτυγχάνουν συνήθως την υιοθέτηση μίας κοινής γραμμής προς όφελος του θαλάσσιου περιβάλλοντος και τη βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών. Στο πλαίσιο της Πολιτική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Επιτήρηση, καθώς και του Πλάνου Δράσεων για τη Θαλάσσια Ασφάλεια, τονίζεται ο κρίσιμος ρόλος της ακτοφυλακής και η ανάγκη συνεργασίας των αρχών που επιτηρούν στη θάλασσα. Για το λόγο αυτό, εντάσσεται στη συγκεκριμένη προτεραιότητα η ενίσχυση της ακτοφυλακής με δράσεις που αφορούν στη επιχειρησιακή εκπαίδευση.

1. Στρατηγική του προγράμματος: κύριες αναπτυξιακές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Πίνακας 1Α: Ανάλυση SWOT και ανάγκες

Προτεραιότητα	Ανάλυση SWOT
1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	Πλεονεκτήματα Άρρηκτη σύνδεση με την οικονομία, την κοινωνική συνοχή, την παράδοση και την πολιτιστική κληρονομιά των παράκτιων κοινοτήτων και ιδίως των νησιών. Ο κλάδος της συλλεκτικής αλιείας, έχει πολύ μεγάλη σημασία για την Ελλάδα, όχι τόσο λόγω του μεριδίου συμμετοχής του στην εθνική οικονομία αλλά λόγω των κοινωνικοοικονομικών του διαστάσεων. Η αλιεία αποτελεί βασική πηγή εισοδήματος και απασχόλησης σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές, ενώ γενικότερα προσφέρει έστω και ευκαιριακές θέσεις απασχόλησης σε νέους και νέες, σε ειδικές ομάδες πληθυσμού αλλά και επαγγελματική διέξοδο σε γυναίκες, συνήθως συζύγους των αλιέων. Άλλωστε, η αξία της μη αμειβόμενης (τεκμαρτής) εργασίας αποτελεί το 80% της απασχόλησης στην αλιεία μικρής κλίμακας. Τέλος, ο κλάδος της αλιείας αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της πολιτιστικής κληρονομιάς των παράκτιων περιοχών της χώρας μας, έχοντας τις ρίζες του βαθιά στην παράδοση της χώρας εδώ και χιλιάδες χρόνια. Πολυειδική και πολυεργαλειακή αλιεία Η αλιεία στη χώρα διενεργείται από ποικιλία αλιευτικών εργαλείων και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αλίευση πολλών διαφορετικών ειδών. Με εξαίρεση τα σκάφη που είναι εφοδιασμένα και χρησιμοποιούν κυκλικό δίχτυ γρι-γρι και αλιεύουν σε συντριπτικό ποσοστό γαύρο και σαρδέλα (μικρά πελαγικά είδη), τα σκάφη που χρησιμοποιούν τράτα βυθού και τα σκάφη της παράκτιας αλιείας στοχεύουν, στη διάρκεια του έτους σε πολλά είδη. Αυτό επιδρά στους δείκτες αειφορικής συγκομιδής από όπου προκύπτει ότι τουλάχιστον η παράκτια αλιεία συνολικά δεν ασκεί υπερβάλλουσα πίεση σε πολλά από τα είδη. Άλλωστε όπως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση Στόλου 2020 / Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ): “Η παράκτια αλιεία ασκείται από σκάφη μικρής αλιευτικής ικανότητας, τα οποία αλιεύουν αποθέματα της παράκτιας ζώνης με μεθόδους και εργαλεία (όπως τα δίχτυα, παραγάδια, οι παγίδες, δράγες κ.ά.) μεγαλύτερης επιλεκτικότητας και χαμηλότερης αποδοτικότητας”. Επιπλέον, από οικονομικής σκοπιάς, η ποικιλία των αλιεύσιμων ειδών μειώνει τον οικονομικό κίνδυνο και την αβεβαιότητα που συνεπάγεται η αλίευση ολιγάριθμων ειδών, αφού σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αλιείς είναι έντονα εξαρτημένοι από τις διακυμάνσεις του συγκεκριμένου ιχθυοαπόθεματος. Μεγάλη ακτογραμμή με πληθώρα αλιευτικών πεδίων και υψηλό βαθμό βιοποικιλότητας

Πάνω από 15.000 χιλιόμετρα, για την ακρίβεια, 15.147 χιλιόμετρα, ακτογραμμής διαθέτει η Ελλάδα και βρίσκεται στην 9η θέση της παγκόσμιας κατάταξης των χωρών με τις μεγαλύτερες σε μήκος ακτογραμμές.

Η Μεσόγειος είναι μία θάλασσα με εξαιρετική βιοποικιλότητα εντός των υδάτων της. Αν και αντιπροσωπεύει μόνο το 0,8% της επιφάνειας των θαλασσών σε όλο τον κόσμο, υποστηρίζει το 7% όλων των θαλάσσιων ειδών. Η πλούσια βιοποικιλότητα εκτείνεται σε ολόκληρη τη Μεσόγειο Θάλασσα, συμπεριλαμβανομένων και των ελληνικών περιοχών. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα αλίευσης πολλών ειδών ενώ επιπλέον, μειώνεται σε σημαντικό βαθμό η εξάρτηση από ένα είδος (μονοειδική αλιεία) στην αλιεία και αυτό συντελεί στη μείωση του ρίσκου και της αβεβαιότητας αναφορικά με το εισόδημα των αλιέων. Τέλος, η μεγάλη ελληνική ακτογραμμή συντελεί σε ένα βαθμό στην άμβλυνση του ανταγωνισμού μεταξύ των αλιέων, ανά διακριτό τμήμα του παράκτιου στόλου, αφού επιτρέπει την ταυτόχρονη αλιευτική δραστηριότητα μεγάλου αριθμού σκαφών.

Χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα της παράκτιας αλιείας με μικρές επιπτώσεις στα ιχθυοαποθέματα και χαμηλό ποσοστό απορριπτόμενων

Η παράκτια αλιεία έχει μικρή περιβαλλοντική επίπτωση σε όρους εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, καθώς η ισχύς των κινητήρων μετρούμενη σε KW είναι μικρή. Η μεγάλη πλειοψηφία των σκαφών της παράκτιας αλιείας φέρει κινητήρες με ισχύ 11,03 KW. Επιπλέον, λόγω της φύσης της δεν επιβαρύνει με πολύ μεγάλη αλιευτική πίεση τα περισσότερα ιχθυοαποθέματα. Τέλος, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η Μικρή Παράκτια Αλιεία (ΜΠΑ) έχει πολύ μικρά ποσοστά απορρίψεων.

Νομοθέτηση των Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών (ΘΠΠ)

Οι προστατευόμενες περιοχές είναι γεωγραφικά καθορισμένες περιοχές, που υπόκεινται σε ρυθμίσεις και διαχείριση με τρόπο που να συμβάλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων προστασίας τους. Οι εκτάσεις θαλάσσιου βυθού με βλάστηση Ποσειδωνίας, χαρακτηρίζονται ως οικότοποι προτεραιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, για τους οποίους πρέπει να λαμβάνονται μέτρα, που έχουν θεσπιστεί, προκειμένου να προστατευθούν.

Ο στόχος είναι η προστασία φυσικών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών με παράλληλη άμεση ή έμμεση στήριξη της τοπικής κοινωνίας. Αυτό περιλαμβάνει προστασία των ενδιαιτημάτων, τη διατήρηση της γενετικής ποικιλότητας, την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης, τη διατήρηση των φυσικών, παραδοσιακών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών, την προώθηση της εκπαίδευσης σε τοπικό επίπεδο, την αναψυχή και την ανάπτυξη βιώσιμων τουριστικών δραστηριοτήτων και την αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων.

Η Ελλάδα έχει εντάξει περίπου το 20% της επιφάνειας των θαλασσών της στο Δίκτυο Natura 2000. Στο Αιγαίο Πέλαγος υπάρχει εξαιρετικά μεγάλος αριθμός και εκτεταμένες Περιοχές

Περιορισμού Αλιείας (ΠΠΑ), στην συντριπτική πλειοψηφία των οποίων απαγορεύεται η άσκηση αλιευτικών δραστηριοτήτων με συρόμενα ή κινητά εργαλεία σε μόνιμη βάση. Οι Περιοχές Περιορισμού Αλιείας (ΠΠΑ) που προσδιορίστηκαν και χαρτογραφήθηκαν καλύπτουν το 56,2% της περιοχής του Αιγαίου, και εξ αυτών οι ΠΠΑ που αφορούν μόνιμο περιορισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων καλύπτουν το 38% της ίδιας περιοχής, ενώ οι ΠΠΑ που αφορούν τον εποχιακό περιορισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων καλύπτουν το 27,6%.

Το 2014 υιοθετήθηκε η οδηγία 2014/89/ΕΕ η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο το 2018 (ν. 4546/2018). Στην Ελλάδα η σπουδαιότητα του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού έχει αρχίσει να επισημαίνεται με συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό από τους εμπλεκόμενους φορείς της χώρας μας. Βέβαια το ζήτημα δεν εξαντλείται απλά με τη θεσμική ρύθμιση των ΘΠΠ για την εναρμόνιση της νομοθεσίας, αλλά πρέπει απαραίτητως να συνοδεύεται από τον έλεγχο της εφαρμογής της.

Η ετερο-απασχόληση αυξάνει την ανθεκτικότητα του κλάδου σε περιόδους εξωτερικών «σοκ» (π.χ. πανδημία)

Η ετερο-απασχόληση αποτελεί στρατηγική επιβίωσης των νοικοκυριών της υπαίθρου ως απάντηση στην έλλειψη εναλλακτικών επιλογών εισοδήματος και απασχόλησης των μελών του νοικοκυριού, σε περιοχές απομακρυσμένες και οριακές. Ο αγροτικός τομέας περιλαμβάνει τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία, τη μελισσοκομία και τη δασοπονία, αλλά συμπεριλαμβάνεται πλέον και η παραγωγή ενέργειας και η μεταποίηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων.

Στην περίπτωση των παράκτιων περιοχών, η ετερο-απασχόληση εμπεριέχει τον κλάδο της (μικρής) παράκτιας αλιείας, δημιουργώντας έτσι ένα δίκτυο ασφαλείας για το εισόδημα και τελικά την επιβίωση των νοικοκυριών στην ύπαιθρο, ακόμα και σε περιόδους κρίσης. Γενικότερα, η μικρή παράκτια αλιεία έχει τη μορφή παραδοσιακής οικογενειακής επιχείρησης που συνδυάζεται συνήθως με άλλες γεωργικές ή τουριστικές ασχολίες, συμπεριλαμβανομένου και του αλιευτικού τουρισμού.

Θέσπιση και έναρξη υλοποίησης Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση των ελλείψεων του συστήματος ελέγχου αλιείας

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις στο σύστημα ελέγχου της αλιείας, θεσπίστηκε Σχέδιο Δράσης, στο πλαίσιο του οποίου έχουν ήδη ολοκληρωθεί ή υλοποιούνται οι δράσεις που αφορούν σε:

- Βελτίωση της οργανωτικής δομής και των αρμοδιοτήτων των ελεγκτικών αρχών
- Αναβάθμιση του Κέντρου Παρακολούθησης Αλιείας

- Ενέργειες για την επέκταση και αναβάθμιση του ΟΣΠΑ
- Δράσεις χρηματοδότησης εξοπλισμού VMS και ERS για τα σκάφη
- Προγράμματα εκπαίδευσης (επιθεωρητών, στελεχών ελεγκτικών αρχών)
- Προμήθεια χερσαίων, πλωτών και εναέριων μέσων
- Ειδικό πρόγραμμα ελέγχου και επιθεώρησης του τόνου
- Προσαρμογή (πλήρης ή μερική) στις διατάξεις της ΕΕ για σειρά ζητημάτων που αφορούν στην υποβολή στοιχείων δραστηριότητας σκαφών, ζύγιση, εκφόρτωση, μητρώο αγοραστών, το κυρωτικό πλαίσιο, καθώς και νομοθετικές ρυθμίσεις για διεκπεραίωση εκκρεμών προσφυγών
- Προγράμματα επιθεώρησης και ελέγχου

Αδυναμίες

Γηρασμένο ανθρώπινο κεφάλαιο με ελλιπή κατάρτιση /Απουσία διαδοχής

Είναι τεκμηριωμένο και ειδικά για τη ΜΠΑ ότι ο πληθυσμός των απασχολούμενων σε αυτήν είναι γηρασμένος, χωρίς κατάρτιση και με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Στην περίπτωση της μέσης αλιείας, οι απασχολούμενοι είναι σχετικά νεότερης ηλικίας αλλά έχουν ακόμη χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την απουσία κατάλληλα σχεδιασμένων δομών κατάρτισης όπου οι απασχολούμενοι θα μπορούσαν να βελτιώσουν τις ικανότητές τους, δημιουργούν συνθήκες χαμηλού ανθρώπινου κεφαλαίου στον κλάδο. Επιπλέον, τα διαρθρωτικά προβλήματα του κλάδου απωθούν τους νέους από το επάγγελμα, με αποτέλεσμα ο βαθμός διαδοχής να είναι περιορισμένος. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η αδυναμία παρακολούθησης των τρεχουσών εξελίξεων στον κλάδο και των νέων αναγκών (πχ αδυναμία τήρησης των απαιτήσεων ελέγχου με ηλεκτρονικά μέσα, άγνοια για τις διαδικασίες πιστοποίησης αλιευμάτων κτλ).

Απουσία καινοτομίας /Περιορισμένες επενδύσεις για εισαγωγή νέων τεχνολογιών /Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος

Ένα από τα χαρακτηριστικά διαρθρωτικά προβλήματα στους περισσότερους κλάδους της πρωτογενούς παραγωγής είναι ο χαμηλός βαθμός υιοθέτησης καινοτομιών και το χαμηλό επίπεδο επενδύσεων. Υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που συμβάλλουν προς αυτή την κατεύθυνση, μερικοί από τους οποίους έχουν ήδη αναφερθεί, όπως π.χ. το γηρασμένο ανθρώπινο κεφάλαιο και η απουσία διαδοχής, τα οποία δημιουργούν έλλειψη κινήτρων για επενδύσεις με μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Ένας ακόμα σημαντικός λόγος που εξηγεί την έλλειψη καινοτομιών στον κλάδο είναι η έλλειψη επιχειρηματικού προσανατολισμού. Η τακτική που ακολουθούν οι

περισσότεροι επαγγελματίες του χώρου, ιδίως στη μικρή παράκτια αλιεία για την εξασφάλιση του εισοδήματός τους, είναι προσανατολισμένη προς τη μείωση των εκροών κεφαλαίου, δηλαδή προς την κατεύθυνση της ελαχιστοποίησης του κόστους παραγωγής, παρά στην αύξηση της παραγωγικότητάς του κεφαλαίου μέσω των επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες.

Παλαιότητα αλιευτικού στόλου και εξοπλισμού

Η μέση ηλικία των σκαφών του ελληνικού στόλου είναι τα 31,9 έτη σύμφωνα με την έκθεση στόλου του 2020 ενώ το μέσο μήκος τους είναι μικρότερο από 7 μέτρα. Σε πολλές περιπτώσεις, τα σκάφη αυτά δεν είναι εφικτό, λόγω παλαιότητας και μεγέθους να φέρουν σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και να πληρούν τις κατάλληλες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας για τα μέλη του πληρώματος. Επίσης, τα πολύ μικρά σκάφη δεν μπορούν να επωφεληθούν από τις οικονομίες κλίμακας ώστε να μειώσουν το κόστος παραγωγής τους. Από την άλλη πλευρά βέβαια, θα πρέπει να τονιστεί ότι δυνητικά τα μικρά σκάφη στην Ελλάδα μπορούν να αξιοποιήσουν καλύτερα τους διαθέσιμους πόρους, λόγω μεγαλύτερης ευελιξίας και επιλεκτικότητας στις μέρες αλίευσης.

Σύνθετη αλιευτική διαχείριση ενδογενώς /αδυναμία κατανόησης των κανονιστικών διατάξεων

Η ελληνική νομοθεσία διέπεται από ένα πολύπλοκο πλαίσιο περιορισμού των αλιευτικών δραστηριοτήτων με εκτεταμένες και πολλαπλές ρυθμίσεις τόσο σε χωρικό (εθνικό και τοπικό) όσο και σε χρονικό (εποχικό) επίπεδο. Η ύπαρξη των διαχειριστικών σχεδίων όμως, δεν διασφαλίζει τη σωστή διαχείριση αν δεν συνοδεύεται από έλεγχο και επιτήρηση για την εξασφάλιση της τήρησης των προβλεπόμενων ρυθμίσεων. Επιπλέον, ο ρυθμός έκδοσης κανονιστικών διατάξεων (Κανονισμοί ΕΕ, Συστάσεις ΠΟΔΑ, νόμοι, υπουργικές αποφάσεις) είναι πολύ υψηλός και δεν επιτρέπει την άμεση κατανόηση και αφομοίωση των όρων και περιορισμών που τίθενται, ενώ νέα πιο αυστηρά μέτρα, ακόμα και αν βασίζονται σε επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, δεν γίνονται εύκολα αποδεκτά από τους επαγγελματίες που βιοπορίζονται για χρόνια από το επάγγελμα.

Ελλείψεις στο εθνικό σύστημα ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων

Με την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής (29.11.2018), θεσπίστηκε «Σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση των ελλείψεων του ελληνικού συστήματος ελέγχου της αλιείας» (Action Plan), το οποίο υλοποιείται ήδη από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, βάσει προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος, σε συνεργασία με την Επιτροπή. Το Σχέδιο Δράσης εντόπισε διάφορες ελλείψεις κατά την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου στη χώρα και έθεσε τους κάτωθι επιχειρησιακούς στόχους για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής:

- τη διασφάλιση της υποβολής των στοιχείων της αλιευτικής δραστηριότητας των σκαφών που ανήκουν στην κατηγορία μήκους <10 μ. και στην κατηγορία μήκους 10-12 μ.
- τη διασφάλιση της αξιόπιστης ζύγισης των αλιευτικών προϊόντων, της υποβολής των δηλώσεων εκφόρτωσης/ανάληψης/πρώτης πώλησης, της εγγραφής του συνόλου των πρώτων αγοραστών αλιευτικών προϊόντων στο Μητρώο Πρώτων Αγοραστών.
- τη χρήση συστημάτων πληροφορικής και σύγχρονης τεχνολογίας για την πληρότητα και την αξιοπιστία των δεδομένων της αλιευτικής δραστηριότητας των σκαφών, των επιθεωρήσεων, του συστήματος μορίων, την ανταλλαγή των δεδομένων με άλλα Κράτη Μέλη και την αξιοποίησή τους σε πραγματικό χρόνο, στη βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης & ελέγχου της αλιείας τόνου και στην εφαρμογή του συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου της αλιείας ξιφία.
- τον σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, των ειδών τόνου και ξιφία, και την πραγματοποίηση διοικητικών ελέγχων κατά την εισαγωγή και επανεξαγωγή προϊόντων αλιείας από και προς τρίτες χώρες.
- τον εκσυγχρονισμό της δομής και οργάνωσης των ελεγκτικών υπηρεσιών, την προσθήκη των υπηρεσιών αλιείας στην διενέργεια των ελέγχων και ως εκ τούτου στην διεύρυνση του αριθμού των επιθεωρητών, στην χρήση μέσων ελέγχου (περιπολικά πλωτά), στην ενημέρωση και εκπαίδευση των επιθεωρητών.
- τον εκσυγχρονισμό της αλιευτικής νομοθεσίας

Θεωρείται πως με την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων ενεργειών του υπόψη Σχεδίου Δράσης το σύστημα ελέγχου θα βελτιωθεί αισθητά.

Έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας – έλλειψη συλλογικών σχημάτων των αλιέων

Η έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας αποτελεί διαρθρωτική αδυναμία της πρωτογενούς παραγωγής στην Ελλάδα. Η παρουσία μικρών και κατακερματισμένων αλιευτικών συλλόγων δε δίνει την ευκαιρία στους αλιείς να επωφεληθούν από οριζόντιες συνεργασίες για τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας ή την εκμετάλλευση ευκαιριών που προσφέρονται από τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα υπέρ των συλλογικών φορέων. Ειδικά στην περίπτωση της μικρής κλίμακας αλιείας, ο κατακερματισμός αυτός μειώνει την διαπραγματευτική δύναμη των αλιέων και παρεμποδίζει την αντιπροσώπευσή τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, ενώ επιπλέον αποτρέπει τη συμμετοχή τους σε δράσεις συμμετοχικής διαχείρισης του θαλάσσιου χώρου, πέραν της παροχής βεβαίωσης ενεργής επαγγελματικής δραστηριότητας.

Υπεραλίευση/ αναντιστοιχία αλιευτικής ικανότητας στόλου και ιχθυαποθεμάτων (αλιευτικές δυνατότητες)

Υπεραλίευση με βάση το δείκτη αειφορικής διαχείρισης, παρουσιάζεται για τρία είδη, στη Μεσόγειο: τον μπακαλιάρο, το γαύρο και τη σαρδέλα (FAO report 2020).

Το 2017, 37.5% του ιχθυοποθέματος στη Μεσόγειο αλιεύθηκε στο πλαίσιο βιωσιμότητας των ειδών. Στις περιπτώσεις αυτές ο δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας για τέσσερα συνεχόμενα έτη, γεγονός το οποίο είναι πολύ ανησυχητικό και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τη χάραξη της στρατηγικής της χώρας μας ενώ σκόπιμη μπορεί να είναι και η λήψη κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων, κατόπιν επαρκούς επιστημονικής τεκμηρίωσης.

Σχετικά με τα μεγάλα πελαγικά είδη, των οποίων τη διαχείριση στη Μεσόγειο ασκεί ο ICCAT, το απόθεμα ξιφία είναι υπεραλιευμένο. Για το απόθεμα του τόνου εφαρμόζεται σχέδιο διαχείρισης και το απόθεμα φαίνεται σταδιακά βελτιούμενο, ενώ υπάρχει αδυναμία για την εκτίμηση της κατάστασης του μακρύπτερου.

Αλυσίδες παραγωγής και εμπορίας περιορισμένης δυναμικής και δυναμικότητας

Η αδυναμία αυτή αφορά κυρίως την παράκτια αλιεία. Η αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας στην αλιεία μικρής κλίμακας είναι συνήθως αρκετά απλή και μικρή αφού ένα μεγάλο ποσοστό των αλιευμάτων πωλείται απευθείας είτε στους τελικούς καταναλωτές είτε σε εστιατόρια και ιχθυοπωλεία. Το γεγονός αυτό, συχνά προσφέρει μεγαλύτερη προσαύξηση στην τιμή (price premium) σε σχέση με ένα σκάφος μέσης αλιείας που πουλάει σε ενδιάμεσους (χονδρική). Από την άλλη πλευρά, όμως, η ζήτηση παραμένει χαμηλή αφού το μέγεθος της τοπικής αγοράς είναι πεπερασμένο, ενώ χαρακτηρίζεται και από έντονη εποχικότητα, κυρίως λόγω του τουρισμού, ενώ πολύ συχνά υπάρχει αδυναμία διάθεσης των αλιευμάτων και εξαιρετικά χαμηλές τιμές πώλησης.

Έλλειψη υποδομών για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό εκφόρτωσης

Οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η Ελλάδα, αλλά και συνολικά η Μεσόγειος, σχετικά με τα σημεία εκφόρτωσης (μεγάλο πλήθος σημείων, με έντονη διασπορά στην επικράτεια και μικρό μέγεθος υποδομών), δυσχεραίνουν σημαντικά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τον Κανονισμό ΕΕ 1380/2013 σχετικά με την υποχρέωση εκφόρτωσης.

Έλλειψη ρευστότητας

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης καθώς και οι τρέχουσες συνέπειες της πανδημίας έχουν οδηγήσει τους περισσότερους κλάδους της ελληνικής αλλά και της παγκόσμιας οικονομίας σε σημαντικά προβλήματα ρευστότητας. Ο κλάδος της αλιείας δεν αποτελεί εξάιρεση. Η έλλειψη ρευστότητας δημιουργεί μία σειρά από προβλήματα στην άσκηση του επαγγέλματος, όπως π.χ. αδυναμία αγοράς των απαραίτητων εισροών, αδυναμία πραγματοποίησης επενδύσεων αλλά και

δυσκολία συμμετοχής σε μέτρα χρηματοδότησης του ΕΠΑΛΘ λόγω της ίδιας συμμετοχής.

Υποστελέχωση φορέων διοίκησης – έλλειψη ανθρώπινων πόρων

Οι αποσπάσεις και συνταξιοδοτήσεις περίπου του 50% του δυναμικού στον κλάδο των ιχθυολόγων και το γεγονός ότι δεν έχει γίνει καμία πρόσληψη έχει οδηγήσει στην υποστελέχωση των αρμόδιων Υπηρεσιών τόσο στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όσο και στις Υπηρεσίες Αλιείας που βρίσκονται στην Περιφέρεια, συνήθως ενταγμένες στη Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των ΠΕ. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τον διοικητικό φόρτο που προκαλεί το περίπλοκο νομοθετικό πλαίσιο, έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία της διοίκησης να ανταποκριθεί γρήγορα και αποτελεσματικά στα καθήκοντά της.

Ευκαιρίες

Δυνατότητα υλοποίησης δράσεων προστασίας και αποκατάστασης οικοσυστημάτων, κυκλικής οικονομίας, κατάρτισης, εισαγωγής νέων αλιέων

Σύμφωνα με τον Καν(ΕΕ)2021/1139 του ΕΤΘΑΥ, αλλά και τη γενικότερη στρατηγική της ΕΕ όπως εκφράζεται μέσα από την «Πράσινη Συμφωνία» αλλά και από τις επιμέρους στρατηγικές της («από το αγρόκτημα στο πιάτο», «στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή», «στρατηγική για τη βιοποικιλότητα», «στρατηγική για την κυκλική οικονομία» κτλ), η Ευρώπη φιλοδοξεί να επαναπροσδιοριστεί ως μία δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία όπου η προστασία των οικοσυστημάτων και του φυσικού κεφαλαίου, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η κυκλική οικονομία αποτελούν προτεραιότητα. Για το σκοπό αυτό, η Πράσινη Συμφωνία προβλέπει τη χρηματοδότηση δράσεων που θα υπηρετούν τους συγκεκριμένους στόχους. Οι στρατηγικές αυτές επεκτείνονται ορίζοντα σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην ΕΕ και συνεπώς αφορούν όλους τους κλάδους της αλιείας. Επιπλέον, το νέο ΕΤΘΑΥ προβλέπει τη χρηματοδότηση δράσεων που αφορούν την απόκτηση δεξιοτήτων και την κατάρτιση αλλά και την εισαγωγή νέων αλιέων (<40 ετών) στον κλάδο.

Δυνατότητα αλλαγής του τρόπου διοίκησης /διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών

Η χώρα διαθέτει ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για την διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών. Το τελευταίο βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση ήταν η ψήφιση του ν.4685/2020, όπου προβλέπεται η συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε φορέα διαχείρισης εκπροσώπων της τοπικής κοινωνίας οριζόμενων από την περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, αλλά και επαγγελματικών συλλόγων, όπως εμπορικά επιμελητήρια, εμπορικοί σύλλογοι, εκπρόσωποι αγροτικών ή και αλιευτικών συλλόγων, ως πρώτη μορφή συν-διαχείρισης που εφαρμόζεται στη χώρα σε ό,τι αφορά στις προστατευόμενες περιοχές.

Μεγαλύτερη ευελιξία του νέου ΕΤΘΑΥ και προτιμησιακή αντιμετώπιση της ΜΠΑ (Μικρή

Παράκτια Αλιεία)

Όπως προέκυψε από τις αξιολογήσεις του προηγούμενου κανονισμού για το Ταμείο Αλιείας (ΕΤΘΑ), αλλά και τις διαδικασίες διαβούλευσης, ένα από τα βασικότερα ζητήματα αφορούσε τις δυσκαμψίες των κανόνων του, κάνοντας έτσι τη διαχείριση υπερβολικά περίπλοκη και δύσκολη με αποτέλεσμα να υφίστανται περιττή επιβάρυνση οι διαχειριστές προγραμμάτων και κατ' επέκταση οι τελικοί δικαιούχοι. Στο πλαίσιο αυτό, ο νέος Κανονισμός ΕΤΘΑΥ 2021-2027 προβλέπει απλουστευμένες διοικητικές διαδικασίες, προσφέροντας έτσι στα Κράτη-Μέλη μεγαλύτερη ελευθερία να επιλέξουν πώς θα στηρίξουν τις στρατηγικές τους προτεραιότητες.

Επιπλέον, βάσει του Καν(ΕΕ) 2021/1139, προκειμένου να ενθαρρύνονται οι βιώσιμες αλιευτικές πρακτικές, το ΕΤΘΑΥ παρέχει προτιμησιακή μεταχείριση στην ΜΠΑ, με μέγιστο ποσοστό έντασης ενίσχυσης 100 % και την πρόβλεψη συγκεκριμένων δράσεων που θα αφορούν αποκλειστικά την ΜΠΑ.

Ισχυρή διεθνής τάση προώθησης της ΜΠΑ

Η ΜΠΑ είναι ένας κλάδος με έντονες ιδιαιτερότητες και με πολύ σημαντική προσφορά στις παράκτιες περιοχές σε ολόκληρο τον κόσμο, συμβάλλοντας στην οικονομία και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και συνεισφέροντας στην επισιτιστική ασφάλεια. Τα τελευταία χρόνια, η μικρή παράκτια αλιεία έχει κεντρίσει το ενδιαφέρον τόσο των ερευνητών όσο και των φορέων άσκησης πολιτικής, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της κοινωνικοοικονομικής της σημασίας για τις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές.

Υψηλό επιστημονικό δυναμικό στην Ελλάδα

Τα Ελληνικά ερευνητικά ινστιτούτα και τα πανεπιστήμια έχουν διεθνή αναγνώριση αναφορικά με την παραγωγή γνώσης για τα υδρόβια οικοσυστήματα και την αλιεία. Πολλοί Έλληνες ερευνητές και καθηγητές πανεπιστημίων συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα και έχουν πλήθος σχετικών επιστημονικών δημοσιεύσεων. Το δυναμικό αυτό θα μπορούσε να αξιοποιηθεί σε μία σειρά από δράσεις για τη βελτίωση του κλάδου της αλιείας σε διάφορα επίπεδα (πχ στη διάχυση γνώσης, ανάπτυξη καινοτομιών και νέων τεχνολογιών, προγράμματα κατάρτισης κλπ).

Υψηλή εγχώρια κατανάλωση ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της τουριστικής σεζόν

Η μεγάλη ανάπτυξη του τουρισμού, έχει ιδιαίτερα σημαντικό αντίκτυπο στην καταναλωτική ζήτηση για φρέσκα προϊόντα της θάλασσας (ψάρια και ασπόνδυλα). Λαμβάνοντας κανείς υπόψη το μέγεθος της τουριστικής ανάπτυξης - πάνω από 30 εκατομμύρια τουρίστες το 2019 χωρίς την κρουαζιέρα - μπορεί εύκολα να αντιληφθεί ότι ο τουρισμός είναι καταλύτης για την καταναλωτική ζήτηση φρέσκων προϊόντων της θάλασσας σε παραθαλάσσιες και νησιωτικές περιοχές, αλλά και στην ενδοχώρα.

Αυξημένη δυναμική ειδικών μορφών τουρισμού

Τα τελευταία χρόνια, ο τουρισμός επαναπροσδιορίζεται και εξελίσσεται, αποκλίνοντας από το παραδοσιακό μοντέλο του μαζικού τουρισμού. Η τάση αυτή προσφέρει τη δυνατότητα ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού (θερμαλικός, αγροτουρισμός, συνεδριακός, τουρισμός υγείας κλπ) τόσο στην ύπαιθρο όσο και σε πόλεις που προσφέρουν βιωματικές εμπειρίες στους επισκέπτες. Στην κατηγορία αυτή εξέχουσα θέση κατέχει και ο αλιευτικός τουρισμός, ο οποίος προσφέρει μία εναλλακτική πηγή εισοδήματος ενώ ταυτόχρονα συνεισφέρει στη μείωση της αλιευτικής πίεσης. Επιπλέον, η ανάπτυξη των παραπάνω ειδικών μορφών τουρισμού μπορεί να «συμπαρασύρει» και τον αλιευτικό τουρισμό, προσελκύοντας ένα συγκεκριμένο προφίλ τουριστών που επιζητά βιωματικές τουριστικές εμπειρίες.

Ενισχυμένη συμπληρωματικότητα μεταξύ διαφορετικών παρεμβάσεων της ΕΕ την περίοδο 2021-2027

Πέραν του στόχου της διοικητικής απλούστευσης, το ΕΤΘΑΥ στοχεύει στη ενίσχυση της συμπληρωματικότητας των δράσεων μεταξύ των ταμείων. Έτσι, η συμπληρωματικότητα μεταξύ των Ταμείων, συμπεριλαμβανομένου του ΕΤΘΑΥ και άλλων προγραμμάτων της ΕΕ, περιγράφεται στη συμφωνία σύμπραξης, σύμφωνα με τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων.

Συνέργειες με Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την προώθηση και υλοποίηση της «Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα»

Ο ρυθμός απώλειας της βιοποικιλότητας, η μη βιώσιμη χρήση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων, η ένταση της μόλυνσης και η εισβολή/εξάπλωση ξενικών ειδών μπορούν να αναστραφούν κατόπιν προσεκτικού σχεδιασμού.

Σε κάθε περίπτωση, καθώς ο ρυθμός απώλειας της βιοποικιλότητας παραμένει σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητος, η σύνδεσή του με άλλες παγκόσμιες προκλήσεις είναι απαραίτητη. Ως συνέχεια της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα για το 2030 και της Διάσκεψης του ΟΗΕ στην Κίνα τον Οκτώβριο του 2021, θα προωθήσουμε την εφαρμογή των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα.

Η Ελλάδα έχει από τα υψηλότερα ποσοστά προστατευόμενων περιοχών σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, δεδομένης της μοναδικότητας της πανίδας και χλωρίδας. Οι Περιοχές Περιορισμού Αλιείας (ΠΠΑ) που προσδιορίστηκαν και χαρτογραφήθηκαν καλύπτουν το 56,2% της περιοχής του Αιγαίου, και εξ αυτών οι ΠΠΑ που αφορούν μόνιμο περιορισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων καλύπτουν το 38% της ίδιας περιοχής, ενώ οι ΠΠΑ που αφορούν τον εποχιακό περιορισμό των αλιευτικών δραστηριοτήτων καλύπτουν το 27,6%.

Οι περιορισμοί αυτοί συνέβαλλαν σημαντικά στη διατήρηση της βιοποικιλότητας: ενδεικτικά

αναφέρεται ότι η *Caretta caretta* δεν απειλείται πλέον και ο πληθυσμός της *Monachus monachus* οι μετρήσεις δείχνουν ότι έχει ανακάμψει.

Η συγκεκριμένη πολιτική της ΕΕ, αποτελεί μέρος της Πράσινης Συμφωνίας και σχετικές δράσεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑΥ και από το αντίστοιχο ταμείο για το Περιβάλλον. Στη χώρα το θεσμικό πλαίσιο ρυθμίζεται από το ΥΠΕΝ (ν.3937/2011).

Αυξημένη ανάγκη για τυποποιημένα και πιστοποιημένα προϊόντα

Με βάση τις νέες διατροφικές τάσεις, οι αγορές αναζητούν προϊόντα που θα καλύψουν τις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, η σήμανση, η τυποποίηση και η πιστοποίηση προϊόντων αποτελούν προτεραιότητα και εξασφαλίζουν ευκολότερη είσοδο σε νέες αγορές. Τα παραπάνω μπορεί να αφορούν, μεταξύ άλλων, το είδος και τις μεθόδους αλίευσης, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, την κοινωνική δικαιοσύνη αναφορικά με τις συνθήκες εργασίας και την μισθοδοσία του πληρώματος κτλ. Οι έννοιες αυτές αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για τις αγορές ενώ στο απώτερο μέλλον μπορεί να αποτελέσουν προαπαιτούμενα για την ομαλή διάθεση των αλιευτικών προϊόντων.

Απειλές

Ζημιές σε αλιευτικά εργαλεία & απώλεια παραγωγής από θαλάσσια προστατευόμενα είδη/ Προβλήματα από Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη

Ενώ η αλιεία θεωρείται από τις μεγαλύτερες απειλές για τους πληθυσμούς των θαλάσσιων θηλαστικών, των ερπετών και των θαλασσοπούλιων, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις στις οποίες και η αλιεία πλήττεται από τους οργανισμούς αυτούς. Η αρνητική επίδραση των οργανισμών στην αλιεία αφορά στην περίπτωση στην οποία τα θαλάσσια θηλαστικά, τα ερπετά και τα θαλασσοπούλια έρχονται σε επαφή με το αλιευτικό εργαλείο και προκαλούν ζημιά (άμεση) καθώς και στην περίπτωση όπου η αλιεία και οι οργανισμοί αυτοί ανταγωνίζονται για τους ίδιους πόρους (έμμεση). Στις ελληνικές θάλασσες οι αλιείς διαμαρτύρονται ότι τα δελφίνια, οι χελώνες *Caretta caretta* και η μεσογειακή φώκια προκαλούν μεγάλες καταστροφές στα παράκτια αλιευτικά εργαλεία, γιατί τρέφονται με ψάρια που έχουν ήδη πιαστεί.

Οι μεγαλύτερες ζημιές από τους θαλάσσιους οργανισμούς γίνονται στα δίχτυα, ενώ αντίστροφα οι οργανισμοί θανατώνονται κυρίως από τα παραγάδια. Το εργαλείο που επηρεάζεται περισσότερο είναι το δίχτυ, ενώ η άμεση επίδραση των οργανισμών αυτών στα γρι-γρι και τις τράτες βυθού είναι σχετικά περιορισμένη. Τα τελευταία χρόνια, η απώλεια εισοδήματος και η αύξηση του κόστους παραγωγής που προκύπτει από τις ζημιές που προκαλούν τα δελφίνια οι φώκιες και οι χελώνες, έχουν αναδειχθεί ως το σημαντικότερο πρόβλημα για τους αλιείς, οι οποίοι ζητούν επειγόντως τη θέσπιση κάποιου είδους αποζημίωσης για τις απώλειες αυτές.

Επιπλέον, μεγάλες ζημιές στα ψάρια που έχουν ήδη συλληφθεί αλλά και στα αλιευτικά εργαλεία προκαλούνται και από τα Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη, όπως πχ ο λαγοκέφαλος. Σε κάθε περίπτωση, για τη θέσπιση και τον καθορισμό του ύψους των αποζημιώσεων απαιτείται τεκμηριωμένη εκτίμηση των ετήσιων επιπτώσεων κάθε «βλαπτικού» είδους στην αλιεία, ανά εργαλείο και περιοχή, αλλά και εύρεση μεθοδολογίας για να τεκμηριώνεται η ζημιά.

Παράνομη, Λαθραία και Άναρχη αλιεία

Η παράνομη, λαθραία και άναρχη (ΠΛΑ) αλιεία συνιστά μια από τις σοβαρότερες απειλές κατά της βιώσιμης εκμετάλλευσης των έμβιων υδρόβιων πόρων και δυσχεραίνει τις διεθνείς προσπάθειες για προώθηση καλύτερης διαχείρισης των ωκεανών και προστασίας της θαλάσσιας βιοποικιλότητας. Εκτιμάται ότι κάθε χρόνο αλιεύονται παράνομα από 11 έως και 26 εκατομμύρια τόνοι ιχθύων που αντιπροσωπεύουν το 20% των εκφορτώσεων.

Για την αντιμετώπιση της ΠΛΑ αλιείας η ΕΕ προχώρησε στη θέσπιση του κανονισμού (ΕΕ) 1005/2008 και στη συνέχεια του Καν (ΕΕ) 2017/2403, εφαρμόζοντας μέτρα για την προστασία των αλιευτικών πόρων. Στη Μεσόγειο, το ζήτημα της ΠΛΑ αλιείας έχει οδηγήσει τη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (GFCM) στη θέσπιση ενός περιφερειακού σχεδίου Δράσης για την καταπολέμησή της.

Αναφορικά με την Ελλάδα, η ΠΛΑ αλιεία αφορά συνήθως την μη τήρηση της νομοθεσίας με διάφορους τρόπους, η οποία έχει ως συνέπεια τόσο την καταστροφή των ενδιαιτημάτων και τη μείωση των ιχθυαποθεμάτων όπως επίσης και αρνητικές οικονομικές συνέπειες στους αλιείς, που συμμορφώνονται με τους κανόνες. Οι πιο συνηθισμένες μορφές της είναι η παραβίαση χρονικών και τοπικών περιορισμών, η παραβίαση των αποστάσεων από την ακτή, η παράβαση αλίευσης είδους, μεγέθους και ποσότητας, η παράβαση μεγέθους και τύπου αλιευτικού εργαλείου, η αλιεία σε προστατευόμενα ενδιαιτήματα, η χρήση εκρηκτικών και χημικών, το ψαροντούφεκο με μπουκάλα, με φακό, κατά τη νύχτα, η ερασιτεχνική αλιεία με δίχτυα. Η ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και επιμόρφωση των ερασιτεχνών και επαγγελματιών αλιέων σε θέματα θαλάσσιας προστασίας θα συνέβαλε στην αποφυγή υιοθέτησης επιβλαβών μεθόδων και τεχνικών και, ταυτόχρονα, στην άμβλυνση των επιπτώσεων της ΠΛΑ αλιείας στα ιχθυαποθέματα.

Στην ένταση του φαινομένου της ΠΛΑ αλιείας, συμβάλλει και η σχετική αδυναμία των ελεγκτικών μηχανισμών να καταστείλουν πλήρως την ΠΛΑ αλιεία, με δεδομένη την υποστελέχωση των φορέων διοίκησης σε συνδυασμό με την έλλειψη πλωτών μέσων ακτοφυλακής. Τέλος, είναι γνωστό ότι υπάρχει αυξημένος αριθμός περιπτώσεων σκαφών τρίτων χωρών, που πραγματοποιούν παράνομη, λαθραία και άναρχη (ΠΛΑ) αλιεία σε διεθνή ύδατα στη ανατολική Μεσόγειο.

Κλιματική αλλαγή /εισβολή χωροκατακτητικών ξενικών ειδών

Μία από τις βασικότερες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αφορά στην εισβολή χωροκατακτητικών ειδών στις ελληνικές θάλασσες. Τα είδη αυτά απειλούν τη βιοποικιλότητα, επηρεάζουν τα λιβάδια Ποσειδωνίας ενώ τέλος απειλούν και την υγεία των καταναλωτών, αφού ορισμένα από αυτά είναι πολύ επικίνδυνα (πχ Λαγοκέφαλος) λόγω τοξικότητας.

Επιβάρυνση του υδάτινου περιβάλλοντος από άλλες δραστηριότητες

Συχνά αναφέρονται φαινόμενα επιβάρυνσης του υδάτινου περιβάλλοντος από δραστηριότητες, οι οποίες δεν αφορούν τους κλάδους της γαλαζίας οικονομίας αλλά άλλες οικονομικές δραστηριότητες. Βιομηχανικά και γεωργικά απόβλητα, και (ανεπεξέργαστα) αστικά λύματα είναι πηγές ρύπανσης τόσο του θαλάσσιου περιβάλλοντος όσο και των εσωτερικών υδάτων. Επιπλέον ρύπανση προκαλείται από ατυχήματα διαφυγής πετρελαιοειδών (θαλάσσιες μεταφορές, ναυτιλία, εξόρυξη πετρελαίου). Σε αυτές τις περιπτώσεις, ενδέχεται να εμφανιστούν προβλήματα σε θαλάσσιους πληθυσμούς, με επιπτώσεις στην αλιεία.

Οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19

Η επέλαση της πανδημίας του COVID-19 δημιούργησε σημαντικά προβλήματα σε όλες τις αγορές προϊόντων ανά τον κόσμο. Ο κλάδος της συλλεκτικής αλιείας δεν αποτέλεσε εξαίρεση, καταγράφοντας ιδιαίτερα προβλήματα στην ομαλή διακίνηση αλιεργατών.

Ο τομέας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας υπέστη σοβαρό πλήγμα από τη διαταραχή της αγοράς που προκάλεσε η σημαντική πτώση της ζήτησης. Το κλείσιμο των χώρων πώλησης, των αγορών και των καναλιών εμπορίας έχει προκαλέσει σημαντική πτώση των τιμών και των όγκων πωλήσεων. Η πτώση της ζήτησης και των τιμών σε συνδυασμό με την ευπάθεια και την πολυπλοκότητα της αλυσίδας εφοδιασμού (αλλοιώσιμα προϊόντα, σημαντική ανάγκη για εργατικό δυναμικό) κατέστησαν ζημιογόνες τις δραστηριότητες των αλιευτικών στόλων και της παραγωγής προϊόντων της θάλασσας. Κατά συνέπεια, οι αλιείς αναγκάστηκαν να μην αλιεύουν.

Σε επίπεδο ΕΕ, υπήρξε γρήγορη αντίδραση με την τροποποίηση του Καν(ΕΕ) 508/2014 για το ΕΤΘΑ. Με τον Καν(ΕΕ) 2020/560, αναγνωρίζεται ότι σημειώθηκε σημαντική πτώση της ζήτησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας λόγω της έξαρσης της νόσου, γεγονός που προκαλεί σημαντικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στις κοινότητες εκείνες όπου η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο. Ο κανονισμός αυτός τροποποίησε τον Καν(ΕΕ) 508/2014 δίνοντας τη δυνατότητα στήριξης της προσωρινής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων λόγω COVID-19 καθώς και τη δυνατότητα για μια ευέλικτη ανακατανομή των χρηματοδοτικών πόρων εντός του επιχειρησιακού προγράμματος απλοποιώντας τη διαδικασία τροποποίησης.

Μέχρι σήμερα δεν είναι δυνατή η ακριβής εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας στην αλιεία και η πιθανή διάρκειά τους. Σε κάθε περίπτωση, η πανδημία έφερε στην

επιφάνεια την ανάγκη θωράκισης του κλάδου μέσω της αύξησης της «ανθεκτικότητάς» του, ώστε να μπορεί να ανταπεξέρχεται και να παραμένει θωρακισμένος σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Έντονες διακυμάνσεις των τιμών των εισροών

Οι ενεργειακές δαπάνες αποτελούν μία από τις βασικότερες παραμέτρους του κόστους παραγωγής για τους αλιείς. Τα τελευταία χρόνια, η εξέλιξη των τιμών του πετρελαίου δεν είναι σταθερή, παρουσιάζοντας έντονες διακυμάνσεις. Στην παρούσα συγκυρία, οι τιμές του πετρελαίου βρίσκονται σε ιστορικά υψηλά, χωρίς να είναι δυνατή η πρόβλεψη της εξέλιξης τους στην επόμενη δεκαετία. Άλλες εισροές είναι τα δολώματα, τα εργαλεία και ο πάγος.

Εισαγωγές προϊόντων αλιείας από Τρίτες Χώρες σε χαμηλές τιμές, χωρίς να διασφαλίζονται επίπεδα ποιότητας και ιχθυοαποθεμάτων

Παρά το γεγονός ότι τόσο οι Έλληνες όσο και οι Ευρωπαίοι καταναλωτές προτιμούν την κατανάλωση φρέσκων ντόπιων αλιευμάτων, η τιμή πώλησης είναι ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την καταναλωτική συμπεριφορά τους. Οι εισαγωγές αλιευμάτων σε χαμηλές τιμές δημιουργούν ανταγωνισμό, προσελκύοντας ένα τμήμα των καταναλωτών και επηρεάζοντας έτσι, έμμεσα, τις τιμές πώλησής τους, ενώ υπάρχουν αμφιβολίες για τη φρεσκότητά τους και τον τρόπο αλίευσης. Επίσης, όσον αφορά τους Έλληνες αλιείς, οι εισαγωγές από συγκεκριμένες χώρες δημιουργούν συνθήκες αθέμιτου συναγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έξοδα αλιείας για τους Έλληνες αλιείς είναι αυξημένα ενώ επιπλέον υποχρεούνται και να τηρούν πιο αυστηρούς κανόνες στο πλαίσιο διαχείρισης των ιχθυοαποθεμάτων.

Επικαιροποίηση θεσμικού πλαισίου για την αλιεία εσωτερικών υδάτων-Μέτρα διαχείρισης

Κρίσιμα ζητήματα για την αλιεία εσωτερικών υδάτων, λόγω του απαρχαιωμένου θεσμικού πλαισίου, αποτελούν, τα κριτήρια επαγγελματικότητας, η έκδοση αλιευτικών αδειών (σκάφους, ατομικής) και η δήλωση των εκφορτώσεων για τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων δεν υπάρχει επικαιροποιημένη καταγραφή των προβλημάτων στα Ελληνικά εσωτερικά ύδατα και της επιβάρυνσης που δέχονται.

Υπάρχει ανάγκη εκπόνησης νέων μελετών ή επικαιροποίηση παλαιών, για τη λήψη επιπλέον διαχειριστικών μέτρων, εφόσον απαιτηθεί.

Χαμηλοί δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας (πχ πληθυσμιακή γήρανση/έλλειψη βασικών υποδομών υγείας και εκπαίδευσης)

Είναι γεγονός ότι ο πληθυσμός της υπαίθρου έχει να αντιμετωπίσει διαρθρωτικά προβλήματα που επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα της ζωής τους. Τα προβλήματα αυτά αφορούν κυρίως την έλλειψη βασικών υποδομών όπως στην υγεία και στην εκπαίδευση σε πολλές περιοχές της

Ελλάδας, αλλά κυρίως σε απομονωμένες περιοχές και μικρά νησιά τα οποία έχουν εντονότερη παρουσία του κλάδου της αλιείας. Οι παράγοντες αυτοί μειώνουν τους δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας των περιοχών αποδυναμώνοντας τις προοπτικές ανάπτυξής τους και αποθαρρύνοντας την παραμονή του πληθυσμού, ιδιαίτερα των νέων σε αυτές.

Προσδιορισμός των αναγκών με βάση την ανάλυση SWOT και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

Οι βασικότερες ανάγκες που προκύπτουν βάσει της ανάλυσης SWOT είναι οι εξής:

- Ανάγκη εκσυγχρονισμού του αλιευτικού στόλου ώστε να επιτυγχάνεται επαρκώς η τήρηση ικανοποιητικών συνθηκών εργασίας, ασφάλειας και υγιεινής, η αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας των σκαφών, η μείωση των εκπομπών CO₂, η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και η εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων και τεχνικών (για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης, την επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων και τη βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων).
- Ανάγκη ενίσχυσης της βιωσιμότητας των αλιευτικών επιχειρήσεων και ενίσχυση της διαδικασίας διαδοχής (αφορά την ΜΠΑ).
- Ανάγκη εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης των υποδομών που εξυπηρετούν την αλιεία με σκοπό τη συμβολή στην οργανωμένη ανάπτυξη του τομέα.
- Ανάγκη για προώθηση της κουλτούρας συνεργασίας με σκοπό την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και τη δημιουργία προϋποθέσεων βιώσιμης ανάπτυξης.
- Πρόβλεψη μέτρων για την αντιμετώπιση της υπεραλίευσης, περιβαλλοντικών καταστροφών και άλλων ιδιαίτερων συνθηκών.
- Ανάγκη εφαρμογής δράσεων κατάρτισης, επιμόρφωσης, δικτύωσης και υποστήριξης των αλιέων, των απασχολούμενων στον τομέα της αλιείας και δράσεις ευαισθητοποίησης του πληθυσμού με σκοπό την ανανέωση και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης του κλάδου.
- Ανάγκη ανάπτυξης καινοτομίας με στόχο την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της αλιείας και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των αλιευτικών επιχειρήσεων.
- Ανάγκη ανάληψης δράσεων για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων στις θαλάσσιες περιοχές Natura 2000 και άλλες θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές.

	• Ανάγκη συλλογής και επεξεργασίας αξιόπιστων δεδομένων ώστε να επιτυγχάνεται η λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση. • Έλεγχος και επιτήρηση για την εφαρμογή εθνικών, ενωσιακών και διεθνών διατάξεων στις θάλασσες, στα μεταβατικά ύδατα, στις λιμνοθάλασσες και στα εσωτερικά ύδατα και την εξασφάλιση της τήρησης των προβλεπόμενων κανόνων και περιορισμών στην αλιευτική δραστηριότητα αλλά και για την αποτροπή της παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας. • Χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους για την ανάπτυξη της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας του αλιευτικού τομέα.
2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση	Πλεονεκτήματα Ύπαρξη χωροταξικού σχεδιασμού και μεγάλη ακτογραμμή που αμβλύνει το «χωρικό» ανταγωνισμό με άλλες δραστηριότητες Η μεγάλη ελληνική ακτογραμμή επιτρέπει την ανάπτυξη πολλών δραστηριοτήτων σε αυτήν, μειώνοντας έτσι τον «χωρικό» ανταγωνισμό μεταξύ τους. Επίσης, με την υιοθέτηση των ειδικών χωροταξικών σχεδίων (υδατοκαλλιέργειας, ΑΠΕ, τουρισμού και βιομηχανίας) επιτυγχάνεται η οριοθέτηση των δραστηριοτήτων. Ισχυρή δυναμική και έντονη εξωστρέφεια των προϊόντων της υδατοκαλλιέργειας Ο κλάδος της θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας έχει αποκτήσει πολύ μεγάλη δυναμική τα τελευταία χρόνια, με την εισαγωγή στο χώρο πολλών επιχειρηματιών αλλά και μεγάλων διεθνών επιχειρήσεων. Πλέον ο κλάδος έχει ηγετικό ρόλο τόσο σε επίπεδο Μεσογείου όσο και ΕΕ, με έντονη εξωστρέφεια και εξειδίκευση στην παραγωγή τσιπούρας (42% σε όγκο, 46% σε αξία) και λαβρακίου (36% σε όγκο, 46% σε αξία). Μετά από μία μακροχρόνια περίοδο έντονων διαρθρωτικών αλλαγών στον κλάδο που αφορούσε κυρίως μεγάλες συγχωνεύσεις, οι επιχειρήσεις του χώρου ευελπιστούν ότι στα επόμενα χρόνια θα μπορέσουν να αυξήσουν την παραγωγή τους, η οποία είναι γεγονός ότι τα τελευταία 2-3 χρόνια παρουσιάζει στασιμότητα. Ο όγκος πωλήσεων διαμορφώνεται στα 130,8 εκ. τόνους το 2018, και η αξία φτάνει στα €556,3 εκ. ενώ λειτουργούν συνολικά 650 μονάδες που απασχολούν 3.584 εργαζόμενους. Για τον κλάδο της οστρακοκαλλιέργειας και της υδατοκαλλιέργειας εσωτερικών υδάτων υπάρχουν επίσης καλές προοπτικές με την προϋπόθεση ότι το προϊόν θα διατίθεται στην αγορά έχοντας αποκτήσει προστιθέμενη αξία (πχ μεταποίηση, brand name). Η παραγωγή μυδιών

αντιστοιχεί σε 16% του όγκου της συνολικής παραγωγής, ενώ η παραγωγή πέστροφας ανέρχεται σε 2%, καταγράφοντας ισχυρά αυξητικές τάσεις, 26% και 22% αντίστοιχα.

Η διαθεσιμότητα κατάλληλων θαλάσσιων χώρων, με δυνατότητες ανάπτυξης

Σύμφωνα με τους επαγγελματίες του κλάδου, οι ελληνικές θάλασσες έχουν, σε γενικές γραμμές, ιδανικές φυσικοχημικές ιδιότητες και εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα ρύπανσης. Είναι βέβαια γεγονός ότι σε ορισμένα σημεία παρουσιάζονται περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις οι οποίες όμως είναι καθαρά τοπικές και δεν οφείλονται στις υδατοκαλλιέργειες, όπως η χαρακτηριστική περίπτωση του Αμβρακικού του οποίου η εξωγενής ρύπανση είχε καταστρεπτικές συνέπειες για τις μονάδες υδατοκαλλιέργειες.

Η εφαρμογή αυστηρών όρων για την προστασία του περιβάλλοντος

Η σύγχρονη υδατοκαλλιέργεια απαιτεί, πέραν της παραγωγής ενός ποιοτικού προϊόντος, τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη, την ευζωία των εκτρεφόμενων ειδών και την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων. Η εφαρμογή προτύπων υδατοκαλλιέργειας (πιστοποιήσεων), θα συμβάλει καθοριστικά στην «απενοχοποίηση» των υδατοκαλλιεργειών αναφορικά με την ενδεχόμενη ρύπανση που προκαλούν στα θαλάσσια οικοσυστήματα, στην περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων μέτρων. Σημειώνεται ότι η εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου που αφορά στην εφαρμογή μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και ο σχετικός έλεγχος της τήρησης, διασφαλίζει ότι η υδατοκαλλιέργεια στη χώρα δεν επιφέρει κινδύνους για το θαλάσσιο περιβάλλον.

Η παραγωγή πιστοποιημένων ποιοτικών προϊόντων μέσω σύγχρονων μεθόδων

Είναι γεγονός ότι η υδατοκαλλιέργεια στην Ελλάδα στηρίζεται πλέον σε μεγάλο βαθμό σε σύγχρονες μεθόδους παραγωγής ποιοτικών και πιστοποιημένων προϊόντων. Επιπλέον, ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας έχει πολύ ισχυρότερο επιχειρηματικό προσανατολισμό από τον κλάδο της αλιείας. Το γεγονός αυτό οφείλεται στη μεγαλύτερη προθυμία τους για υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και υλοποίηση επενδύσεων. Πράγματι, από άποψη τεχνογνωσίας και χρήσης νέας τεχνολογίας, οι ελληνικές μονάδες υδατοκαλλιέργειας βρίσκονται σε ένα πολύ καλό επίπεδο (ιδιαίτερα οι μεγαλύτερες μονάδες).

Η προθυμία ανάπτυξης εθνικών αλλά και διεθνών ομαδικών δράσεων / συνεργασιών / δικτυώσεων και ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης των εταιριών ιχθυοκαλλιέργειας

Η ανεπτυγμένη επιχειρηματικότητα των παραγωγικών φορέων αλλά και οι διαρθρωτικές αλλαγές στον κλάδο που ανέπτυξαν τη διεθνή δικτύωσή του, συντελούν στην ολοένα και αυξανόμενη συνεργασία με φορείς του εξωτερικού, τη συμμετοχή τους σε διεθνή δίκτυα αλλά και clusters με ερευνητικούς φορείς. Τέτοιου είδους δίκτυα μπορούν να επιταχύνουν τη διάχυση τεχνογνωσίας αλλά και πληροφοριών σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις στο χώρο, γεγονός που ενδυναμώνει

τη θέση της Ελληνικής υδατοκαλλιέργειας σε διεθνές επίπεδο. Έχει ολοκληρωθεί πλέον η διαδικασία συγχώνευσης και εξυγίανσης των μεγαλύτερων εταιριών του χώρου. Ο στόχος ήταν η αναδιάρθρωση των χρεών μεγάλων προβληματικών επιχειρήσεων και στη συνέχεια η πώλησή τους. Το εν λόγω εγχείρημα ονομάστηκε “Project Nemo” και η κατάληξή του ήταν επιτυχής. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε όταν εκπληρώθηκαν οι προϋποθέσεις που είχε θέσει η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της ΕΕ. Με αυτό ως δεδομένο, αναμένεται η θαλάσσια ιχθυοκαλλιέργεια θα προσελκύσει νέες ιδιωτικές επενδύσεις. Η καθετοποίηση των παραγωγικών μονάδων της υδατοκαλλιέργειας. Οι μονάδες της υδατοκαλλιέργειας εκτός από τις επενδύσεις που έχουν υλοποιήσει για την αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων τους, έχουν επεκτείνει τις δραστηριότητές τους και σε άλλα στάδια της αλυσίδας παραγωγής και εμπορίας. Έτσι, πολλές εταιρίες έχουν επενδύσει στην παραγωγή εισροών. Η συνολική παραγωγή γόνου για το 2018 ανέρχεται σε 433.905 χιλιάδες ιχθύς, 95% της οποίας αφορά σε τσιπούρα και λαβράκι, ενώ 55% προορίζεται για ίδια χρήση. Επιπλέον, πολλές επιχειρήσεις έχουν επενδύσει στη μεταποίηση, τυποποίηση και συσκευασία των παραγόμενων προϊόντων τους, γεγονός που συμβάλλει στη μείωση του κόστους συναλλαγών, και συνολικά αυξάνει την προστιθέμενη αξία τους. Μακροχρόνια παράδοση πολλών τοπικών κοινοτήτων στην μεταποίηση Η μεταποίηση των προϊόντων αλιείας αποτελεί παράδοση σε πολλές παράκτιες περιοχές της Ελλάδας με σημαντική αλιευτική αλλά και υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα, με δυνατότητα διατήρησης και ανάπτυξης. Οι περιοχές αυτές ήταν οι πρώτες που ανέπτυξαν την μεταποιητική δραστηριότητα λόγω της εξασφαλισμένης ομαλότητας στην τροφοδοσία πρώτων υλών. Στις τοπικές κοινότητες των περιοχών αυτών, η μεταποίηση αποτελεί στοιχείο της ταυτότητάς τους με σημαντική κοινωνικοοικονομική προσφορά. Εκτατική υδατοκαλλιέργεια στις λιμνοθάλασσες, έντονη παράδοση, μεγάλο ενδιαφέρον, συνέργειες με προστασία περιβάλλοντος Εκτός από την εντατική μορφή ιχθυοκαλλιέργειας στη θάλασσα με τη μέθοδο των πλωτών κλωβών, υπάρχει και η εκτατική υδατοκαλλιέργεια στις λιμνοθάλασσες που διενεργείται στη Μεσόγειο για εκατοντάδες χρόνια. Αυτοί που ασκούν την αλιευτική εκμετάλλευση, είναι κυρίως τοπικοί συνεταιρισμοί, αλιείς 3ης και 4ης γενιάς με ενδιαφέρον για τον τόπο και τη φύση. Ασκούν αειφορική εκμετάλλευση αφού η λιμνοθάλασσα είναι η κύρια πηγή εισοδήματός τους. Παράγονται εκλεκτά φρέσκα προϊόντα, τα οποία καταναλώνονται κυρίως τοπικά. Αυτή η ομάδα αλιέων-υδατοκαλλιεργητών ασκεί και το ρόλο του φύλακα. Γενικότερα επιστημονικές μελέτες έχουν δείξει ότι η αλιευτική εκμετάλλευση των φυσικών ιχθυοτροφείων/ λιμνοθαλασσών είναι
--

απαραίτητη και συμβάλλει στην προστασία και διατήρηση των ευαίσθητων αυτών και ιδιαίτερα σημαντικών οικοσυστημάτων. Επιπλέον, έχει συσταθεί η Οργάνωση Παραγωγών «Αγροτικός Συνεταιρισμός Λιμνοθαλασσών Κεραμωτής Ν. Καβάλας», γεγονός που αποδεικνύει ότι είναι υπαρκτό και έντονο το ενδιαφέρον για την υδατοκαλλιέργεια στις λιμνοθάλασσες.

Αδυναμίες

Χαμηλός ρυθμός ολοκλήρωσης του θεσμοθετημένου χωροταξικού σχεδιασμού

Οι μεγάλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού και εν προκειμένω των ΠΟΑΥ (το έργο έχει ξεκινήσει από το Νοέμβριο 2011 και έχουν θεσμοθετηθεί μέχρι σήμερα (Ιούλιος 2021) τέσσερις ΠΟΑΥ και επιπλέον δύο βρίσκονται στο τελικό στάδιο θεσμοθέτησής τους), είναι ένας από τους βασικούς λόγους της στασιμότητας της παραγωγής τα τελευταία χρόνια, ειδικά στις Περιοχές Ανάπτυξης τύπου Α όπου απαγορεύεται η ίδρυση και η επέκταση μονάδων. Με την ίδρυση των ΠΟΑΥ, θα δοθεί νέα ώθηση στον κλάδο, αυξάνοντας σημαντικά την δυναμικότητά του. Ο χωροταξικός σχεδιασμός και η παρουσία ενός σταθερού θεσμικού πλαισίου συμβάλλει σε πολύ μεγάλο βαθμό στην πραγματοποίηση επενδύσεων στο χώρο.

Χρονοβόρο και πολύπλοκο σύστημα αδειοδοτήσεων

Η ψήφιση και εφαρμογή του ν. 4282/2014 αποτέλεσε θετική εξέλιξη για την ελληνική υδατοκαλλιέργεια καθώς είναι η πρώτη φορά που ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο αφορά αποκλειστικά την άσκηση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας. Ωστόσο το κυριότερο πρόβλημα εξακολουθεί να είναι η χρονική καθυστέρηση ολοκλήρωσης της διαδικασίας αδειοδότησης, κυρίως λόγω της εμπλοκής πολλών συναρμόδιων υπηρεσιών, εξαιτίας της πολυχρησίας του θαλάσσιου χώρου, και της καθυστέρησης στην πλήρη εφαρμογή του ήδη θεσμοθετημένου χωροταξικού σχεδιασμού (ίδρυση ΠΟΑΥ), γεγονός που μειώνει την ελκυστικότητα του κλάδου για νέες επενδύσεις και για την εισαγωγή νέων επιχειρηματιών στον χώρο.

Μικρή διαφοροποίηση εκτρεφόμενων ειδών και μορφών (μεταποίηση) προϊόντων

Η στήριξη του εισοδήματος σε περιορισμένο αριθμό προϊόντων, όπως η τσιπούρα και το λαβράκι για τη θαλάσσια ιχθυοκαλλιέργεια, το μύδι της Μεσογείου για την οστρακοκαλλιέργεια, και η ιριδίζουσα πέστροφα και ο κυπρίνος για την υδατοκαλλιέργεια εσωτερικών υδάτων, ενέχει ένα βαθμό ρίσκου και αβεβαιότητας, λόγω πιθανών προβλημάτων στην παραγωγή τους, ή λόγω εξωτερικών επιδράσεων όπως για παράδειγμα μεγάλη πίεση στις τιμές λόγω ανταγωνισμού από τρίτες χώρες. Συνεπώς, η διαφοροποίηση των προϊόντων και η εισαγωγή νέων ειδών ή/και νέων ταξινομικών ομάδων (πχ. φύκη, ολοθούρια) μπορεί, τουλάχιστον θεωρητικά, να συνεισφέρει στη μείωση του οικονομικού ρίσκου και της αβεβαιότητας. Η διαφοροποίηση σε νέα είδη θα

μπορούσε να αποτελέσει μέσο ώστε να αποφευχθεί ο κορεσμός στην αγορά, να επιτευχθεί η διεύρυνσή της καθώς, επίσης, να αποτελέσει εναλλακτική λύση για εκείνα τα είδη ιχθύων των οποίων τα φυσικά αποθέματα μειώνονται.

Προβλήματα πρόσβασης σε δυσπρόσιτες και παραμεθόριες - νησιωτικές περιοχές

Τα απομακρυσμένα νησιά του Αιγαίου Πελάγους, στα οποία αναπτύσσονται υδατοκαλλιέργειες, έχουν να αντιμετωπίσουν ένα μεγάλο μεταφορικό κόστος για τα προϊόντα τους, λόγω της μεγάλης απόστασης και της έλλειψης κατάλληλων υποδομών στις μεταφορές. Το γεγονός αυτό αυξάνει σημαντικά το συνολικό κόστος παραγωγής.

Έντονη διαφοροποίηση μεταξύ πολύ μεγάλων και μικρών επιχειρήσεων στον κλάδο, με διαφορετικές ανάγκες και συμφέροντα

Ειδικότερα μετά τις συγχωνεύσεις που έλαβαν χώρα μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας, ο κλάδος παρουσιάζει σημαντική συγκέντρωση, αφού περισσότερο από το 70% της αξίας παραγωγής προκύπτει από λιγότερο από το 10% των επιχειρήσεών του. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι στον κλάδο δραστηριοποιούνται εκτός από πολύ μεγάλες επιχειρήσεις και πολύ μικρές. Οι δύο κατηγορίες εταιριών έχουν διαφορετικές προτεραιότητες και διαφορετικές ανάγκες. Συνεπώς, απαιτείται η εφαρμογή ενός μίγματος πολιτικής που θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη του κλάδου, μέσω της κάλυψης των διαφορετικών αναγκών των επιχειρήσεών του.

Αδυναμία προσέλκυσης καταρτισμένου προσωπικού

Όπως αναφέρουν διάφοροι εμπειρογνώμονες του κλάδου, η προσέλκυση καταρτισμένου προσωπικού αποτελεί μεγάλη πρόκληση λόγω των δύσκολων συνθηκών εργασίας στις μονάδες υδατοκαλλιέργειας αλλά κυρίως στην περιφερειακή τους θέση. Συνεπώς, οι κατάλληλα καταρτισμένοι επαγγελματίες απαιτούν αυξημένες απολαβές προκειμένου να αντισταθμιστούν οι προαναφερόμενες δυσκολίες.

Χαμηλή παραγωγικότητα και προστιθέμενη αξία προϊόντων στον κλάδο της μεταποίησης

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ιχθυοκαλλιέργειας πωλούν τα ψάρια νωπά και άρα η συσκευασία με πάγο από μόνη της δεν προσφέρει προστιθέμενη αξία. Για την ανάπτυξη του κλάδου της μεταποίησης απαιτείται η αύξηση της ανταγωνιστικότητας μέσω της βελτίωσης της παραγωγικής διαδικασίας ώστε να είναι περισσότερο αποτελεσματική και με μικρότερες απώλειες καθώς και η εισαγωγή και εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την παραγωγή και συντήρηση προϊόντων και τροφίμων. Πέραν της παραγωγικότητας, σημαντικός στόχος είναι και η αύξηση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων με την υιοθέτηση καινοτομιών (π.χ. λειτουργικά τρόφιμα, προμαγειρεμένα τρόφιμα υψηλής ποιότητας κ.λπ.) που θα αυξήσουν την προστιθέμενη αξία τους και θα ικανοποιήσουν τις ανάγκες των καταναλωτών και τις νέες τάσεις

στην αγορά.

Έλλειψη ρευστότητας

Η έλλειψη ρευστότητας αποτελεί ένα από τα βασικότερα προβλήματα στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών και τη βιομηχανία μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης καθώς και οι τρέχουσες συνέπειες της πανδημίας έχουν προκαλέσει στους περισσότερους κλάδους της ελληνικής αλλά και της παγκόσμιας οικονομίας σημαντικά προβλήματα ρευστότητας. Η έλλειψη ρευστότητας δημιουργεί μία σειρά από προβλήματα στην άσκηση του επαγγέλματος, όπως, μεταξύ άλλων, αδυναμία αγοράς των απαραίτητων εισροών και αδυναμία πραγματοποίησης επενδύσεων και χρηματοδότησης από μέτρα του ΕΠΑΛΘ λόγω της ίδιας συμμετοχής.

Αύξηση του κόστους παραγωγής με επίπτωση στην τιμή του παραγόμενου προϊόντος.

Η αύξηση του κόστους παραγωγής, ως αποτέλεσμα της αύξησης των τιμών των εισροών, επιφέρει είτε αύξηση της τιμής του προϊόντος, επηρεάζοντας την ανταγωνιστικότητά του τόσο ως εξαγωγίμο προϊόν, όσο και στην εσωτερική αγορά, είτε τη συμπίεση του κέρδους θέτοντας σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Ανταγωνισμός στη χρήση παράκτιας ζώνης του αιγιαλού με άλλες δραστηριότητες

Το πρόβλημα σύγκρουσης χρήσεων στις παράκτιες ζώνες, ειδικά σε περιοχές όπου αναπτύσσεται πλήθος παράκτιων δραστηριοτήτων (ναυτιλία/λιμάνια, τουρισμός, αλιεία, θαλάσσιες ΑΠΕ, θαλάσσια ορυκτά, αγωγοί/καλώδια κλπ.), θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής προσοχής.

Ευκαιρίες

Αξιοποίηση δράσεων που προσφέρονται από την ΕΕ για την υδατοκαλλιέργεια και τη μεταποίηση

Σύμφωνα με τον Καν(ΕΕ) 2021/1139 του ΕΤΘΑΥ 2021-2027, αλλά και τη γενικότερη στρατηγική της ΕΕ όπως εκφράζεται μέσα από την «Πράσινη Συμφωνία» και από τις επιμέρους στρατηγικές της, η Ευρώπη φιλοδοξεί να επαναπροσδιοριστεί σε μία δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία όπου η προστασία των οικοσυστημάτων και του φυσικού κεφαλαίου, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και η κυκλική οικονομία αποτελεί προτεραιότητα.

Το νέο ΕΤΘΑΥ, είναι περισσότερο ευέλικτο και δίνει τη δυνατότητα προσαρμογής των δράσεων στις ειδικές ανάγκες της κάθε χώρας. Δίνεται έτσι η δυνατότητα στα ΚΜ να επωφεληθούν από δράσεις προώθησης και μάρκετινγκ, δράσεις κατάρτισης και δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, η ΕΕ προετοιμάζει συντονισμένη ευρωπαϊκή εκστρατεία για την

υδατοκαλλιέργεια στην ΕΕ, η οποία θα υποστηριχθεί και να διαδοθεί από κάθε κράτος μέλος και τη χώρα μας με εθνικές ενέργειες. Η συγκεκριμένη δράση αναφέρεται στις νέες ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την υδατοκαλλιέργεια.

Υψηλό επιστημονικό δυναμικό και τεχνογνωσία στην Ελλάδα

Τα Ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα έχουν διεθνή αναγνώριση για τις επιστημονικές έρευνες και την παραγωγή γνώσης για τα υδρόβια οικοσυστήματα και την υδατοκαλλιέργεια. Ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας τα τελευταία 35 χρόνια, έχει επίσης αναπτύξει υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία. Πολλά και διαφορετικά επιστημονικά πεδία έχουν συνεισφέρει στην ανάπτυξη του κλάδου μέσα από μία διαδικασία προσαρμογής και ενσωμάτωσης για την εξυπηρέτηση της παραγωγικής διαδικασίας (για παράδειγμα η ανάπτυξη λογισμικών για την ιχνηλάτηση όλης της παραγωγικής διαδικασίας). Λόγω της δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου έχουν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια Πανεπιστημιακά τμήματα με σκοπό την εκπαίδευση επιστημόνων με σφαιρική γνώση του αντικειμένου της υδατοκαλλιέργειας, ενώ άλλα τμήματα σπουδών έχουν αναπτύξει σχετικές κατευθύνσεις και μεταπτυχιακά προγράμματα με σκοπό την στελέχωση του κλάδου με καταρτισμένο προσωπικό. Το δυναμικό μπορεί να αξιοποιηθεί σε διαφορετικές δράσεις για τη βελτίωση του κλάδου, την ενίσχυση της γνώσης και της καινοτομίας.

Δυνατότητα ανάπτυξης φιλικότερων στο περιβάλλον μονάδων υδατοκαλλιεργειών

Με το ΕΤΘΑΥ δίνεται η ευκαιρία περαιτέρω ανάπτυξης μονάδων που θα εφαρμόζουν περιβαλλοντικά βιώσιμες πρακτικές, όπως η ανακύκλωση νερού με αποδοτική κατανάλωση ενέργειας, η βιολογική υδατοκαλλιέργεια, και άλλες καινοτόμες πρακτικές. Η ανάπτυξη τέτοιων μονάδων θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του κλάδου, απαιτεί όμως μελέτες αγοράς και επιχειρηματικό σχεδιασμό προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητά τους ανά περιοχή και η οικονομική τους βιωσιμότητα.

Στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο» («Farm to Fork»)

Μέρος της Πράσινης Συμφωνίας, η στρατηγική «από το αγρόκτημα στο πιάτο», σε ό,τι αφορά στην υδατοκαλλιέργεια εστιάζει στο να απομακρύνει μη αειφορικές πρακτικές από τον τομέα, να μειώσει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, να αυξήσει τη βιωσιμότητά της και να βελτιωθεί η διαχείριση των ιχθυοτροφών. Επίσης, θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν οι διαφυγές από τροφές και να δοθεί προσοχή στην (προληπτική) αντιμετώπιση των ασθενειών με σκοπό τη χρήση λιγότερων αντιβιοτικών, φαρμάκων και εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμού, αλλά και τη χρήση καλών πρακτικών, όπως κατάλληλη αραίωση των εκτρεφόμενων οργανισμών κλπ. Η προώθηση καλών πρακτικών για την υγεία και την ευζωία των εκτρεφόμενων υδρόβιων οργανισμών πρέπει να αποσκοπεί στην καλύτερη διαχείριση των ασθενειών με παράλληλη

αύξηση της παραγωγικότητας και την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων. Επιπλέον, με την πιστοποίηση των προϊόντων και την τήρηση κανόνων ιχνηλασιμότητας αυξάνεται η ελκυστικότητα του προϊόντος για τον καταναλωτή.

Για να διασφαλιστεί η διατροφική ασφάλεια των προϊόντων- τροφίμων, η διατροφή των πολιτών με ποιοτικά και υγιεινά προϊόντα και η δημόσια υγεία, τα αγροδιατροφικά συστήματα παραγωγής πρέπει να είναι αειφορικά. Οι βιώσιμες υδατοκαλλιεργητικές πρακτικές μπορούν να χτίσουν τείχος ανθεκτικότητας απέναντι σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως η πανδημία COVID-19.

Δυνατότητα αναδιοργάνωσης της εφοδιαστικής αλυσίδας

Τα προϊόντα της ελληνικής υδατοκαλλιέργειας, πιστοποιημένα με διεθνή πρότυπα ποιότητας, παραγόμενα κάτω από άριστες συνθήκες εκτροφής, στοχεύουν στις ώριμες αγορές της ΕΕ. Η διεύρυνση της αγοράς όμως, σε συνδυασμό με την επίτευξη των εθνικών στόχων παραγωγής και προώθησης, είναι μία διαρκής επιδίωξη για τον κλάδο.

Υλοποίηση του Πολυετούς Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών και την ενσωμάτωση Κατευθυντήριων Οδηγιών για την Υδατοκαλλιέργεια

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του Καν(ΕΕ) 1380/2013 για την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, τα ΚΜ παρουσιάζουν Πολυετές Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών (ΠΕΣΣΑΥ), που εμπεριέχει τους στόχους, τα μέτρα και το χρονοδιάγραμμα επίτευξης τους. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1139/2021 ΕΤΘΑΥ κάθε παρέμβαση στήριξης των υδατοκαλλιεργειών θα πρέπει να είναι σε εναρμόνιση με το ΠΕΣΣΑΥ του ΚΜ. Αυτή η συσχέτιση και συνάφεια πρέπει να αναδεικνύεται από το περιεχόμενο του Προγράμματος και του ΠΕΣΣΑΥ. Σήμερα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις της Επιτροπής για την αναγκαιότητα αναθεώρησης των ΠΕΣΣΑΥ, ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, τα κείμενα με τις στρατηγικές κατευθύνσεις για την αειφόρο ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Υδατοκαλλιέργειας, αλλά και την πρόοδο που σημειώθηκε στο ΠΕΣΣΑΥ 2014-2020, διαμορφώθηκε το νέο πολυετές σχέδιο για τον τομέα.

Αύξηση της ζήτησης

Η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της γης καθώς και η αλλαγή του καταναλωτικού προφίλ, έχουν συντελέσει στην αυξητική τάση της κατανάλωσης θαλασσινών διεθνώς. Η τάση αυτή εγγυάται την απορρόφηση των ιχθύων και θαλασσινών για τις επόμενες δεκαετίες. Παράλληλα, νέες καταναλωτικές τάσεις μεταβάλλουν το τοπίο στην αγορά των προϊόντων μεταποίησης και δημιουργούν νέες ανάγκες για την αγορά. Σε αυτό το επίπεδο υπάρχει μεγάλο περιθώριο από τις ελληνικές μεταποιητικές επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση επενδύσεων προς το σκοπό αυτό

(πχ λειτουργικά τρόφιμα, προπαρασκευασμένα φαγητά υψηλής ποιότητας και θρεπτικής αξίας) με ταυτόχρονη αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών αλλά και τοπικών παραδοσιακών μεταποιητικών προϊόντων. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η δημιουργία πολλαπλασιαστικών επιδράσεων στις τοπικές κοινότητες.

Βελτίωση της υπάρχουσας τεχνογνωσίας μέσω της ενίσχυσης της έρευνας και της καινοτομίας

Η συσσωρευμένη εμπειρία και το υψηλό επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειών, σε συνδυασμό με ερευνητικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στη μελέτη της αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας, μπορούν να αναπτύξουν νέες δυναμικές συνέργειες στην κατεύθυνση της βελτίωσης και της εφαρμογής νέας τεχνογνωσίας στην υδατοκαλλιέργεια.

Δυνατότητα συνεργειών με άλλες δραστηριότητες στην παράκτια ζώνη

Παρά το γεγονός ότι παρατηρούνται ζητήματα ανταγωνισμού μεταξύ της υδατοκαλλιέργειας και του τουριστικού τομέα, υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξης συνεργατικών δράσεων με τον τουριστικό τομέα. Η επίσκεψη σε μονάδες υδατοκαλλιέργειας, η ξενάγηση και η γευστιγνωσία, μπορεί να εξελιχθεί σε μία δραστηριότητα που μπορεί να επιφέρει συμπληρωματικά εισοδήματα για τους επιχειρηματίες του κλάδου. Κατά την ίδια λογική πολύ ελπιδοφόρα είναι η ανάπτυξη του τουρισμού και σε μεταποιητικές μονάδες, με ξενάγηση στους χώρους και γευστιγνωσία. Η ανάπτυξη αυτή μπορεί να δημιουργήσει συνεργατικές δικτύώσεις με τον αλιευτικό τουρισμό αλλά και με άλλες ειδικές μορφές τουρισμού που αναπτύσσονται ραγδαία τα τελευταία χρόνια (πχ οινοτουρισμός).

Διαφοροποίηση, με νέα είδη και νέες μορφές τελικού προϊόντος

Οι ελληνικές επιχειρήσεις ιχθυοκαλλιέργειας διαθέτουν ήδη μια μεγάλη γκάμα προϊόντων, η οποία, με βάση και την υφιστάμενη εμπειρία και τεχνογνωσία, μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω, με νέα είδη (ψαριών αλλά και οστράκων, καρκινοειδών, μαλακίων, φυκών), αλλά και με νέα τελικά προϊόντα (πχ φιλετοποιημένο, μεριδοποιημένο, προμαγειρεμένο). Οι ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν να βελτιώσουν έτσι τη θέση τους στο διεθνή ανταγωνισμό μέσω της διαφοροποίησης και όχι αποκλειστικά της τιμής του προϊόντος.

Σήμανση των τελικών προϊόντων (brand name)

Η δημιουργία της ΕΛΟΠΥ (Ελληνική Οργάνωση Παραγωγών Υδατοκαλλιέργειας) είχε ως βασικό στόχο την προώθηση των ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό. Η πρωτοβουλία για τη δημιουργία και την καθιέρωση του «Fish from Greece», ενός brand name για την προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού, κρίνεται ως ιδιαίτερα θετική, και αναμένονται στα επόμενα χρόνια πολλές δράσεις προώθησης των ελληνικών προϊόντων με σκοπό την εδραίωσή τους στις διεθνείς αγορές και την αύξηση του μεριδίου αγοράς τους. Το εν λόγω

παράδειγμα θα μπορούσε να εφαρμοστεί εκτός από τα προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας και σε άλλα προϊόντα της υδατοκαλλιέργειας.

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με την ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων

Οι στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης του καταναλωτικού κοινού σχετικά με την ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, σε συνδυασμό με δράσεις προώθησης, συμβάλουν σημαντικά στην αύξηση της αποδοχής και της ζήτησης των προϊόντων. Ήδη οι δράσεις που υλοποιούνται στην κατεύθυνση αυτή φαίνεται να αποδίδουν τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές στόχους για τα προϊόντα εξαγωγής.

Στήριξη των δράσεων κοινού ενδιαφέροντος, μέσω Οργανώσεων Παραγωγών

Η μέχρι σήμερα εμπειρία από τις Οργανώσεις Παραγωγών καταδεικνύει ότι υπάρχουν σημαντικά οφέλη και δυνατότητες για τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Πέραν της επίτευξης κοινών στόχων των επιχειρήσεων, οι Οργανώσεις Παραγωγών μπορούν να εμπλακούν επίσης σε δράσεις καταγραφής αναγκών, μεταφοράς τεχνογνωσίας και επιμόρφωσης.

Αναθεώρηση χωροταξικού Σχεδιασμού

Η επικείμενη αναθεώρηση του χωροταξικού σχεδιασμού αποτελεί σημαντική ευκαιρία για βελτίωση της χωροθέτησης των υδατοκαλλιεργειών, επιλύοντας κυρίως τις αναντιστοιχίες μεταξύ του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Υδατοκαλλιέργειες και των Περιφερειακών χωροταξικών σχεδίων.

Απειλές

Χαμηλές τιμές νωπών και μεταποιημένων ιχθύων/ Διεθνής ανταγωνισμός

Οι επιχειρήσεις ιχθυοκαλλιέργειας και μεταποίησης τα τελευταία χρόνια έρχονται αντιμέτωπες με υψηλές πιέσεις στα περιθώρια κέρδους τους, λόγω εισαγωγών προϊόντων σε χαμηλότερες τιμές, από τρίτες χώρες. Παρά το γεγονός ότι αυτά τα προϊόντα δεν έχουν λάβει τις απαραίτητες πιστοποιήσεις και ελέγχους που απαιτεί το αυστηρό πλαίσιο της ΕΕ, πωλούνται στις ίδιες αγορές χωρίς κάποια ιδιαίτερη διαφοροποίηση. Το γεγονός αυτό τους προσδίδει ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των ποιοτικότερων ελληνικών προϊόντων που όμως δεν μπορούν να λάβουν την προσ αυξημένη τιμή (price premium) που τους αξίζει.

Οι επιδράσεις της πανδημίας COVID-19

Η επέλαση της πανδημίας του COVID-19 έχει δημιουργήσει σημαντικότερα προβλήματα σε όλες τις αγορές προϊόντων ανά τον κόσμο. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, υπήρξε γρήγορη αντίδραση με την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) για το «ΕΤΘΑ» προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι

συνέπειες της πανδημίας. Όμως, μέχρι και σήμερα δεν είναι δυνατή η ακριβής εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας στην αλιεία καθώς και η πιθανή διάρκειά τους. Σε κάθε περίπτωση, η πανδημία αυτή έφερε στην επιφάνεια την ανάγκη θωράκισης του κλάδου μέσω της αύξησης της «ανθεκτικότητάς» του (resilience), ώστε να μπορεί να ανταπεξέρχεται και να παραμένει θωρακισμένος σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Επιβάρυνση του περιβάλλοντος από άλλες οικονομικές δραστηριότητες

Η υδατοκαλλιέργεια, όπως και η παράκτια αλιεία μπορεί να ζημιωθεί σημαντικά από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος που προκύπτει ως αποτέλεσμα εξωγενών παραγωγικών οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως τα λύματα από τις βιομηχανίες αλλά και η ρύπανση από άλλους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής όπως η γεωργία και η κτηνοτροφία. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του κόλπου του Αμβρακικού, όπου οι επιδράσεις της γεωργίας καθώς και των κτηνοτροφικών μονάδων (κατά βάση των χοιροτροφείων) έχουν σημαντικότερες επιδράσεις στο περιβάλλον και έχουν αναγκάσει πολλούς υδατοκαλλιεργητές είτε να εγκαταλείψουν τη δραστηριότητά τους στην περιοχή αυτή είτε να μετατοπίσουν τις εγκαταστάσεις τους δαπανώντας έτσι μεγάλα κεφάλαια.

Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής (πχ αλλαγές στη βιολογία διαφόρων ειδών ιχθύων και στα συστήματα/μεθόδους της υδατοκαλλιέργειας)

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αυξάνουν τους κινδύνους για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια μέσω επιπτώσεων στη φυσιολογία, τη θνησιμότητα, την αναπαραγωγή, τη συχνότητα εμφάνισης ασθενειών και τον κίνδυνο εισβολής ξενικών ειδών. Ειδικότερα για τα ανοικτά συστήματα υδατοκαλλιέργειας εσωτερικών υδάτων, πχ πέστροφα, η κλιματική αλλαγή επιφέρει, μεταξύ άλλων, μειωμένη υδατοπαροχή στους ποταμούς, εξαιτίας παρατεταμένων περιόδων ανομβρίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ανυπέρβλητων προβλημάτων στις πεστροφοκαλλιέργειες.

Επίσης, η μειωμένη υδατοπαροχή των ποταμών αλλάζει τις φυσικοχημικές συνθήκες του νερού (πχ αλατότητα) στις εκβολές, όπου συνήθως βρίσκονται εγκατεστημένες μονάδες υδατοκαλλιεργειών.

(Παγκόσμια) Μείωση ιχθυαποθεμάτων που προορίζονται για ιχθυοτροφές

Καταγράφεται παγκόσμια μείωση, ιδίως του γαύρου του Περού, βασικό είδος για ιχθυοτροφές, εξαιτίας της υπεραλίευσης και των κλιματικών παραγόντων στην περιοχή του Ειρηνικού.

Επιπλέον, συνεχίζονται οι προσπάθειες για την περαιτέρω μείωση των ιχθυαλεύρων και ιχθυελαίων στις ιχθυοτροφές και η αντικατάστασή τους με άλλα συστατικά περισσότερο φιλικά προς το περιβάλλον.

Χαμηλοί δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας σε παράκτιες περιοχές (πχ πληθυσμιακή γήρανση, έλλειψη βασικών υποδομών υγείας, εκπαίδευσης κλπ)

Όπως αναφέρθηκε και στην περίπτωση της αλιείας, είναι γεγονός ότι ο πληθυσμός της υπαίθρου έχει να αντιμετωπίσει διαρθρωτικά προβλήματα που επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα της ζωής των κατοίκων της. Τα προβλήματα αυτά αφορούν κυρίως την έλλειψη βασικών υποδομών, όπως στην υγεία και στην εκπαίδευση. Οι παράγοντες αυτοί μειώνουν τους δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας των περιοχών αυτών και αποτρέπουν την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή καθώς και την παραμονή του πληθυσμού στις περιοχές αυτές, ιδιαίτερα των νέων/νεανίδων.

Ελλιπής ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με μη τεκμηριωμένη αρνητική δημοσιότητα

Η αρνητική δημοσιότητα για τον χώρο των υδατοκαλλιεργειών, η οποία ενδέχεται να λάβει μεγάλες διαστάσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, κυρίως όσον αφορά στις συνθήκες εκτροφής και την ποιότητα των προϊόντων, αλλά και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δεν έχει τύχει επαρκούς και τεκμηριωμένης αντιμετώπισης από πλευράς των επιχειρήσεων και των αρμόδιων θεσμικών φορέων, με αποτέλεσμα να πλήττεται ευρύτερα ο κλάδος στη συνείδηση των καταναλωτών.

Μεγάλες καθυστερήσεις στην έγκαιρη θεσμοθέτηση και εφαρμογή σταθερού πλαισίου λειτουργίας του κλάδου και την ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού

Οι σημαντικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού, οι αποκλίσεις μεταξύ του Ειδικού και των Περιφερειακών σχεδίων, καθώς και οι ελλείψεις στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των υδατοκαλλιεργειών, αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στην περεταίρω ανάπτυξη του κλάδου.

Αύξηση περιστατικών ασθενειών στον εκτρεφόμενο πληθυσμό χωρίς δυνατότητες αντιμετώπισης (ελλιπής έρευνα για την πρόληψη/θεραπεία)

Η αύξηση της εμφάνισης ασθενειών που παρουσιάζουν δυσκολία αντιμετώπισης, απότοκο και της κλιματικής αλλαγής και της διαφοροποίησης των συνθηκών εκτροφής, αποτελεί σημαντικό κίνδυνο που θα πρέπει στοχευμένα να αντιμετωπιστεί. Πέρα από τις υφιστάμενες πρακτικές αντιμετώπισης, θα πρέπει να ενισχυθεί η έρευνα για τα θέματα υγείας και η ανάπτυξη νέων αποτελεσματικότερων τεχνολογιών πρόληψης και καταπολέμησης, σε συνεργασία και με ερευνητικούς φορείς.

Απροθυμία στήριξης επιχειρήσεων από πιστωτικά ιδρύματα.

Η περιορισμένη στήριξη του τραπεζικού συστήματος προς τις επιχειρήσεις, με όρους και απαιτήσεις στις οποίες αδυνατούν να ανταπεξέλθουν ιδίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις,

αποτελεί σημαντικό κίνδυνο για την πορεία του κλάδου, και πρέπει να αποτελέσει πεδίο ειδικής μέριμνας ενόψει του νέου Προγράμματος, καθώς υπάρχει η πιθανότητα οι επιχειρήσεις να αδυνατούν καλύψουν την απαιτούμενη ιδιωτική συμμετοχή προκειμένου να χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα.

Προσδιορισμός των αναγκών με βάση την ανάλυση SWOT και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

Οι βασικότερες ανάγκες που προκύπτουν βάσει της ανάλυσης SWOT είναι οι εξής:

- Ανάγκη για αύξηση της βιωσιμότητας, της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας των υδατοκαλλιεργειών
- Ανάγκη αύξησης της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων
- Ανάγκη για αύξηση της ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας του κλάδου μέσω:
 - της ολοκλήρωσης του χωροταξικού σχεδιασμού, απλοποίησης διοικητικών διαδικασιών,
 - διασφάλισης της υγείας των ζώων και των καταναλωτών,
 - προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή,
 - οργάνωσης των παραγωγών και της αγοράς,
 - διαφοροποίησης ως προς τα είδη και τα προϊόντα,
 - βελτίωση της ιχνηλασιμότητας και του ελέγχου.
- Ανάγκη αναβάθμισης των εγκαταστάσεων, των προϊόντων και των διαδικασιών στον τομέα της μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας για να μπορούν να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις.
- Ανάγκη συμμετοχής του κλάδου στην πράσινη μετάβαση μέσω της αύξησης της περιβαλλοντικής απόδοσης και της απανθρακοποίησης του κλάδου, στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προαγωγή της ευζωίας των εκτρεφόμενων οργανισμών.
- Ανάγκη αύξησης της κοινωνικής αποδοχής και πληροφόρησης του καταναλωτή μέσω της πληροφόρησης για την ευρωπαϊκή υδατοκαλλιέργεια, της ενσωμάτωσης στις τοπικές κοινότητες, της βελτίωσης συλλογής δεδομένων και παρακολούθησης του κλάδου
- Ανάγκη για αύξηση της γνώσης και της καινοτομίας με σκοπό τη βελτίωση της τεχνογνωσίας και τη διάχυση καινοτόμων πρακτικών και λύσεων στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κλάδος

	• Ανάγκη εφαρμογής της προσέγγισης κυκλικής οικονομίας και συνεργιών με άλλες δραστηριότητες στην παράκτια ζώνη όπως τουρισμός, γαλαζία βιοτεχνολογία κλπ. Χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους για την ανάπτυξη της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	Πλεονεκτήματα Σημαντική οικονομική και κοινωνική σημασία της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης για τις τοπικές παράκτιες κοινότητες Το σύνολο των κλάδων που περιλαμβάνει ο τομέας της αλιείας (αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, μεταποίηση-εμπορία) έχουν μεγάλη σημασία για τις παράκτιες κοινότητες, τόσο από άποψη οικονομίας όσο και από άποψη απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής. Τα επαγγέλματα αυτά έχουν τις ρίζες τους βαθιά στην παράδοση των παράκτιων περιοχών της ηπειρωτικής Ελλάδας και των νησιωτικών περιοχών, αφού απολαμβάνουν της κοινωνικής αποδοχής, ενώ επιπλέον προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης σε νέους και νέες αλλά και σε ειδικές ομάδες πληθυσμού. Παραγωγή ποιοτικών προϊόντων τόσο για την τοπική αγορά όσο και για τις διεθνείς Τα τοπικά προϊόντα έχουν αποκτήσει ιδιαίτερη δυναμική τα τελευταία χρόνια, αφού παρουσιάζουν υψηλή ζήτηση από τους καταναλωτές ως προϊόντα υψηλής ποιότητας. Επίσης, τα τοπικά προϊόντα δίνουν μία ιδιαίτερη ταυτότητα στις περιοχές στις οποίες παράγονται διαφοροποιώντας τις από τις υπόλοιπες. Έτσι, τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί «χώρος» για την έντονη ανάπτυξη πολλών τοπικών προϊόντων, την απορρόφηση σημαντικών ποσοτήτων από τις τοπικές αγορές, από μαγαζιά delicatessen αλλά και από αγορές του εξωτερικού. Μεγάλη ακτογραμμή που αμβλύνει το «χωρικό» ανταγωνισμό των δραστηριοτήτων της γαλαζίας οικονομίας Η μεγάλη ελληνική ακτογραμμή συντελεί στη μείωση του ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται στη γαλαζία οικονομία, αφού εξασφαλίζει χωρική επάρκεια για την ανάπτυξη ποικίλων δραστηριοτήτων. Απλοποιημένες διαδικασίες για την έναρξη του αλιευτικού τουρισμού Με βάση το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, υφίστανται απλοποιημένες διαδικασίες για την έναρξη του αλιευτικού τουρισμού και η διαδικασία έγκρισης πραγματοποιείται ψηφιακά. Ενισχυμένη συμπληρωματικότητα δράσεων τοπικής παρέμβασης με παρεμβάσεις άλλων χρηματοδοτικών μέσων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, πέραν του στόχου της διοικητικής απλούστευσης, το νέο Ε.Τ.Θ.Α.Υ. στοχεύει στην ενίσχυση της συμπληρωματικότητας των δράσεων μεταξύ των Ταμείων. Έτσι, η συμπληρωματικότητα μεταξύ των Ταμείων, συμπεριλαμβανομένου του ΕΤΘΑ και άλλων ενωσιακών προγραμμάτων, θα περιγράφεται στη συμφωνία σύμπραξης, σύμφωνα με τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων.

Αδυναμίες

Η περιορισμένη δυνατότητα εμπορίας και προώθησης των αλιευτικών προϊόντων από τους παραγωγούς λόγω των αδύναμων και μη ορθώς διαμορφωμένων αλυσίδων παραγωγής και εμπορίας

Η αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας ιδιαίτερα στην αλιεία μικρής κλίμακας είναι συνήθως αρκετά απλή και μικρή αφού ένα μεγάλο ποσοστό των αλιευμάτων προωθείται μέσω απευθείας πωλήσεων είτε στους τελικούς καταναλωτές είτε σε εστιατόρια και ιχθυοπωλεία. Το γεγονός αυτό, συχνά προσφέρει μεγαλύτερη προσαύξηση στην τιμή (price premium) σε σχέση με ένα σκάφος μέσης αλιείας που πουλάει την παραγωγή του σε ενδιάμεσους (χονδρική). Από την άλλη πλευρά, όμως, η ζήτηση παραμένει χαμηλή αφού το μέγεθος της τοπικής αγοράς είναι πεπερασμένο, ενώ χαρακτηρίζεται και από έντονη εποχικότητα, κυρίως λόγω του τουρισμού, ενώ πολύ συχνά παρουσιάζεται αδυναμία στη διάθεση των αλιευμάτων και παρατηρούνται εξαιρετικά χαμηλές τιμές πώλησης.

Δυσκολία υιοθέτησης καινοτομιών και προσαρμογής στις νέες, συνεχώς μεταβαλλόμενες, συνθήκες

Ένα από τα χαρακτηριστικά στοιχεία στους περισσότερους κλάδους της πρωτογενούς παραγωγής είναι ο χαμηλός βαθμός υιοθέτησης καινοτομιών (τεχνολογικών και μη) και οι μειωμένες επενδύσεις προς την κατεύθυνση αυτή. Στην περίπτωση των επαγγελματιών που ανήκουν στον τομέα της αλιείας αλλά και γενικότερα των οικονομικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στην ελληνική ύπαιθρο, υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που συντελούν σε αυτό, μερικοί από τους οποίους έχουν ήδη αναφερθεί, όπως π.χ. το γηρασμένο ανθρώπινο δυναμικό, η έλλειψη επιχειρηματικού προσανατολισμού και η απουσία διαδοχής που δημιουργούν έλλειψη κινήτρων για επενδύσεις με μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας

Η έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας αποτελεί διαρθρωτική αδυναμία της πρωτογενούς παραγωγής. Έτσι, ιδιαίτερα στην αλιεία παρουσιάζεται το φαινόμενο της ύπαρξης πολλών μικρών και κατακερματισμένων αλιευτικών συλλόγων και η απουσία ομάδων παραγωγών. Ως αποτέλεσμα, οι αλιείς δε μπορούν να επωφεληθούν των οικονομιών κλίμακας και να

	εκμεταλλευτούν ευκαιρίες που προσφέρονται από τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα. Ειδικότερα η ΑΜΚ είναι, τουλάχιστον στην Ελλάδα, ένα επάγγελμα μοναχικό και ανταγωνιστικό. Επίσης απαιτεί πολλές ώρες ενασχόλησης σε ακατάστατα ωράρια. Αυτές οι συνθήκες δεν ευνοούν την συλλογική οργάνωση και δράση. Επιπρόσθετα το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και η ελλιπής ενημέρωση δεν βοηθούν στην αποτελεσματική ενασχόληση με διοικητικά και νομικά θέματα, ενώ τα σχετικά χαμηλά εισοδήματα των παράκτιων αλιέων δεν «επιτρέπουν» την μίσθωση νομικών συμβούλων ή υπαλλήλων που θα διευκόλυναν τη λειτουργία των αλιευτικών συλλόγων. Χαμηλοί δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας (πχ πληθυσμιακή γήρανση/έλλειψη βασικών υποδομών υγείας και εκπαίδευσης) Είναι γεγονός ότι ο πληθυσμός της υπαίθρου έχει να αντιμετωπίσει διαρθρωτικά προβλήματα που επηρεάζουν αρνητικά την ποιότητα της ζωής τους. Τα προβλήματα αυτά αφορούν κυρίως την έλλειψη βασικών υποδομών υγείας και εκπαίδευσης σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, ιδιαίτερα σε μειονεκτικές και απομονωμένες, όπου η σημασία της αλιείας είναι ακόμα μεγαλύτερη. Οι παράγοντες αυτοί μειώνουν τους δείκτες κοινωνικής βιωσιμότητας των περιοχών αυτών και αποτρέπουν την ανάπτυξη των περιοχών και την παραμονή του πληθυσμού, ιδιαίτερα των νέων σε αυτές. Ευκαιρίες Συνέργεια με άλλες εθνικές δράσεις. Προοπτικές ανάπτυξης όλων των κλάδων της γαλάζιας οικονομίας Οι προοπτικές ανάπτυξης όλων των κλάδων της γαλάζιας οικονομίας είναι σε γενικές γραμμές θετικές. Στο γεγονός αυτό συμβάλλει και η προτεραιότητα που έχει δοθεί στον συγκεκριμένο τομέα από την ΕΕ. Συνεπώς, τα επόμενα χρόνια η γαλάζια οικονομία στην ΕΕ αναμένεται να αναπτυχθεί σημαντικά, δημιουργώντας έτσι μία ιδιαίτερη δυναμική που μπορεί να ωφελήσει και τους τομείς της ελληνικής γαλάζιας οικονομίας. Η κοινωνική αποδοχή της αλιείας (ιδίως της παράκτιας) αλλά και της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης από τις τοπικές κοινωνίες Παρά τις αρχικές έντονες αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας για την εγκατάσταση των μονάδων υδατοκαλλιέργειών, τα τελευταία χρόνια στις περισσότερες περιοχές υπάρχει κοινωνική αποδοχή για την λειτουργία των επιχειρήσεων των παραπάνω κλάδων. Δυνατότητα προώθησης δράσεων προστασίας / αποκατάστασης οικοσυστημάτων / αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
--	--

Το νέο ΕΤΘΑΥ προσφέρει τη δυνατότητα υλοποίησης δράσεων για τη διαφύλαξη τοπικών οικοσυστημάτων απαραίτητων για την βιώσιμη ανάπτυξη τοπικών κοινοτήτων αλιείας, υδατοκαλλιέργειας και εσωτερικών υδάτων. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελούν τα έργα σε λιμνοθάλασσες.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τομείς, την προώθηση της αυτονομίας με τη χρήση ΑΠΕ, την προώθηση πρακτικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ψηφιοποίηση υποδομών κλπ.

Η δυνατότητα υλοποίησης δράσεων κατάρτισης, δια βίου μάθησης και Έξυπνης Εξειδίκευσης

Η κατάρτιση και η δια βίου μάθηση αποτελούν δράσεις απαραίτητες για την ανάπτυξη βιώσιμων κοινοτήτων στην ύπαιθρο και θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να αποτελούν προτεραιότητα των σχετικών πολιτικών. Σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ)2021/1139, το νέο ΕΤΘΑΥ δύναται να χρηματοδοτήσει τέτοιου είδους δράσεις.

Επίσης, είναι σε εξέλιξη η κατάρτιση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS) για την οποία διενεργείται από την ΕΑΣ εμπειρογνωμοσύνη που θα περιλαμβάνει αναφορά στην αλιεία, στις υδατοκαλλιέργειες και στη Γαλάζια Οικονομία.

Η δυναμική που παρουσιάζει ο αλιευτικός τουρισμός και οι περιβαλλοντικές υπηρεσίες και η δυνατότητα ενσωμάτωσής του σε ένα ολοκληρωμένο, τοπικό τουριστικό προϊόν

ο αλιευτικός τουρισμός αποτελεί μια ελπιδοφόρα προοπτική διαφοροποίησης εισοδήματος για τους παράκτιους αλιείς. Επίσης, σε μακρο-οικονομικό επίπεδο, η ανάπτυξη του αλιευτικού τουρισμού μέσα σε μία ολοκληρωμένη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης του τουρισμού θα μπορούσε να δώσει ώθηση στην ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών, ενώ παράλληλα θα συνέβαλε και στη μείωση της πίεσης στα ιχθυαποθέματα, προωθώντας μια περισσότερο φιλοπεριβαλλοντική βιώσιμη ανάπτυξη.

Προώθηση κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα αποτελεί διακριτή μορφή της επιχειρηματικότητας και έχει ως σκοπό την επίτευξη ενός σκοπού, δηλαδή στοχεύει στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων, όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η παροχή γνώσης κλπ. Καθώς μπορεί να λαμβάνει κερδοσκοπική και μη κερδοσκοπική μορφή, ουσιαστικά, ο σκοπός δεν είναι η επίτευξη οικονομικού αποτελέσματος

Ανάπτυξη έργων στο πλαίσιο της EUSAIR (Στρατηγική της ΕΕ για τη μακρο-περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου)

Το ΕΤΘΑΥ δίνει τη δυνατότητα να χρηματοδοτηθούν δράσεις που θα εξυπηρετήσουν τους

στόχους και τις προτεραιότητες (Εμβληματικά έργα - Flagships) της μακροπεριφερειακής στρατηγικής EUSAIR και ιδιαίτερα του «Πυλώνα 1 - Γαλάζια Ανάπτυξη», στον οποίο περιλαμβάνονται ως θεματικές ενότητες: α) οι γαλάζιες τεχνολογίες, β) η αλιεία και οι υδατοκαλλιέργειες και γ) η ναυτιλιακή και θαλάσσια διακυβέρνηση. Οι εμβληματικές προτεραιότητες του Πυλώνα 1 όπως υιοθετήθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι: - Υιοθέτηση δεσμών τετραπλούς έλικας στους τομείς της Θαλάσσιας τεχνολογίας και της Γαλάζιας βιοτεχνολογίας με στόχο την προώθηση της καινοτομίας, την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και την προσαρμογή τους στην γαλάζια βιο-οικονομία - Προώθηση της βιωσιμότητας, της διαφοροποίησης και της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους της αλιείας και των ιχθυοκαλλιεργειών μέσω δράσεων στους τομείς της εκπαίδευσης, έρευνας και ανάπτυξης, διοίκησης, τεχνολογίας και το μάρκετινγκ συμπεριλαμβανομένης της προώθησης πρωτοβουλιών που αφορούν τα πρότυπα εμπορίας και την υγιεινή διατροφή. - Υποστήριξη των δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων και αποτελεσματικός συντονισμός του σχεδιασμού δράσεων τοπικής ανάπτυξης με στόχο τη βελτίωση της θαλάσσιας και ναυτιλιακής διακυβέρνησης και των υπηρεσιών της γαλάζιας ανάπτυξης. Στο πλαίσιο των παραπάνω προτεραιοτήτων δίνεται η ευκαιρία για την ανάπτυξη start-ups στον τομέα της γαλάζιας βιοτεχνολογίας και γαλάζιας βιο-οικονομίας π.χ. για την παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων ή προϊόντων κοσμετολογίας με πρώτη ύλη προερχόμενη από θαλάσσιους οργανισμούς (π.χ. φύκη), επιχειρήσεις καταδυτικού τουρισμού ή άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ανάπτυξη διαδρομών (πχ της ελιάς, του κρασιού, αρχαιολογικών χώρων κλπ), υποθαλάσσια μουσεία κλπ. Απειλές Επιβάρυνση του περιβάλλοντος από άλλες δραστηριότητες Η υδατοκαλλιέργεια, όπως και η παράκτια αλιεία μπορεί να ζημιωθεί σημαντικά από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος που προκύπτει ως αποτέλεσμα εξωγενών παραγωγικών οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως οι βιομηχανίες αλλά και άλλοι κλάδοι της πρωτογενούς παραγωγής όπως η γεωργία και η κτηνοτροφία. Η έλλειψη ρευστότητας Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης καθώς και οι τρέχουσες συνέπειες της πανδημίας έχουν οδηγήσει τις περισσότερες επιχειρήσεις σε όλους τους κλάδους σε σημαντικά προβλήματα ρευστότητας.
--

Αποδυνάμωση της τουριστικής δραστηριότητας λόγω της πανδημίας COVID-19

Η πανδημία δεν άφησε κανένα οικονομικό κλάδο ανεπηρέαστο. Έχει ήδη αναφερθεί η επίδραση της πανδημίας στην αλιεία και στην υδατοκαλλιέργεια. Όμως, το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα αντιμετωπίζει ο κλάδος του τουρισμού. Ο κλάδος αυτός έχει τεράστια συνεισφορά στην γαλάζια οικονομία, ενώ μάλιστα μπορεί να συνδυαστεί με την αλιεία αλλά και με την υδατοκαλλιέργεια μέσω της ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού.

Προσδιορισμός των αναγκών με βάση την ανάλυση SWOT και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

Τα στοιχεία της ανάλυσης SWOT συνηγορούν στην ανάγκη στήριξης των τοπικών κοινοτήτων με σκοπό την ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, η οποία αναλύεται ως εξής:

- Ανάγκη παροχής κινήτρων, μέσων και εργαλείων για τη στοχευμένη αναβάθμιση ή/και την εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία των αλιευτικών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειών και των επιχειρήσεων μεταποίησης καθώς και για την βελτίωση της εμπορίας και της προώθησης των παραγόμενων αλιευτικών προϊόντων.
- Ανάγκη αύξησης της ανθεκτικότητας αλλά και γενικότερης αναβάθμισης της τοπικής οικονομίας στοχευμένων περιοχών, με σκοπό να είναι ελκυστικές για μόνιμη εγκατάσταση και για ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας ειδικά για τους νέους.
- Ανάγκη αναβάθμισης υφιστάμενων ή δημιουργίας νέων υποδομών (τεχνικών, κοινωνικών κλπ.) με σκοπό την αύξηση της κοινωνικής βιωσιμότητας. Ανάγκη προώθησης τόσο τοπικών όσο και διατοπικών και διακρατικών συνεργασιών, με σκοπό την ανάπτυξη κουλτούρας συνεργασίας, την εφαρμογή καλών πρακτικών σε συλλογικό επίπεδο, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας ή/και προϊόντων με προστιθέμενη αξία.
- Ανάγκη ανάδειξης του ρόλου των γυναικών, ενθάρρυνση της συμμετοχής τους σε όλη την διαδικασία, κυρίως στην μικρή παράκτια αλιεία, που αποτελεί συνήθως οικογενειακή δραστηριότητα, με ανάπτυξη π.χ. συλλογικών δράσεων για προώθηση παραδοσιακών προϊόντων που προέρχονται από την ΜΠΑ.
- Ανάγκη υλοποίησης δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προστασίας τοπικών οικοσυστημάτων (π.χ. σε επίπεδο λίμνης, λιμνοθάλασσας).

4.Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση	Πλεονεκτήματα Ανάπτυξη τεχνογνωσίας στη θαλάσσια επιτήρηση. Στο πλαίσιο του τρέχοντος επιχειρησιακού προγράμματος, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής χρηματοδοτείται για την ανάπτυξη του Κοινού Περιβάλλοντος Ανταλλαγής Πληροφοριών (CISE), το οποίο ενσωματώνει τα υφιστάμενα συστήματα και δίκτυα επιτήρησης και παρέχει σε όλες τις αρμόδιες αρχές πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται. Το CISE μπορεί να καταστήσει τα διάφορα συστήματα διαλειτουργικά ώστε, με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών, να είναι δυνατή η ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών. Στο πλαίσιο αυτό έχει η χρηματοδοτηθεί και έχει ολοκληρωθεί η ανάπτυξη της Ενιαίας Ναυτιλιακής Θυρίδας. Το πληροφοριακό σύστημα στο οποίο υποβάλλονται πληροφορίες πριν τον κατάπλου πλοίων σε ελληνικούς λιμένες ή κατά τον απόπλου από αυτούς. Η Εθνική Ενιαία Ναυτιλιακή Θυρίδα συνδέεται με άλλα πληροφοριακά συστήματα, όπως το σύστημα ανταλλαγής ναυτιλιακών πληροφοριών SafeSeaNet και αποτελεί τον τόπο στον οποίο οι πληροφορίες δηλώνονται μια φορά από τους υπόχρεους και ακολούθως διατίθενται ηλεκτρονικά στις διάφορες αρμόδιες εθνικές αρχές και στα κράτη μέλη. Έχει επίσης ολοκληρωθεί το Αυτόματο Σύστημα Αναγνώρισεων (Automatic Identification System-AIS), ένα σύστημα αυτόματης ανταλλαγής ψηφιακών σημάτων μεταξύ πλοίων, αλλά και παράκτιων συστημάτων κυκλοφορίας πλοίων. Μέσω του συστήματος αυτού επιτυγχάνεται η αμοιβαία ενημέρωση όλων των πλοίων, της ταυτότητάς τους, του φορτίου τους, του λιμένα απόπλου και κατάπλου, καθώς και άλλων χρήσιμων πληροφοριών. Το αυτόματο αυτό σύστημα επικοινωνίας και ταυτοποίησης έχει ως στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας συμβάλλοντας στην αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών κυκλοφορίας σκαφών (VTS), στην υποβολή αναφορών από τα πλοία, στις δραστηριότητες επικοινωνίας από πλοίο προς πλοίο και από πλοίο προς την ακτή. Όλα τα παραπάνω έργα εντάχθηκαν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιεία και Θάλασσα 2014-2020». Επιπλέον, η Επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής συμμετέχει ως επικεφαλής εταίρος σε δύο ερευνητικά προγράμματα που αφορούν τη θαλάσσια επιτήρηση: α) το MEDOSMoSIS (MEDiterranean gOvernance for Strategic Maritime Surveillance and Safety Issues) και β) το ANDROMEDA: An Enhanced Common Information Sharing Environment for Border Command, Control and Coordination Systems. Με βάση τα παραπάνω, προκύπτει ότι το συγκεκριμένο Υπουργείο μπορεί να αναπτύξει ένα υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας τα επόμενα χρόνια και συνεπώς θα μπορεί να εστιάσει στις απαραίτητες δράσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του CISE κατά την διάρκεια της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Ενσωμάτωση της οδηγίας για τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό στην Ελληνική
---	--

νομοθεσία

Ο ανταγωνισμός για θαλάσσιο χώρο – για δραστηριότητες αλιείας, υδατοκαλλιέργειας, εγκατάστασης εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, δραστηριότητες και άλλες χρήσεις – έχει αναδείξει την ανάγκη συνεκτικότερης διαχείρισης των ευρωπαϊκών υδάτων. Ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός (ΘΧΣ) αναπτύσσεται σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο έτσι ώστε οι ανθρώπινες δραστηριότητες στη θάλασσα να διεξάγονται με αποτελεσματικό, ασφαλή και βιώσιμο τρόπο. Μεταξύ των ωφελειών του ΘΧΣ είναι και η ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ για τη δημιουργία ενεργειακών δικτύων, οδών ναυσιπλοΐας, αγωγών, την εγκατάσταση υποβρύχιων καλωδίων και την ανάληψη άλλων δραστηριοτήτων, αλλά και για την ανάπτυξη συνεκτικών δικτύων προστατευόμενων περιοχών.

Η σχετική οδηγία (2014/89/ΕΕ «περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό» και άλλες διατάξεις) καθορίζει τις απαιτήσεις εκπόνησης θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων από τα ΚΜ. Τα εν λόγω σχέδια αποτυπώνουν τις υπάρχουσες ανθρώπινες δραστηριότητες στα θαλάσσια ύδατά τους και καθορίζουν την πλέον αποτελεσματική μελλοντική χωροταξική ανάπτυξή τους.

Στην Ελλάδα η σπουδαιότητα του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού έχει αρχίσει να επισημαίνεται με ολοένα αυξανόμενο ρυθμό από την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα της χώρας μας. Η οδηγία 2014/89/ΕΕ ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο το 2018 (Ν. 4546/2018).

Έγκαιρη έναρξη και πλήρης υλοποίησής του προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων 2020-2021.

Η καθυστερημένη υλοποίηση ή/και η μη υλοποίηση του ΕΠΣΑΔ για μεγάλες χρονικές περιόδους μέχρι και το 2017 έχει ως αποτέλεσμα την ελλιπή επιστημονική γνώση και την απουσία δεδομένων για την επαρκή και αξιόπιστη τεκμηρίωση της κατάστασης των θαλασσών. Από το 2018 και μετά, με την εξασφάλιση χρηματοδότησης από την ΕΕ, το πρόγραμμα συλλογής αλιευτικών δεδομένων έχει μπει σε μία ομαλότητα. Υπό την προϋπόθεση ότι θα συνεχιστεί αυτή η ομαλότητα και στα επόμενα χρόνια, το πρόγραμμα θα επιτρέψει σε βάθος χρόνου, την ύπαρξη μίας καλύτερης εκτίμησης της κατάστασης των ελληνικών θαλασσών και των ιχθυοαποθεμάτων μέσω της αποτύπωσης ιστορικών χρονοσειρών, την υλοποίηση δράσεων που έχουν συμφωνηθεί με την ΕΕ, τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων που συλλέγονται καθώς και την αξιοπιστία των συμπερασμάτων που προκύπτουν από αυτά. Με αυτόν τον τρόπο θα αυξηθούν οι γνώσεις μας για τη θάλασσα και θα μπορέσει να εμπλουτιστεί το δίκτυο EMODnet με πολύ σημαντική πληροφορία.

Υψηλό επιστημονικό δυναμικό στην Ελλάδα

Είναι γεγονός ότι τα Ελληνικά ερευνητικά ινστιτούτα και τα πανεπιστήμια έχουν διεθνή αναγνώριση αναφορικά με την έρευνα για τη γαλάζια οικονομία. Πολλοί Έλληνες ερευνητές και καθηγητές πανεπιστημίων συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα καθώς και στη συγγραφή πλήθους σχετικών επιστημονικών δημοσιεύσεων. Κατά συνέπεια το δυναμικό αυτό μπορεί να συνεισφέρει αποτελεσματικά στην εκπόνηση των ερευνητικών πρωτοκόλλων, στην ανάλυση των αποτελεσμάτων έρευνας, κα.

Αδυναμίες

Πλήθος κατακερματισμένων πληροφοριών και ερευνητικών δεδομένων

Τα ερευνητικά ινστιτούτα και τα πανεπιστήμια της χώρας μας συμμετέχουν σε πλήθος ερευνητικών προγραμμάτων, στα πλαίσια των οποίων συλλέγεται πληθώρα δεδομένων που αφορά το υδάτινο περιβάλλον και τον τομέα της αλιείας. Επίσης, πολλά δεδομένα που αφορούν τις γνώσεις για τη θάλασσα συλλέγονται από φορείς της κεντρικής διοίκησης, όπως το ΥπΑΑΤ, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας κτλ. Είναι σύνηθες το φαινόμενο πολλά από τα δεδομένα αυτά να αξιοποιούνται αποκλειστικά για το σκοπό που συλλέχθηκαν, αν και μέσα από τη διάχυσή τους και την τοποθέτησή τους σε μία κοινή βάση, θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από πολλούς τελικούς χρήστες.

Το ζήτημα βέβαια είναι η κοινή βάση να είναι Ευρωπαϊκή.

Ελλείψεις στην εφαρμογή της Οδηγίας για τη Θαλάσσια Στρατηγική 2008/56 και της Απόφασης της Επιτροπής για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των Θαλασσών 848/2017

Η Θαλάσσια Στρατηγική καθορίζει μια κοινή προσέγγιση καθώς και τους στόχους για την πρόληψη, την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος από επιβλαβείς ανθρώπινες δραστηριότητες. Επίσης, τονίζει την ανάγκη για συνεργασία και συμβάλλει στη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου δικτύου προστατευόμενων περιοχών.

Ευκαιρίες

Ενοποίηση των δεδομένων «γνώσης» της θάλασσας σε μία κοινή βάση

Το Κοινό Περιβάλλον Ανταλλαγής Πληροφοριών ξεκίνησε το 2009, αλλά από τότε έχει εξελιχθεί σημαντικά. Αποτελεί μέρος της στρατηγικής της ΕΕ για τη θάλασσα ασφάλεια. Το CISE θα υποστηρίξει τις δραστηριότητες θαλάσσιας επιτήρησης ενώ θα συνεισφέρει στην περιφερειακή συνεργασία. Η ευκολία στην απόκτηση της ολοκληρωμένης πληροφορίας θα συμβάλλει στη μείωση του κόστους.

Εφαρμογή της Στρατηγικής για τη Μεσόγειο Θάλασσα και ο ρόλος της Γενικής Επιτροπής για τη Μεσόγειο Θάλασσα (GFCM)

Η ανάγκη για την εφαρμογή μίας ενιαίας στρατηγικής για τη Μεσόγειο θάλασσα προκύπτει από το γεγονός ότι παρόλο που περισσότερες από 20 χώρες έχουν ακτές σε αυτή. Μεγάλο μέρος της Μεσογείου βρίσκεται εκτός εθνικών χωρικών υδάτων. Στη περιοχή αυτή, η ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στοχεύει στη βελτίωση της συνεργασίας και της διακυβέρνησης, καθώς και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Οι σχέσεις της ΕΕ με τις χώρες της Νότιας Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής αναπτύσσονται μέσω της Ευρωμεσογειακής Εταιρικής Σχέσης, που θεσπίστηκε το 1995 με βάση τη Δήλωση της Βαρκελώνης, ενώ πρόσφατα, η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (ΕΠΓ) άρχισε να ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και αυτών των περιοχών.

Επιπλέον, η Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (GFCM) έχει αναπτύξει πολλές πρωτοβουλίες τα τελευταία χρόνια σε περιφερειακό επίπεδο. Στο άμεσο μέλλον, με τη υποστήριξη της ΕΕ, η GFCM θα υιοθετήσει μία στρατηγική για την περίοδο 2021-2025, η οποία θα δώσει νέα ώθηση στη διακυβέρνηση στη Μεσόγειο, ιδίως με την έγκριση νέων περιφερειακών Πολυετών Σχεδίων (Multiannual Plans - MAPs), νέων βελτιωμένων διαδικασιών ελέγχου της αλιευτικής δραστηριότητας, επέκταση των περιοχών απαγόρευσης αλιείας (Fisheries Restricted Areas – FRAs), προστασία των ευαίσθητων ειδών και την υιοθέτηση νέων μέτρων για την αλιευτική ικανότητα. Στο πλαίσιο των κοινοτικών πρωτοβουλιών, συγκαταλέγεται και η Διακήρυξη της Μάλτας MedFish4Ever με στόχο τη βιωσιμότητα της αλιείας της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας, την κοινωνική ανάπτυξη της αλιείας μικρής κλίμακας, την αξιοπρεπή εργασία, καθώς και την καθιέρωση παγκόσμιας ημέρας κατά της Παράνομης, Λαθραίας και Αναρχής Αλιείας.

Προώθηση δράσεων κατάρτισης

Το νέο ΕΤΘΑΥ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για δράσεις κατάρτισης των φορέων διοίκησης, ώστε να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος αλλά και τη διαχείριση του Common Information Sharing Environment (CISE).

Η Πράσινη Συμφωνία και οι επιμέρους στρατηγικές της

Τα περισσότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ωκεανοί είναι διασυνοριακά, όπως η υπερεκμετάλλευση, η αλλαγή του κλίματος, η όξινη βροχή, η ρύπανση και η φθίνουσα βιοποικιλότητα. Τα ζητήματα αυτά αναδεικνύονται στην «πράσινη συμφωνία» και στις επιμέρους στρατηγικές της, στην οποία φαίνεται η βούληση της ΕΕ να προχωρήσει αποφασιστικά προς την ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης και την τήρηση των διεθνών

συμβάσεων και δεσμεύσεών της.

Συνεργασία ΛΣ - ΕΛΛ.ΑΚΤ με ανάλογης αρμοδιότητας οργανισμούς ιδίως στο Ιόνιο (EUSAIR) με την ευκαιρία του ν. 4767/2021, άρθρο 4.

Στο πλαίσιο της ΕΕ, ένα από τα ζητούμενα είναι η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο. Στο πλαίσιο της μακρο-περιφερειακής Στρατηγικής για την Αδριατική – Ιόνιο (EUSAIR), υπάρχει η δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής με τον αντίστοιχο Ιταλικό οργανισμό. Πρόσφατα με την ψήφιση του νόμου 4767/2021 «Καθορισμός του εύρους της αιγιαλίτιδας ζώνης στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου και των Ιονίων Νήσων μέχρι το Ακρωτήριο Ταίναρο της Πελοποννήσου» ορίστηκε ότι εντός της αιγιαλίτιδας ζώνης, επιτρέπεται η αλιεία από ενωσιακά σκάφη, για λόγους ιστορικών δικαιωμάτων.

Πλήρης εφαρμογή των Πολιτικών Integrated Maritime Surveillance και Maritime Security

Η Πολιτική για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Επιτήρηση τονίζει την ανάγκη συνεργασίας των αρχών που επιτηρούν στη θάλασσα, μεταξύ αυτών και της ακτοφυλακής για τον έλεγχο των συνόρων, τη θαλάσσια μόλυνση, την επιβολή του νόμου, την άμυνα κλπ.

Η Πολιτική για τη Θαλάσσια Ασφάλεια με την υλοποίησή της στοχεύει στην προστασία των πολιτών και των οικονομιών από τις συνέπειες παράνομων πράξεων εναντίον της ναυτιλίας και της λειτουργίας των λιμένων.

Απειλές

Δυσκολίες επίτευξης διακρατικών συνεργασιών για την προστασία των θαλασσών ιδίως με τρίτες χώρες, λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων

Ειδικά στην περιοχή της Μεσογείου, υπάρχουν πολλά αντικρουόμενα συμφέροντα μεταξύ γειτονικών κρατών τα οποία δημιουργούν εμπόδια και δυσκολίες για την υιοθέτηση μίας κοινής γραμμής προς όφελος του περιβάλλοντος και της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών.

Πολιτική αστάθεια στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου

Η θάλασσα έχει αποτελέσει το βασικό λόγο (ή/και την αφορμή) για την δημιουργία αντιπαλοτήτων μεταξύ των χωρών της Μεσογείου και την δημιουργία ενός κλίματος πολιτικής αστάθειας, ιδίως στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Ανταγωνιστικές χρήσεις του παράκτιου / θαλάσσιου περιβάλλοντος και κίνδυνος ρύπανσης

Σε περιπτώσεις που υπάρχουν ανταγωνιστικές χρήσεις του περιβάλλοντος με συχνά αντικρουόμενα συμφέροντα μεταξύ τους, είναι πολύ δύσκολο να τεθούν κανόνες και όρια, ώστε να εξασφαλιστεί η καλή κατάσταση των θαλασσών. Με δεδομένο ότι κάθε μία από τις

δραστηριότητες αυτές, έχει τις δικές της ανάγκες, τα δικά της προβλήματα και τους δικούς της στόχους, η διακυβέρνηση για τη βιώσιμη διαχείριση των θαλασσών απαιτεί τον συγκερασμό αυτών των διαφορετικών δραστηριοτήτων μέσα από την στοχευμένη επιτήρηση τους αλλά και μέσα από την ευρεία απόκτηση γνώσεων για τη θάλασσα.

Ενσωμάτωση τομέων στη γαλάζια ανάπτυξη με πιθανές αρνητικές επιδράσεις στο περιβάλλον

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο σχετικό κεφάλαιο, η γαλάζια οικονομία συμπεριλαμβάνει πολλούς επιμέρους κλάδους, όπως οι θαλάσσιες μεταφορές, η ναυπήγηση και η εκμετάλλευση υπεράκτιας αιολικής ενέργειας. Η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη των τομέων αυτών, μπορεί να ελλοχεύει κινδύνους για τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Για παράδειγμα, ο κλάδος των θαλάσσιων μεταφορών, με αναμενόμενο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 4% την επόμενη δεκαετία, αναμένεται να έχει αυξημένες επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως, μεταξύ άλλων, χημική ρύπανση, ηχορύπανση και συγκρούσεις με θαλάσσια θηλαστικά (PHAROS4MPAs, 2020). Αλλά ακόμα και δραστηριότητες όπως η υπεράκτια αιολική ενέργεια που θεωρείται ουσιαστικός παράγοντας στην άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και ανανεώσιμη πηγή ενέργειας με μεγάλες δυνατότητες για την περιοχή της Μεσογείου, μπορούν δυνητικά να δημιουργήσουν προβλήματα στις θάλασσες. Μέχρι σήμερα, δεν υπάρχουν υπεράκτια αιολικά πάρκα σε λειτουργία στην περιοχή και καθώς αυτά έχουν μια σειρά αρνητικών επιπτώσεων στη θαλάσσια βιοποικιλότητα, οποιαδήποτε δυνητική αλληλεπίδρασή τους με τις ΘΠΠ συνιστά αιτία μεγάλης ανησυχίας (PHAROS4MPAs, 2020). Βέβαια, πέραν των παραπάνω οικονομικών δραστηριοτήτων, είναι δεδομένοι οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν από τον κλάδο της ενέργειας (π.χ. εξόρυξη κοιτασμάτων στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσόγειο). Ο πλουραλισμός των εναλλακτικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, θα μπορούσε να δημιουργήσει δυσκολίες στη διακυβέρνηση της με σκοπό την ασφάλεια και την προστασία της.

Προσδιορισμός των αναγκών με βάση την ανάλυση SWOT και λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

Τα στοιχεία της ανάλυσης SWOT οδηγούν στην ανάγκη υποστήριξης του CISE, την ανάπτυξη άλλων συστημάτων και πλατφορμών για τη συλλογή και διαμοιρασμό των δεδομένων για τη θάλασσα, καθώς και την ενίσχυση της ακτοφυλακής:

- Ανάγκη για τη διασφάλιση της άρτιας λειτουργίας του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της ΕΕ (CISE).
- Ανάγκη για ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων για τη συλλογή, τη συγκέντρωση και το διαμοιρασμό των δεδομένων και της γνώσης για τη

	θάλασσα και τη γαλάζια οικονομία • Ανάγκη για την στήριξη της επιχειρησιακής εκπαίδευσης της Ακτοφυλακής
--	---

2. Προτεραιότητες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 2 και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ

2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας

Αναγνωριστικός κωδικός	Τίτλος
1	Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων
2	Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση
3	Προώθηση μιας βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
4	Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων
Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος
1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων
1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO ₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών
1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων
1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων
1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο Ειδικός Στόχος εξυπηρετείται μέσω των ακόλουθων τύπων δράσεων, ιδίως για την ενίσχυση της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας:

Επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη χωρίς να αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα

Περιλαμβάνονται επενδύσεις και εισαγωγή τεχνολογίας για:

- τη βελτίωση πλοήγησης ή ελέγχου της μηχανής
- τη βελτίωση της ποιότητας και υγιεινής των αλιευμάτων
- την ασφάλεια και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας

Βελτίωση της επιλεκτικότητας των χρησιμοποιούμενων αλιευτικών εργαλείων που θα περιορίζουν τις επιπτώσεις στο οικοσύστημα - Ενθάρρυνση της χρήσης τεχνικών αλιείας χαμηλού αντικτύπου

Για την επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής σε σχέση με τη διατήρηση και τη βιώσιμη εκμετάλλευση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και ειδικότερα για την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καν (ΕΕ) 1380/2013, η πλέον ελπιδοφόρα προοπτική είναι η μετάβαση σε πιο επιλεκτικά εργαλεία. Για το σκοπό αυτό περιλαμβάνονται δράσεις για την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνικών και εργαλείων, για την εισαγωγή καινοτομιών που προέκυψαν από την εκπόνηση σχετικών προγραμμάτων και μελετών και στοχευμένες επενδύσεις για την προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού με στόχο τη μείωση της αλίευσης μη επιτρεπόμενων αλιευμάτων ή απειλούμενων και προστατευόμενων ειδών. Περιλαμβάνονται επίσης δράσεις που αφορούν σε επενδύσεις χρήσης εξοπλισμού με στόχο τη μείωση των επιπτώσεων στο βυθό και γενικότερα στο οικοσύστημα, και για την προστασία των αλιευτικών εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτό θα ενισχυθεί ιδιαιτέρως η μικρή παράκτια αλιεία στη βελτίωση της επιλεκτικότητας των αλιευτικών εργαλείων και στη μείωση των απορρίψεων και των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευάλωτων ειδών. Ενδεικτικά:

- Ανάπτυξη καινοτομίας στη χρήση περισσότερο επιλεκτικών αλιευτικών εργαλείων, τα οποία μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ενεργειακή απόδοση και στη μείωση του αποτυπώματος του άνθρακα και πιλοτικές εφαρμογές καθώς και διάχυση των αποτελεσμάτων
- Εισαγωγή καινοτομιών και στοχευμένες επενδύσεις σε πιο επιλεκτικά εργαλεία
- Επενδύσεις σε εξοπλισμό για την προστασία των εργαλείων και των αλιευμάτων από προστατευόμενα θηλαστικά και πτηνά

Οι δράσεις αυτές θα εξυπηρετήσουν τον Στόχο 1 της Στρατηγικής GFCM 2030. Επίσης, καλύπτουν το μέτρο E.3.2.2 του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) για την ενίσχυση των αλιείων με σκοπό τον περιορισμό της ανθρωπογενούς θνησιμότητας θαλάσσιων ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος εξαιτίας των τυχαίων παγιδεύσεων στα εργαλεία τους (αλλαγή αλιευτικού εξοπλισμού, εκπαίδευση αλιείων κλπ.).

Στήριξη της μικρής παράκτιας αλιείας

Όλες οι δράσεις θα εξυπηρετήσουν και θα υποστηρίξουν ιδιαιτέρως τα σκάφη της μικρής παράκτιας αλιείας, η οποία αποτελεί το συντριπτικά μεγαλύτερο

τμήμα του αλιευτικού στόλου στην Ελλάδα. Δεδομένου ότι ο κλάδος της αλιείας μικρής κλίμακας είναι μεγάλος και κρίσιμης σημασίας, οι ανάγκες στήριξης μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τόπο στον οποίο δραστηριοποιούνται ή άλλα κριτήρια (στοχευόμενα είδη, εργαλεία) και έτσι να προκύπτουν υποδιαιρέσεις του στόλου. Συνεπώς, οι δράσεις θα προσαρμόζονται στα διάφορα τμήματα του στόλου ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν για τις διάφορες υποδιαιρέσεις. Περισσότερες λεπτομέρειες για την στήριξη της μικρής παράκτιας αλιείας μπορούν να αναζητηθούν στο αντίστοιχο σχέδιο δράσης.

Οι δράσεις αυτές θα εξυπηρετήσουν το Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης της GFCM για την παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας καθώς και τον στόχο 1 της Στρατηγικής GFCM 2030.

Πρώτη απόκτηση σκάφους

Με στόχο την ενίσχυση της εισόδου νέων στο επάγγελμα αλλά και για την ενίσχυση των απομακρυσμένων νησιωτικών ή/και παραθαλάσσιων ηπειρωτικών περιοχών, στήριξη θα δοθεί για την πρώτη απόκτηση αλιευτικού σκάφους, στο πλαίσιο δράσεων στήριξης νέων αλιέων, εφόσον εκπληρωθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις του άρθρου 17 του Καν. ΕΕ 1139/2021.

Βελτίωση των υποδομών που εξυπηρετούν την αλιεία

Με σκοπό τη συμμετοχή της χώρας στην «Πράσινη» και «Ψηφιακή» Μετάβαση στην απεξάρτηση από τον άνθρακα, καθώς και την προσαρμογή της στις απαιτήσεις της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, περιλαμβάνονται δράσεις ενίσχυσης των υποδομών, συμπεριλαμβανομένων και στα εσωτερικά ύδατα, με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας εκφόρτωσης, της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας, της υγιεινής και της ποιότητας των αλιευμάτων, ενώ θα δοθεί η δυνατότητα υλοποίησης και δράσεων για τη διαχείριση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων, εφόσον ερευνητικά προγράμματα που ήδη υλοποιούνται καταδεικνύουν ότι οι εν λόγω επενδύσεις είναι βιώσιμες.

Επίσης, ο εκσυγχρονισμός των τόπων εκφόρτωσης δύναται να περιλαμβάνει και δράσεις που θα συνεισφέρουν:

- στην επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης (GES), όπως με τη δημιουργία ειδικών χώρων για τη συλλογή απορριμμάτων,
- στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας (π.χ. ενεργειακά πιο αποδοτικά φωτιστικά συστήματα) και
- στην προσαρμογή τους στις απαιτήσεις της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και του Κανονισμού για τον έλεγχο της αλιείας

Ακόμη, θα προβλέπεται η δυνατότητα υλοποίησης δράσης για τον εκσυγχρονισμό των ηλεκτρονικών υποδομών των ιχθυοσκαλών (κεντρικά και περιφερειακά) με ψηφιακά συστήματα για την ενιαία παρακολούθηση της διακίνησης των αλιευμάτων (ψηφιοποίηση διαδικασιών ζύγισης κατά την εκφόρτωση αλιευμάτων κλπ.)

Στις υποδομές περιλαμβάνονται: αλιευτικοί λιμένες, αλιευτικά καταφύγια (υφιστάμενα και νέα), ιχθυόσκαλες και λοιποί τόποι εκφόρτωσης.

Συμπληρωματικές δραστηριότητες για τη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων, όπως υπηρεσίες αλιευτικού τουρισμού

Με στόχο την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και τη μείωση της πίεσης που ασκείται στα αλιευτικά αποθέματα, έχει προβλεφθεί η ενίσχυση επενδύσεων που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση και τη συμπλήρωση του εισοδήματος των επαγγελματιών αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων. Ο συγκεκριμένος τύπος δράσης αφορά σε επενδύσεις επί των σκαφών, όπως π.χ. εγκατάσταση του απαραίτητου εξοπλισμού για την υποδοχή επισκεπτών και την παροχή υπηρεσιών αλιευτικού τουρισμού, καθώς και παρεμβάσεις σε ιδιωτικούς χώρους που εξυπηρετούν την ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως τη διαμόρφωση γραφείου υποδοχής πελατών, την προμήθεια εξοπλισμού, την ανάπτυξη και προώθηση website, την ενθάρρυνση συνεργασιών στην αλυσίδα αξίας και δημιουργίας δικτύων προώθησης κα.

Οι δράσεις αυτές θα εξυπηρετήσουν τον Στόχο 4 της Στρατηγικής GFCM 2030.

Ενίσχυση της δημιουργίας επιχειρηματικών συστάδων και δικτύων αλιέων και αλιευτικών επιχειρήσεων

Με στόχο την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και καλύτερων οικονομικών όρων στην παραγωγή και πώληση των αλιευμάτων, περιλαμβάνονται δράσεις για την προώθηση της δημιουργίας συστάδων και δικτύων μεταξύ αλιευτικών επιχειρήσεων, καθώς και με επιχειρήσεις άλλων κλάδων (logistics κλπ).

Ενδεικτικά, οι συμπράξεις μπορούν να αφορούν στην προώθηση της κατανάλωσης κοντά στον τόπο αλίευσης, την προώθηση συγκεκριμένων ειδών, την προώθηση των προϊόντων απευθείας στους καταναλωτές, την κοινή αξιοποίηση υποδομών και υπηρεσιών κα.

Η δράση θα καλύπτει τις δαπάνες ίδρυσης, οργάνωσης και λειτουργίας.

Ενίσχυση της δημιουργίας συμπράξεων μεταξύ αλιευτικών επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων

Περιλαμβάνεται η παροχή κινήτρων στις αλιευτικές επιχειρήσεις για τη συνεργασία ή/και τη δημιουργία συνεργατικών σχημάτων με ερευνητικούς φορείς, με στόχο αφενός την βελτίωση της παραγωγικότητας, της αποδοτικότητας και της ποιότητας και αφετέρου την εφαρμογή των αποτελεσμάτων έρευνας που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Βασική προϋπόθεση της δράσης είναι τα ερευνητικά αποτελέσματα να αφορούν πρωτίστως στον εκσυγχρονισμό και την εισαγωγή καινοτομίας στον αλιευτικό τομέα και να είναι άμεσα εφαρμόσιμα στην παραγωγή.

Αξιοποίηση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων

Αφορά στην προώθηση τοπικών συνεργασιών για την απόδοση προστιθέμενης αξίας στα ανεπιθύμητα αλιεύματα εφόσον σχετικές έρευνες καταδείξουν την βιωσιμότητα τέτοιων επενδύσεων.

Επένδυση στη γνώση και αναβάθμιση των παρεχόμενων υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τους αλιείς, προσέλκυση νέων για ενασχόληση στον αλιευτικό τομέα και ενημέρωση/ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για σημαντικά θέματα του τομέα

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται δράσεις:

- στοχευμένης και συνδυαστικής επιμόρφωσης σε συγκεκριμένα θεματικά αντικείμενα αιχμής για τους εμπλεκόμενους στον αλιευτικό τομέα
- μεταφοράς εμπειρίας και γνώσεων από παλαιότερους αλιείς σε νεότερους
- ανάπτυξης περιφερειακών μηχανισμών παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης προς τους αλιείς

(Λόγω περιορισμού χαρακτήρων, το πλήρες κείμενο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1)

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Η βασική ομάδα στόχου των δράσεων του Ειδικού Στόχου είναι:

- αλιείς, ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών και δημόσιοι φορείς.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγελμάτων που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Η Ελλάδα συμμετέχει στην μακροπεριφερειακή στρατηγική **EUSAIR** (Στρατηγική της ΕΕ για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου). Το ΠΑΛΥΘ θα συνεισφέρει σε δράσεις που εμπίπτουν κυρίως στις τρεις εμβληματικές προτεραιότητες του Πυλώνα 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη».

Συγκεκριμένα ο ειδικός στόχος 1.1 συμβάλει στις εμβληματικές προτεραιότητες:

-F1: «Υιοθέτηση δεσμών τετραπλού έλικα στους τομείς της θαλάσσιας τεχνολογίας και της γαλάζιας βιοτεχνολογίας με στόχο την προώθηση της καινοτομίας, την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και την προσαρμογή τους στη γαλάζια βιο-οικονομία»

με δράσεις ενίσχυσης της ανάπτυξης καινοτομιών που θα συμβάλλουν στην γαλάζια και θα εξυπηρετούν την κυκλική οικονομία, και

-F2: «Προώθηση της βιωσιμότητας, της διαφοροποίησης και της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών μέσω ενεργειών στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας & ανάπτυξης, της διοίκησης, της τεχνολογίας και του μάρκετινγκ συμπεριλαμβανόμενης της προώθησης πρωτοβουλιών που αφορούν τα πρότυπα εμπορίας και την υγιεινή διατροφή»,

με δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας της αλιείας, μέσω σχεδίων διαχείρισης των αλιευτικών αποθεμάτων, εκπαίδευσης, έρευνας, ανάπτυξης καινοτομίας, εισαγωγή νέων τεχνολογιών.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία αποτελούν έναν αποδοτικό τρόπο ανάπτυξης των ευρωπαϊκών πόρων της πολιτικής συνοχής, παρέχοντας υποστήριξη σε επιχειρήσεις, κυρίως ΜμΕ, μέσω παροχής δανείων, εγγυήσεων, κεφαλαίου κίνησης ή άλλων μηχανισμών ανάληψης κινδύνων, σε συνδυασμό πιθανώς με επιδοτήσεις επιτοκίου, εγγυήσεων ή επιχορηγήσεων.

Στο Πρόγραμμα προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης ενός χρηματοδοτικού εργαλείου (Ταμείου), με δύο βασικές συνιστώσες: α) τη στήριξη της αλιείας, με έμφαση στην μικρή παράκτια αλιεία και β) τη στήριξη της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης.

Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής εκ των προτέρων αξιολόγησης, που εκπονείται και θα ολοκληρωθεί εντός δύο ετών από την έναρξη του προγράμματος. Στο βαθμό που θα αποφασιστεί, κατά την εξειδίκευση των προσκλήσεων του Προγράμματος, η χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου, τότε για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, τη διασφάλιση της σχετικής τεχνογνωσίας και των απαιτούμενων συνεργειών θα γίνεται με εκχώρηση των απαιτούμενων πόρων από το Πρόγραμμα σε κεντρική δομή που θα έχει αναλάβει ανάλογες δράσεις.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	11,00	342,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR10	Δράσεις που συμβάλλουν σε μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης της φύσης, της διατήρησης, της προστασίας των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας, της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων	δράσεις	0,00	2021	6,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι	
CR07	Θέσεις εργασίας που έχουν διατηρηθεί	άτομα	0,00	2021	440,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων - Δικαιούχοι	
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	άτομα	0,00	2021	545,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι	
CR14	Υλοποίηση καινοτομιών (αριθμός νέων προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών, επιχειρηματικών μοντέλων ή μεθόδων)	αριθμός	0,00	2021	20,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι	

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
01. Μείωση του αρνητικού αντικτύπου και/ή συμβολή στον θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και συμβολή σε μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση	2.100.000,00
02. Προαγωγή των προϋποθέσεων για οικονομικά βιώσιμους, ανταγωνιστικούς και ελκυστικούς τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης	45.990.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο Ειδικός Στόχος αφορά σε επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη χωρίς να αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα. Δύναται να ενεργοποιείται και συνδυαστικά με τον αντίστοιχο τύπο δράσεων του ειδικού στόχου 1.1.

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της χώρας στην Πράσινη Μετάβαση και με στόχο την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, την μείωση των εκπομπών CO₂ καθώς και την απεξάρτηση από τον άνθρακα δίνεται η δυνατότητα επενδύσεων για την αντικατάσταση ή εκσυγχρονισμό του κινητήρα των αλιευτικών σκαφών, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 18 του Καν. (ΕΕ) 1139/2021. Οι δράσεις αντικατάστασης ή εκσυγχρονισμού των κινητήρων θα ενεργοποιηθούν μόνο εφόσον δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις (οι οποίες αυτή τη στιγμή δεν υφίστανται), δηλαδή θα εφαρμοστούν σε σκάφη, τα οποία ανήκουν σε τμήμα στόλου που βρίσκεται σε ισορροπία με τις αλιευτικές δυνατότητες που είναι διαθέσιμες για το εν λόγω τμήμα. Επίσης, μέσω της παρούσας ομάδας δράσεων, προωθείται η εισαγωγή καινοτομιών και η χρηματοδότηση επενδύσεων που στοχεύουν στη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και τη βελτιωμένη ενεργειακή αποδοτικότητα καθώς και η ενεργοποίηση πιλοτικών προγραμμάτων, που αφορούν στη χρήση εναλλακτικών τύπων καυσίμων, όπως φυσικό αέριο, βιοκαύσιμα, υδρογόνο, ηλεκτρική ενέργεια ή υβριδικά.

Οι παραπάνω δράσεις θα συμβάλλουν στους στόχους της «Αποστολής της ΕΕ για την αποκατάσταση της υγείας των ωκεανών και των υδάτων έως το 2030» και ειδικότερα στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Η βασική ομάδα στόχου του συνόλου των δράσεων του Ειδικού Στόχου είναι ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγεμάτων που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία αποτελούν έναν αποδοτικό τρόπο ανάπτυξης των ευρωπαϊκών πόρων της πολιτικής συνοχής, παρέχοντας υποστήριξη σε επιχειρήσεις, κυρίως ΜμΕ, μέσω παροχής δανείων, εγγυήσεων, κεφαλαίου κίνησης ή άλλων μηχανισμών ανάληψης κινδύνων, σε συνδυασμό πιθανώς με επιδοτήσεις επιτοκίου, εγγυήσεων ή επιχορηγήσεων.

Στο Πρόγραμμα προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης ενός χρηματοδοτικού εργαλείου (Ταμείου), με δύο βασικές συνιστώσες: α) τη στήριξη της αλιείας, με έμφαση στην μικρή παράκτια αλιεία και β) τη στήριξη της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης.

Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής, εκ των προτέρων αξιολόγησης, που εκπονείται και θα ολοκληρωθεί εντός δύο ετών από την έναρξη του προγράμματος. Στο βαθμό που θα αποφασιστεί, κατά την εξειδίκευση των προσκλήσεων του Προγράμματος, η χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου, τότε για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, τη διασφάλιση της σχετικής τεχνογνωσίας και των απαιτούμενων συνεργειών θα γίνεται με εκχώρηση των απαιτούμενων πόρων από το Πρόγραμμα σε κεντρική δομή που θα έχει αναλάβει ανάλογες δράσεις.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	0,00	180,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR18.2	Κατανάλωση ενέργειας που οδηγεί σε μείωση των εκπομπών CO ₂	λίτρα/ώρα	0,00	2021	5,80	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων - Δικαιούχοι	
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	άτομα	0,00	2021	180,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι-ΓΔΑ.	

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
01. Μείωση του αρνητικού αντικτύπου και/ή συμβολή στον θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και συμβολή σε μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση	4.200.000,00
03. Συμβολή στην κλιματική ουδετερότητα	1.575.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος συνδέεται με δράσεις παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων λόγω κρίσιμων καταστάσεων και καταστάσεων που επιβάλλουν λόγοι ανωτέρας βίας, καθώς επίσης και για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ αλιευτικής ικανότητας και διαθέσιμων αλιευτικών δυνατοτήτων συμβάλλοντας έτσι στους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, στην εφαρμογή του κανονισμού για τη Μεσόγειο και στην επίτευξη της Μέγιστης Βιώσιμης Απόδοσης καθώς και στους στόχους της Στρατηγικής GFCM 2030.

Οι ελληνικές αρχές επεξεργάζονται σχέδιο δράσης για την προσαρμογή του στόλου, στο πλαίσιο της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του Καν. (ΕΕ) 1380/2013, στο οποίο αξιολογούνται τα ενδεχόμενα λήψης διαχειριστικών μέτρων προκειμένου να επιλεγούν τα πλέον αποτελεσματικά καθώς και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους. Για τις ανάγκες υλοποίησης των στόχων που θα τεθούν, θα απαιτηθεί η λήψη περιοριστικών μέτρων για την αποκατάσταση της ισορροπίας στα τμήματα του στόλου που στοχεύουν είδη όπως ο μπακαλιάρος, η σαρδέλα και ο γαύρος. Ειδικότερα, καθώς εντοπίστηκε πιθανό πρόβλημα στο απόθεμα μπακαλιάρου (ΗΚΕ) ως στοχευόμενο είδος της τράτας που σύρεται από σκάφος (ΟΤΒ) συντάχθηκε νέο σχέδιο διαχείρισης για το εργαλείο, που υποβλήθηκε στην ΕΕ και εξετάστηκε από την STECF. Στο σχέδιο αυτό έχουν συμπεριληφθεί μέτρα (π.χ. μείωση απόστασης από την ακτή, αύξηση κλειστών περιόδων), που αναμένεται να έχουν θετικό αποτέλεσμα στη μείωση της πίεσης στο συγκεκριμένο απόθεμα και που μπορούν να τεκμηριώσουν τόσο οριστική όσο και προσωρινή παύση. Παράλληλα καταρτίζεται ένα Σχέδιο Δράσης (Action Plan), με βάση την εκτίμηση της αλιευτικής ικανότητας και την επίτευξη ισορροπίας για τα έτη 2020 και 2021, σύμφωνα με το άρθρο 22, παρ. 4, του Καν. (ΕΕ) 1380/2013, για τα τμήματα του στόλου με εντοπισμένο διαρθρωτικό πλεόνασμα (τράτα βυθού με πόρτες, γρι γρί αλλά και παράκτια). Ανάλογα με τα μέτρα που θα προταθούν και τελικά θα γίνουν αποδεκτά, θα αποφασισθεί η ενδεχόμενη υποστήριξή τους από προσωρινή ή/και οριστική παύση.

Επιπροσθέτως, λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα διαχείρισης της ICCAT καθώς και τις πιο πρόσφατες εισηγήσεις της συμβουλευτικής επιστημονικής επιτροπής της GFCM, εκτιμάται ότι στο άμεσο μέλλον αναμένεται η λήψη μέτρων διαχείρισης και για άλλα είδη. Στο ενδεχόμενο θέσπισης αυτών των μέτρων, είναι ευνόητο ότι σε εθνικό επίπεδο θα απαιτηθεί η λήψη μέτρων οριστικής ή/και προσωρινής παύσης.

Ο Ειδικός Στόχος 1.3. εξυπηρετείται μέσω των ακόλουθων τύπων δράσεων:

Εφαρμογή προγραμμάτων οριστικής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων

Η οριστική παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων θα ευθυγραμμίζεται πλήρως με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 20 του Κανονισμού του ΕΤΘΑΥ (Καν. (ΕΕ) 1139/2021) και θα εφαρμοστεί σε τμήματα του στόλου στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει ισορροπία μεταξύ αλιευτικής ικανότητας και διαθέσιμων αλιευτικών δυνατοτήτων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η οριστική παύση προβλέπεται ότι θα εφαρμοστεί κατά προτεραιότητα σε αλιευτικά σκάφη που στοχεύουν είδη για τα οποία ο δείκτης μέγιστης βιώσιμης απόδοσης δεν είναι εντός προβλεπόμενων ορίων, όπως προκύπτει από τις ετήσιες εκθέσεις στόλου.

Το μέτρο της οριστικής παύσης δεν θα αποτελεί κύριο μέτρο στην επίτευξη ισορροπίας αλλά συμπληρωματικό του μέτρου της προσωρινής παύσης και γι'

αυτόν τον λόγο ο αριθμός των σκαφών που αναμένεται να αποσυρθούν βάσει των σημερινών δεδομένων υπολογίζεται σε περίπου 70.

Εφαρμογή προγραμμάτων προσωρινής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Η προσωρινή παύση θα εφαρμοστεί σε τμήματα ή στο σύνολο του στόλου και θα ευθυγραμμίζεται πλήρως με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 21 του Κανονισμού του ΕΤΘΑΥ (Καν. (ΕΕ) 1139/2021).

Η προσωρινή παύση αποτελεί ένα εργαλείο για την υποστήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής μέτρων διατήρησης και διαχείρισης των ιχθυοποθεμάτων που δεν υφίστανται βιώσιμη εκμετάλλευση. Μέτρα διαχείρισης της ΕΕ και της ΓΕΑΜ, που έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ, καθώς και νέα μέτρα και σχέδια, σύμφωνα με τις επιστημονικές συμβουλές που παρέχονται από την ΕΤΟΕΑ και την Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή της ΓΕΑΜ, όπως πολυετή σχέδια διαχείρισης, χωροχρονικά κλεισίματα για την ενίσχυση της προστασίας των γεννητόρων και ιχθυδίων των ιχθυοπληθυσμών, καθώς και άλλα παρόμοια μέτρα θα μπορούσαν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά με την ενεργό συμμετοχή των αλιέων και την υποστήριξη της προσωρινής παύσης.

Το μέτρο της προσωρινής παύσης θα αποτελεί κύριο μέτρο στην επίτευξη ισορροπίας, ενώ συμπληρωματικά θα εφαρμοστεί και το μέτρο της οριστικής παύσης. Ο αριθμός των σκαφών στα οποία αναμένεται να εφαρμοστεί η προσωρινή παύση υπολογίζεται να είναι τουλάχιστον 500.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Η βασική ομάδα στόχου του συνόλου των δράσεων του Ειδικού Στόχου είναι ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγεμάτων που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	0,00	570,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR05.1	Χωρητικότητα των σκαφών που αποσύρονται σε ολική χωρητικότητα	GT	0,00	2021	357,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-ΓΔΑ.	
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	άτομα	0,00	2021	500,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι-ΓΔΑ.	
CR05.2	Χωρητικότητα των σκαφών που αποσύρονται σε κιλοβάτ	kW	0,00	2021	2.058,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-ΓΔΑ.	

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
04. Προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων	5.250.000,00
05. Οριστική παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων	1.750.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο Ειδικός στόχος εξυπηρετείται μέσω των ακόλουθων τύπων δράσεων:

Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Αφορά σε παρεμβάσεις για τη διατήρηση, προστασία, αποκατάσταση οικοσυστημάτων και ειδών, και περιλαμβάνει επιμέρους δράσεις για:

- την παρακολούθηση και αξιολόγηση,
- κατασκευή αναγκαίων τεχνικών έργων (τεχνητοί ύφαλοι, έργα σε λιμνοθάλασσες π.χ. για την αποκατάσταση της υδραυλικής κυκλοφορίας των υδάτων, την βελτίωση εισροών-απορροών, την ταχύτερη οξυγόνωση, την αποτελεσματική παροχέτευση ρύπων κλπ.)
- Κάλυψη ζημιών/καταστροφών που προκαλούν τα προστατευόμενα είδη στους αλιείς (αλιευτικά εργαλεία-αλιεύματα)
- τη συλλογή και επεξεργασία επιστημονικών δεδομένων,
- την υποστήριξη της ανάπτυξης μιας καλύτερης επιστημονικής κατανόησης των τάσεων λόγω της κλιματικής αλλαγής,
- τη δημιουργία δικτύων (κοινοτήτων) για την ανάληψη δράσεων
- ενίσχυση του δικτύου θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών κατ' εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για τις προστατευόμενες περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της αποτελεσματικής διαχείρισης των ΜΡΑ/FRAs, της υλοποίησης δράσεων ευαισθητοποίησης και της δημιουργίας περιοχών για την προστασία/διατήρηση της αλιείας
- ανάλυση των κινδύνων που υπονομεύουν τους στόχους διατήρησης των περιοχών Natura 2000 για ενδιαιτήματα και είδη που ενδιαφέρουν τις κοινότητες
- ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης για θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές και περιοχές Natura 2000
- αύξηση της ευαισθητοποίησης και υποστήριξη των ενδιαφερόμενων φορέων και των εμπλεκόμενων στον τομέα αλιείας για τη διεξαγωγή βιώσιμων δραστηριοτήτων στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές (MPAs).
- δημιουργία και διαχείριση προστατευόμενων περιοχών αλιείας/ περιοχών περιορισμού της αλιείας (FRAs).
- ανάπτυξη λύσεων διαχείρισης που βασίζονται στο οικοσύστημα
- εφαρμογή λύσεων διαχείρισης χωροκατακτητικών ξενικών ειδών (ΧΞΕ)

Αφορά κατά κύριο λόγο τις προστατευόμενες περιοχές, τις περιοχές Natura 2000 και τα οικοσυστήματα των λιμνοθαλασσών. Η δράση αυτή καλύπτει μέτρα

του Ε.2.1 του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (ΡΑΡ) για τη διατήρηση και αποκατάσταση τόπων εντός και πέραν του δικτύου Natura 2000 καθώς και το μέτρο 3.2.1 για την αποζημίωση παράκτιων αλιείων για ζημιές που προκαλούνται στα εργαλεία τους από προστατευόμενα είδη (με χρηματοδότηση της αντικατάστασης των αλιευτικών τους εργαλείων).

Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης, παρακολούθηση και εφαρμογή αυτών

Με στόχο την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης (GES) και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων έχει προβλεφθεί η δυνατότητα στήριξης σχεδίων διαχείρισης όπως π.χ. η ανάπτυξη και υλοποίηση εθνικών σχεδίων διαχείρισης στο πλαίσιο του Κανονισμού για τη Μεσόγειο ή πολυετών σχεδίων διαχείρισης στο πλαίσιο του GFCM.

Στα σχέδια διαχείρισης περιλαμβάνονται σχετικές μελέτες επί συγκεκριμένων αποθεμάτων –στόχων, της χρήσης αλιευτικών εργαλείων, καθορισμού περιοχών αλιείας συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών υδάτων, κλπ.

Προβλέπονται επίσης δράσεις για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων που υποστηρίζουν την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των σχεδίων, καθώς και τη συμμετοχή των αλιείων, ιδίως της μικρής παράκτιας αλιείας, στην ανάπτυξη, υλοποίηση και διακυβέρνηση του κάθε σχεδίου.

Ειδικότερα, θα υπάρχει η δυνατότητα στήριξης δράσεων στο πλαίσιο εφαρμογής του Διαχειριστικού Προγράμματος για το χέλι, οι οποίες θα αφορούν την ενίσχυση του αποθέματος (παρακολούθηση σημείων εισόδου, παρακολούθηση της δυναμικής του πληθυσμού, έργα σε φράγματα, ενημέρωση κοινοτήτων κλπ.) και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των οικοσυστημάτων όπου διαβιώνει το Ευρωπαϊκό χέλι με έμφαση την προστασία των μεταναστευτικών οδών (έργα σε λιμνοθάλασσες, συστήματα παρακολούθησης παραμέτρων, αντιμετώπιση ξενικών ειδών) καθώς και στήριξης μέτρων για το χέλι π.χ. συστάσεις κλπ. του GFCM., μέτρα της ΕΕ στο πλαίσιο καθορισμού των Αλιευτικών Δυνατοτήτων και εθνικών μέτρων για τη διαχείριση του χελιού.

Συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων

Με στόχο την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και σε συνδυασμό με τις δράσεις του Ειδικού Στόχου 1.1. που αφορούν στον εκσυγχρονισμό των τόπων εκφόρτωσης με τη δημιουργία ειδικών χώρων για τη συλλογή απορριμμάτων, θα προβλεφθούν:

- δράσεις για τους αλιείς που θα αφορούν τη συλλογή θαλάσσιων απορριμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών κινήτρων Δράση για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις επιπτώσεις των απορριμμάτων και των αλιευτικών εργαλείων στο θαλάσσιο περιβάλλον σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/904, όπως εκστρατείες επικοινωνίας, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που θα ενθαρρύνουν τους αλιείς και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς να συμμετάσχουν σε έργα για την απομάκρυνση απολεσθέντος αλιευτικού εξοπλισμού.

Οι παραπάνω δράσεις καλύπτουν το μέτρο Ε.2.1.3 του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (ΡΑΡ) για την απομάκρυνση εγκαταλελειμμένων αλιευτικών εργαλείων και άλλων απορριμμάτων, ενημέρωση κοινού και εμπλεκόμενων, κ.α.

Επένδυση στη γνώση, προσέλκυση νέων για ενασχόληση στον αλιευτικό τομέα και ενημέρωση/ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για σημαντικά θέματα του τομέα

Αποτελεί τμήμα του αντίστοιχου τύπου δράσεων του ειδικού στόχου 1.1. και δύναται να ενεργοποιούνται συνδυαστικά. Περιλαμβάνει δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού, τοπικού χαρακτήρα, σε θέματα επίτευξης της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης (GES) διατήρησης της βιοποικιλότητας και προστασίας του περιβάλλοντος, μέσω μέτρων που λαμβάνονται και αφορούν την αλιεία.

Επιπλέον, χρησιμοποιώντας ως βάση την γνώση που ήδη αποκτήθηκε από τα εκπονηθέντα προγράμματα και τις μελέτες για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη (ΧΞΕ), θα δοθεί η δυνατότητα συμπλήρωσης της γνώσης αυτής με νέα δεδομένα και αντίστοιχα η δυνατότητα ενημέρωσης. Η εν λόγω δράση καλύπτει

το μέτρο E.2.1.14 και E.1.5.15 του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) για την καταπολέμηση και περιορισμό των επιπτώσεων των θαλάσσιων εισβολικών ειδών.

Ανάπτυξη μέτρων προώθησης του οικολογικού χαρακτήρα της αλιείας.

Περιλαμβάνει δράσεις ανάπτυξης καινοτομίας και εφαρμογής πιλοτικών σχεδίων με στόχο τη μείωση ή και τον μηδενισμό της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και τη βελτιωμένη ενεργειακή αποδοτικότητα καθώς και την εφαρμογή οικολογικών προσεγγίσεων στο θαλάσσιο οικοσύστημα.

(Λόγω περιορισμού χαρακτήρων, το πλήρες κείμενο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1)

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Στις βασικές ομάδες στόχους του συνόλου των δράσεων του Ειδικού Στόχου περιλαμβάνονται οι εξής:

- Υπουργεία και εποπτευόμενοι φορείς
- Περιφέρειες, Δήμοι και λοιποί φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης
- Αλιείς

Το ευρύ κοινό θα είναι αποδέκτης δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγελματιών που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	5,00	8.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR10	Δράσεις που συμβάλλουν σε μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης της φύσης, της διατήρησης, της προστασίας των οικοσυστημάτων, της βιοποικιλότητας, της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων	δράσεις	0,00	2021	13,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων - Δικαιούχοι	
CR09.1	Ζώνη που καλύπτεται από πράξεις που συμβάλλουν στην καλή περιβαλλοντική κατάσταση, την προστασία, τη διατήρηση και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	χλμ2	0,00	2021	230,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι	

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
01. Μείωση του αρνητικού αντικτύπου και/ή συμβολή στον θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και συμβολή σε μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση	54.778.017,00
06. Συμβολή στην καλή περιβαλλοντική κατάσταση μέσω της εφαρμογής και παρακολούθησης των προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000	2.100.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο παρών Ειδικός Στόχος προσεγγίζει την επίτευξη της βιωσιμότητας του αλιευτικού τομέα υπό διαφορετικό πρίσμα από τους προηγούμενους. Συνδέεται με δράσεις που έχουν στόχο τη βελτίωση της γνώσης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων καθώς και με δράσεις για την αποτελεσματική επιτήρηση της αλιευτικής δραστηριότητας. Οι συγκεκριμένες δράσεις διασφαλίζουν την προστασία και την ανάπτυξη της υγιούς, οικονομικά και περιβαλλοντικά, αλιείας και συμβάλλουν στους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και στην επίτευξη της Μέγιστης Βιώσιμης Απόδοσης καθώς και στις δράσεις του GFCM και ειδικότερα στον Στόχο 2 της Στρατηγικής GFCM για τη συμμόρφωση και την καταπολέμηση της ΠΛΑ Αλιείας. Επιπλέον, συμβάλλουν στους στόχους της «Αποστολής της ΕΕ για την αποκατάσταση της υγείας των ωκεανών και των υδάτων έως το 2030» και ειδικότερα στην προστασία και αποκατάσταση των θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτινων οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας. Οι παραπάνω στόχοι θα επιτευχθούν σε συνδυασμό και με τις δράσεις του Ειδικού Στόχου 1.6 όπου προβλέπεται η χρηματοδότηση διαχειριστικών σχεδίων π.χ. Πολυετή Διαχειριστικά Σχέδια της GFCM, διαχειριστικά σχέδια του Κανονισμού της Μεσογείου, διαχειριστικά σχέδια αποθεμάτων σε εθνικό επίπεδο κλπ.

Αναλυτικότερα, ο Ειδικός Στόχος αφορά στη βελτίωση του ελέγχου και της επιβολής των κανόνων και τη διαχείριση των δεδομένων, και εξυπηρετείται μέσω των ακόλουθων δράσεων:

Συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων

Περιλαμβάνει δράσεις για τη συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της DCF, καθώς επίσης και για την απόκτηση ή/και ανάπτυξη λογισμικών για την ανάλυση, την διασταύρωση, επικύρωση και τον διαμοιρασμό των δεδομένων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων (ΕΠΣΑΔ) λειτουργεί στο πλαίσιο προγραμμάτων εργασίας που υποβάλλονται και εγκρίνονται από την ΕΕ για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους (συνήθως τριετείς).

Το περιεχόμενο του Εθνικού Προγράμματος των Αλιευτικών Δεδομένων (ΕΠΣΑΔ) θα καλύψει και την συλλογή στοιχείων απαραίτητων για την υλοποίηση πολυετών σχεδίων διαχείρισης της GFCM.

Επιπλέον, περιλαμβάνονται δράσεις για τη διεξαγωγή ερευνών και την εκπόνηση μελετών, με στόχο τη βελτίωση της γνώσης για τα υδάτινα οικοσυστήματα, και την εκπλήρωση των στόχων και υποχρεώσεων που απορρέουν από την ΚΑΛΠ.

Επίσης, περιλαμβάνει δράσεις για τον διαμοιρασμό της γνώσης, μέσα από πλατφόρμες διαμοιρασμού δεδομένων και πληροφοριών, αλλά και μέσα από ημερίδες, συνέδρια, επισκέψεις/συναντήσεις κλπ.

Σημειώνεται ότι στην Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ έχει εγκατασταθεί η κεντρική βάση δεδομένων του ΕΠΣΑΔ, η οποία σήμερα είναι πλήρως λειτουργική. Με βάση τον προγραμματισμό του νέου ΕΠΣΑΔ, αλλά και την εξέλιξη της τεχνολογίας και των απαιτήσεων για επεξεργασία και παροχή δεδομένων, τόσο προς την ΕΕ όσο και προς τρίτους, είναι αναγκαία η αναβάθμιση και επέκταση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων και οι περαιτέρω βελτιώσεις της.

Βελτίωση του ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μέσω της γνώσης, της ανάπτυξης και εφαρμογής αποτελεσματικών και καινοτόμων τεχνολογιών ελέγχου

Περιλαμβάνονται δράσεις που καθιστούν την επιτήρηση της αλιευτικής δραστηριότητας σύγχρονη και αποτελεσματική, με επενδύσεις τόσο στον αλιευτικό στόλο όσο και στις υποδομές και τον εξοπλισμό των Υπηρεσιών Ελέγχου. Επιπλέον, οι δράσεις αυτές θα καλύψουν τόσο τις ελλείψεις που αναφέρονται στο σχέδιο δράσης για το Ελληνικό σύστημα ελέγχου της αλιείας, όσο και τις νέες υποχρεώσεις που θα προκύψουν από τον νέο κανονισμό ελέγχου της αλιείας. Επίσης, με στόχο την καταπολέμηση της Παράνομης, Λαθραίας και Άναρχης (ΠΛΑ) Αλιείας θα μεταφερθεί έργο προμήθειας περιπολικών σκαφών, το οποίο εντάχθηκε στο ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και δεν κατέστη δυνατή η έγκαιρη υλοποίησή του. Συμπληρωματικά, προβλέπεται η χρηματοδότηση προγραμμάτων κατάρτισης και ανταλλαγής δεδομένων και πρακτικών, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, προσωπικού επιφορτισμένου με την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την επιτήρηση αλιευτικών δραστηριοτήτων, και λοιπών εμπλεκομένων στην εφαρμογή, καθώς και εκπαίδευση των αλιέων για την χρήση νέων τεχνολογιών παρακολούθησης στα σκάφη. Ενδεικτικά, οι δράσεις περιλαμβάνουν:

- Ανάπτυξη, αγορά και εγκατάσταση των απαραίτητων στοιχείων, περιλαμβανομένου υλικού και λογισμικού, για τη διασφάλιση της διαβίβασης δεδομένων από τους φορείς που ενέχονται στην αλιεία και στην εμπορία των προϊόντων της αλιείας στο οικείο κράτος μέλος και στις ενωσιακές αρχές, περιλαμβανομένων των απαραίτητων στοιχείων συστημάτων ηλεκτρονικής καταγραφής και αναφοράς πληροφοριών (ERS), συστημάτων παρακολούθησης σκαφών (VMS) και συστημάτων αυτόματου εντοπισμού (AIS) συμπεριλαμβανομένου του κόστους μετάδοσης καθώς και άλλων συστημάτων και υποχρεώσεων που θα συμπεριλαμβάνονται μελλοντικά στον νέο κανονισμό για τον «έλεγχο της αλιείας» οι οποίες θα αφορούν εξοπλισμό παράκτιων αλιευτικών σκαφών με συσκευές εντοπισμού γεωγραφικής θέσης, συσκευές ηλεκτρονικής υποβολής αλιευτικών δεδομένων, εξοπλισμό αλιευτικών σκαφών κατόπιν ανάλυσης κινδύνου, με συσκευές εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής παρακολούθησης (REM), που μπορεί να περιλαμβάνουν κάμερες CCTV, αισθητήρες προσαρτημένους σε αλιευτικά εργαλεία, συσκευές γεωεντοπισμού κλπ. και συσκευές ή λογισμικό συνεχούς καταγραφής ισχύος κινητήρα
- Ανάπτυξη, αγορά και εγκατάσταση των απαραίτητων στοιχείων, περιλαμβανομένου του υλικού και του λογισμικού, για τη διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- Επενδύσεις για την κάλυψη υποχρεώσεων εκφόρτωσης που ενδεχομένως προκύψουν μελλοντικά,
- αγορά άλλων ελεγκτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των συσκευών για τον υπολογισμό της ισχύος του κινητήρα και του εξοπλισμού ζύγισης·
- Επενδύσεις για παρακολούθηση θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων (πχ. περιπολικά σκάφη, οχήματα, drones, δορυφορική παρακολούθηση)
- Εξοπλισμός για υπηρεσίες ελέγχου (μέσα ελέγχου, εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικά/εφαρμογές και διαδικασίες, κλπ)
- Κατάρτιση προσωπικού υπηρεσιών ελέγχου
- Εκπαίδευση αλιέων στη χρήση νέων τεχνολογιών

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Στις βασικές ομάδες στόχους του συνόλου των δράσεων του Ειδικού Στόχου περιλαμβάνονται οι εξής:

- Ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και εποπτευόμενοι (ερευνητικοί) φορείς
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΝΠ) και εποπτευόμενοι φορείς

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγεμάτων που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	4,00	12,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR15	Μέσα ελέγχου που έχουν εγκατασταθεί ή βελτιωθεί	μέσα	0,00	2021	11.500,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων - Δικαιούχοι	
CR21	Σύνολα δεδομένων και συμβουλές που διατίθενται	αριθμός	0,00	2021	6,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων - Δικαιούχοι - ΓΔΑ, Αξιολόγηση θεμάτων μετάδοσης δεδομένων της STEFC	
CR12	Αποτελεσματικότητα του συστήματος για «συλλογή, διαχείριση και χρήση δεδομένων» (κλίμακα: 3=υψηλή, 2=μέση, 1=χαμηλή)	κλίμακα	2,00	2020	3,00	ΓΔΑ (DCF-Εθνικός Ανταποκριτής), Γνωμοδοτήσεις STEFC	
CR19	Δράσεις για τη βελτίωση της ικανότητας διακυβέρνησης	δράσεις	0,00	2021	18,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-ΓΔΑ-Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.	

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
10. Έλεγχος και επιβολή των κανόνων	68.660.599,00
11. Συλλογή δεδομένων, ανάλυση και προώθηση των γνώσεων για τη θάλασσα	17.642.380,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος
2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο
2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Αναλυτικότερα, ο Ειδικός Στόχος εξυπηρετείται μέσω των ακόλουθων τύπων δράσεων:

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας των υδατοκαλλιεργειών.

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσεων περιλαμβάνει ενδεικτικά:

- Επενδύσεις για την ίδρυση νέων ή την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων υδατοκαλλιέργειας,
- Επενδύσεις για την διαφοροποίηση σε νέα είδη και προϊόντα με έμφαση στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας, εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία και ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων
- Επενδύσεις για μετάβαση σε μοντέλα κυκλικής οικονομίας
- Επενδύσεις για ιχθυογεννητικούς σταθμούς και εκκολαπτήρια (ίδρυση νέων ή εκσυγχρονισμός),
- Επενδύσεις για την προώθηση της υδατοκαλλιέργειας χαμηλού αντίκτυπου (συμπεριλαμβανομένης της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας) και της υδατοκαλλιέργειας που προσφέρει περιβαλλοντικές υπηρεσίες. Επενδύσεις για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και εκπομπών άνθρακα κατά την παραγωγή και μεταφορά των προϊόντων
- Επενδύσεις για τη μείωση του λειτουργικού κόστους
- Στο πλαίσιο της ψηφιοποίησης του τομέα:

- βελτίωση του ΟΣΠΑ για την καλύτερη εξυπηρέτηση των παραγωγών κατά την ψηφιακή υποβολή δεδομένων και για την επεξεργασία και εξαγωγή συμπερασμάτων, απαραίτητων για την άσκηση πολιτικών με σκοπό τη στήριξη και ανάπτυξη του κλάδου

- Ηλεκτρονική διαδικασία αδειοδότησης και δημιουργία μητρώου αδειοδοτήσεων (ήδη δημιουργήθηκε και λειτουργεί ηλεκτρονική πλατφόρμα για την περιβαλλοντική αδειοδότηση από το ΥΠΕΝ)

Προώθηση της συνεργασίας των επιχειρήσεων σε διάφορες δομές και μορφές (ζώνες υδατοκαλλιέργειας, δημιουργία clusters, Οργανώσεων Παραγωγών και Ενώσεων αυτών). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην καινοτομία, με δράσεις που αφορούν σε:

- ανάπτυξη και εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγή, τόσο στα προϊόντα όσο και στις διαδικασίες,
- εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία
- ανάπτυξη νέων παραγωγικών μοντέλων που βασίζονται στην κυκλική οικονομία,

- μεταφορά γνώσης μέσω της συνεργασίας επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς, σε θέματα ανάπτυξης νέων ειδών, ποιοτικής αναβάθμισης των προϊόντων, διασφάλισης της υγείας και της ευζωίας των ειδών, μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον, καλύτερης εκμετάλλευσης των θρεπτικών συστατικών των τροφών/ ανάπτυξης νέων τροφών, κλπ.
- Μελέτες και πιλοτικά σχέδια για βελτίωση των τεχνικών χαρακτηριστικών των εγκαταστάσεων (κλωβοί, αγκυροβόλια), της σύστασης και της διατροφικής αξίας των ιχθυοτροφών, της παραγωγικής διαδικασίας κλπ.

Περιλαμβάνει επίσης:

- στήριξη για το κόστος ασφάλισης των αποθεμάτων τους
- την αξιοποίηση συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων καθώς και για την προσαρμογή των αγορών,
- τη στοχευμένη επιμόρφωση για την κάλυψη των αναγκών του κλάδου.

Όσον αφορά την υποστήριξη για το κόστος ασφάλισης των αποθεμάτων, σκοπός θα είναι η συνεισφορά στην ασφάλιση αποθεμάτων υδατοκαλλιέργειας για την κάλυψη οικονομικών ζημιών που οφείλονται σε τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες αιτίες και αναγνωρίζονται επίσημα από αρμόδια κρατική αρχή:

- Φυσικές καταστροφές.
- Δυσμενή καιρικά φαινόμενα.
- Αιφνίδιες μεταβολές της ποιότητας του νερού για τις οποίες δεν ευθύνεται η επιχείρηση.
- Ασθένειες της υδατοκαλλιέργειας, βλάβη ή καταστροφή των εγκαταστάσεων παραγωγής για τις οποίες δεν ευθύνεται η επιχείρηση.
- Κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας

Προώθηση βιώσιμων πρακτικών υδατοκαλλιέργειας και δράσεων προστασίας του περιβάλλοντος

Ο συγκεκριμένος τύπος δράσεων, δύναται να ενεργοποιείται συμπληρωματικά με τον προηγούμενο, και αφορά σε επενδύσεις για τη βελτίωση της βιωσιμότητας με περιβαλλοντικούς όρους. Οι εν λόγω δράσεις θα συμβάλλουν και στην επίτευξη των στόχων της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα.

Περιλαμβάνει:

- επενδύσεις για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας,
- επενδύσεις για τον μετριασμό χρήσης πλαστικών και την προώθηση της ανακύκλωσης,
- επενδύσεις για τη βελτιστοποίηση της χρήσης του νερού και τη διαχείριση των αποβλήτων,
- επενδύσεις μετάβασης σε παραγωγικά μοντέλα που βασίζονται στην κυκλική οικονομία,
- θα προωθηθούν πρακτικές και τεχνικές συγκαλλιέργειας ειδών και Ολοκληρωμένης Πολυτροφικής υδατοκαλλιέργειας, με σκοπό τη μείωση του «αποτυπώματος» και τη θετική συνεισφορά του κλάδου στο περιβάλλον,
- παρεμβάσεις για την υγεία και την ευζωία των εκτρεφόμενων οργανισμών,

- επενδύσεις για την βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης της υδατοκαλλιέργειας όπως βιώσιμες ζωοτροφές, διαχείριση διαφυγής εκτρεφόμενων οργανισμών, χρήση κτηνιατρικών και άλλων προϊόντων με μικρό περιβαλλοντικό αποτύπωμα ή περιβαλλοντική παρακολούθηση,
- παρεμβάσεις εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης για θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος.
- Στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, προβλέπεται να προωθηθούν δράσεις που θα στοχεύουν σε:
- Λειτουργία βάσης δεδομένων με τα πορίσματα ερευνών για την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στην υδατοκαλλιέργεια.
- Μελέτες και πιλοτικά σχέδια για βελτίωση των τεχνικών χαρακτηριστικών των εγκαταστάσεων για μεγαλύτερη ανθεκτικότητα σε ακραία φαινόμενα
- Ανάπτυξη συστημάτων ελέγχου και ρύθμισης αβιοτικών παραμέτρων σε πλωτές μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας
- Χρήση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εφαρμογή καλών πρακτικών, όπως η βελτίωση της ποιότητας των ιχθυοτροφών και βελτιστοποίηση του ρυθμού σίτισης.
- Εφαρμογή μέτρων πρόληψης και βιοασφάλειας για τη διατήρηση της υγείας των εκτρεφόμενων οργανισμών.
- Ανάπτυξη μοντέλων πρόβλεψης και εργαλείων υποστήριξης αποφάσεων.

Ολοκληρωμένος Χωροταξικός Σχεδιασμός για τις Υδατοκαλλιέργειες

Περιλαμβάνει δράσεις για την υποστήριξη της εφαρμογής ειδικού χωροταξικού σχεδιασμού για τις υδατοκαλλιέργειες (και στη βάση των προβλέψεων για τη θεσμοθέτηση των ΠΟΑΥ), ώστε να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και η αναπτυξιακή δυναμική του τομέα της υδατοκαλλιέργειας και παράλληλα να λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος και την αποφυγή συγκρούσεων με άλλες ανταγωνιστικές δραστηριότητες. Αφορά στους αρμόδιους για την υλοποίηση φορείς και καλύπτει διοικητικά και τεχνικά κόστη, τα οποία περιλαμβάνουν μελέτες, λειτουργικά έξοδα και εξοπλισμό/προμήθειες για τον φορέα διαχείρισης της ΠΟΑΥ. Η ολοκλήρωση της θεσμοθέτησης των ΠΟΑΥ σε συνδυασμό με την εφαρμογή ενός προγράμματος παρακολούθησης του υδάτινου περιβάλλοντος από τους φορείς υπεύθυνους για τη διαχείρισή τους, θα συμβάλει στην απλοποίηση και στη μείωση της διάρκειας των διαδικασιών αδειοδότησης των μονάδων.

(Λόγω περιορισμού χαρακτήρων, το πλήρες κείμενο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1)

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Στις βασικές ομάδες στόχους του συνόλου των δράσεων του Ειδικού Στόχου περιλαμβάνονται οι εξής:

- Επιχειρήσεις Υδατοκαλλιέργειας
- Δημόσιοι φορείς
- Φορείς διαχείρισης Π.Ο.Α.Υ
- Συστάδες/Συμπράξεις/Συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters) επιχειρηματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων
- Οργανώσεις Παραγωγών/Συλλογικοί Φορείς
- Φορείς συμβουλευτικής, εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Το ευρύ κοινό θα είναι αποδέκτης δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγελματιών που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Η Ελλάδα συμμετέχει στην μακροπεριφερειακή στρατηγική **EUSAIR** (Στρατηγική της ΕΕ για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου). Το ΠΑΛΥΘ θα συνεισφέρει σε δράσεις που εμπίπτουν κυρίως στις τρεις εμβληματικές προτεραιότητες του Πυλώνα 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη».

Συγκεκριμένα ο ειδικός στόχος 2.1 συμβάλει στην εμβληματική προτεραιότητα F2: «Προώθηση της βιωσιμότητας, της διαφοροποίησης και της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών μέσω ενεργειών στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας & ανάπτυξης, της διοίκησης, της τεχνολογίας και του μάρκετινγκ συμπεριλαμβανόμενης της προώθησης πρωτοβουλιών που αφορούν τα πρότυπα εμπορίας και την υγιεινή διατροφή»

με δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας του κλάδου υδατοκαλλιέργειας, μέσω της εισαγωγής τεχνολογίας, της έρευνας, της ανάπτυξης καινοτομίας σε προϊόντα και διαδικασίες.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία αποτελούν έναν αποδοτικό τρόπο ανάπτυξης των ευρωπαϊκών πόρων της πολιτικής συνοχής, παρέχοντας υποστήριξη σε επιχειρήσεις, κυρίως ΜμΕ, μέσω παροχής δανείων, εγγυήσεων, κεφαλαίου κίνησης ή άλλων μηχανισμών ανάληψης κινδύνων, σε συνδυασμό πιθανώς με επιδοτήσεις επιτοκίου, εγγυήσεων ή επιχορηγήσεων.

Στο Πρόγραμμα προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης ενός χρηματοδοτικού εργαλείου (Ταμείου), με δύο βασικές συνιστώσες: α) τη στήριξη της αλιείας, με έμφαση στην μικρή παράκτια αλιεία και β) τη στήριξη της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης.

Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής, εκ των προτέρων αξιολόγησης, που εκπονείται και θα ολοκληρωθεί εντός δύο ετών από την έναρξη του προγράμματος. Στο βαθμό που θα αποφασιστεί, κατά την εξειδίκευση των προσκλήσεων του Προγράμματος, η χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου, τότε για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, τη διασφάλιση της σχετικής τεχνογνωσίας και των απαιτούμενων συνεργειών θα γίνεται με εκχώρηση των απαιτούμενων πόρων από το Πρόγραμμα σε κεντρική δομή που θα έχει αναλάβει ανάλογες δράσεις.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	0,00	85,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR07	Θέσεις εργασίας που έχουν διατηρηθεί	άτομα	0,00	2021	1.200,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων - Δικαιούχοι	
CR01	Νέα παραγωγική ικανότητα	τόνοι/έτος	0,00	2021	20.000,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων- Δικαιούχοι.	
CR14	Υλοποίηση καινοτομιών (αριθμός νέων προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών, επιχειρηματικών μοντέλων ή μεθόδων)	αριθμός	0,00	2021	25,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων- Δικαιούχοι	
CR17	Οντότητες για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων στον τομέα της παραγωγής και/ή της μεταποίησης	οντότητες	0,00	2021	10,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων- Δικαιούχοι	

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
01. Μείωση του αρνητικού αντικτύπου και/ή συμβολή στον θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και συμβολή σε μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση	11.550.000,00
02. Προαγωγή των προϋποθέσεων για οικονομικά βιώσιμους, ανταγωνιστικούς και ελκυστικούς τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης	49.490.000,00
09. Υγεία και ορθή μεταχείριση των ζώων	560.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο παρών ειδικός στόχος περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων για την κάλυψη των αναγκών της διεύρυνσης της αγοράς στόχου, της αύξησης αποδοχής των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, της εφαρμογής της ιχνηλασιμότητας για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και για την δημιουργία/αναβάθμιση εγκαταστάσεων, προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της μεταποίησης.

Επιπλέον, οι επενδύσεις θα εξυπηρετήσουν τη μετάβαση σε μοντέλα κυκλικής οικονομίας, το στόχο της απεξάρτησης από τον άνθρακα (decarbonisation) μέσω της χρήσης ΑΠΕ και άλλου εξοπλισμού καθώς και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και της κατανάλωσης ενέργειας.

Αναλυτικότερα, ο Ειδικός Στόχος εξυπηρετείται μέσω των ακόλουθων τύπων δράσεων:

Βελτίωση των όρων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

Περιλαμβάνει δράσεις που θα ενισχύσουν την εμπορικότητα των αλιευτικών προϊόντων και των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας.

Περιλαμβάνονται,

- έρευνες αγοράς, μελέτες και διαφημιστικές εκστρατείες για την αναζήτηση νέων αγορών, για την προσαρμογή στις διαφοροποιημένες συνθήκες της αγοράς, και για τη βελτίωση των όρων διάθεσης των προϊόντων,

- δράσεις προώθησης προϊόντων προστιθέμενης αξίας, που περιλαμβάνουν επενδύσεις για:

- την πιστοποίηση,
- αναβάθμιση της συσκευασίας και παρουσίασης των προϊόντων,
- την υιοθέτηση ετικετών ποιότητας και βιωσιμότητας και
- την ιχνηλασιμότητα και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος ως εργαλείων προώθησης,

- δράσεις για την καθιέρωση ισχυρών εμπορικών σημάτων (brand names), και

- δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των καταναλωτών.

- σχέδια παραγωγής και εμπορίας των Οργανώσεων Παραγωγών

Στο πλαίσιο της προώθησης θα χρηματοδοτηθούν επίσης δράσεις για τη στήριξη προωθητικών ενεργειών των αρμοδίων δημόσιων φορέων ή/και συλλογικών φορέων(ενώσεις, οργανώσεις, συστάδες) καθώς και δράσεις στήριξης της συμμετοχής φορέων στην καμπάνια επικοινωνίας για την προώθηση της αειφόρου υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ.

Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Ο δεύτερος τύπος δράσεων αφορά στη μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και περιλαμβάνει επενδύσεις για:

- την ίδρυση νέων και επέκταση/εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων συμπεριλαμβάνοντας την εισαγωγή καινοτομιών, τη δημιουργία και ανάπτυξη νέων προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία, διαδικασιών και συστημάτων διαχείρισης, οργάνωσης και παραγωγής,
- την ενίσχυση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, (εξοικονόμηση ενέργειας, μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ιδίως στη διαχείριση αποβλήτων, μείωση και αντικατάσταση των πλαστικών) προώθηση χρήσης ΑΠΕ, μείωση εκπομπών άνθρακα κατά την παραγωγή και μεταφορά των προϊόντων)
- τη μείωση του λειτουργικού κόστους
- την κυκλική οικονομία, την αξιοποίηση, την απόδοση προστιθέμενης αξίας και την προώθηση προϊόντων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, καθώς και υποπροϊόντων, καθώς και
- συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων καθώς και για την προσαρμογή των αγορών.

Οι εν λόγω δράσεις θα συμβάλλουν και στην Καλή Περιβαλλοντική Κατάσταση.

Ενίσχυση της δημιουργίας επιχειρηματικών συστάδων επιχειρήσεων.

Οι επιχειρηματικές συστάδες επιχειρήσεων (clusters) δύναται να είναι κάθετης ή οριζόντιας μορφής, με σκοπό την δημιουργία οικονομιών κλίμακας, την μείωση του κόστους λειτουργίας των επιχειρήσεων ή/και του κόστους επεξεργασίας ή/και προώθησης των προϊόντων και τη διεύρυνση της αγοράς στόχου.

Αποζημιώσεις για διαφυγόν εισόδημα ή πρόσθετο κόστος λόγω έκτακτων συμβάντων

Η δράση αφορά στην αποζημίωση των επιχειρήσεων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας για διαφυγόν εισόδημα ή πρόσθετο κόστος λόγω έκτακτων συμβάντων βάσει απόφασης της Ε. Επιτροπής που ορίζει ότι συντρέχει έκτακτο συμβάν.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Στις βασικές ομάδες στόχους του συνόλου των δράσεων του Ειδικού Στόχου περιλαμβάνονται οι εξής:

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Επιχειρήσεις Υδατοκαλλιέργειας
- Επιχειρήσεις Μεταποίησης και Εμπορίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας
- Δημόσιοι Φορείς
- Συστάδες επιχειρηματικών ή/και επιχειρηματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων (clusters)
- Οργανώσεις Παραγωγών
- Συνεργατικά σχήματα επιχειρήσεων
- Το ευρύ κοινό θα είναι αποδέκτης δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγελματιών που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Η Ελλάδα συμμετέχει στην μακροπεριφερειακή στρατηγική **EUSAIR** (Στρατηγική της ΕΕ για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου). Το ΠΑΛΥΘ θα συνεισφέρει σε δράσεις που εμπίπτουν κυρίως στις τρεις εμβληματικές προτεραιότητες του Πυλώνα 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη».

Συγκεκριμένα ο ειδικός στόχος 2.2 συμβάλει στην εμβληματική προτεραιότητα F2: «Προώθηση της βιωσιμότητας, της διαφοροποίησης και της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών μέσω ενεργειών στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας & ανάπτυξης, της διοίκησης, της τεχνολογίας και του μάρκετινγκ συμπεριλαμβανόμενης της προώθησης πρωτοβουλιών που αφορούν τα πρότυπα εμπορίας και την υγιεινή διατροφή»

με δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των κλάδων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, και ειδικότερα όσον αφορά την εμπορία και μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, με έμφαση στην προώθηση των προϊόντων, καθώς και στην ανάπτυξη νέων, καινοτόμων προϊόντων μεταποίησης των αλιευμάτων.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία αποτελούν έναν αποδοτικό τρόπο ανάπτυξης των ευρωπαϊκών πόρων της πολιτικής συνοχής, παρέχοντας υποστήριξη σε επιχειρήσεις, κυρίως ΜμΕ, μέσω παροχής δανείων, εγγυήσεων, κεφαλαίου κίνησης ή άλλων μηχανισμών ανάληψης κινδύνων, σε συνδυασμό πιθανώς με επιδοτήσεις επιτοκίου, εγγυήσεων ή επιχορηγήσεων.

Στο Πρόγραμμα προβλέπεται η δυνατότητα χρήσης ενός χρηματοδοτικού εργαλείου (Ταμείου), με δύο βασικές συνιστώσες: α) τη στήριξη της αλιείας, με έμφαση στην μικρή παράκτια αλιεία και β) τη στήριξη της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης.

Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής, εκ των προτέρων αξιολόγησης, που εκπονείται και θα ολοκληρωθεί εντός δύο ετών από την έναρξη του προγράμματος. Στο βαθμό που θα αποφασιστεί, κατά την εξειδίκευση των προσκλήσεων του Προγράμματος, η χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου, τότε για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, τη διασφάλιση της σχετικής τεχνογνωσίας και των απαιτούμενων συνεργειών θα γίνεται με εκχώρηση των απαιτούμενων πόρων από το Πρόγραμμα σε κεντρική δομή που θα έχει αναλάβει ανάλογες δράσεις.

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	2,00	42,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR07	Θέσεις εργασίας που έχουν διατηρηθεί	άτομα	0,00	2021	530,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι	
CR14	Υλοποίηση καινοτομιών (αριθμός νέων προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών, επιχειρηματικών μοντέλων ή μεθόδων)	αριθμός	0,00	2021	5,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι	
CR16	Οντότητες που επωφελούνται από δραστηριότητες προώθησης και ενημέρωσης	οντότητες	0,00	2021	5,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Δικαιούχοι	

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
01. Μείωση του αρνητικού αντικτύπου και/ή συμβολή στον θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και συμβολή σε μια καλή περιβαλλοντική κατάσταση	4.900.000,00
02. Προαγωγή των προϋποθέσεων για οικονομικά βιώσιμους, ανταγωνιστικούς και ελκυστικούς τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης	27.020.000,00
07. Αντιστάθμιση για απρόβλεπτα περιβαλλοντικά ή κλιματικά φαινόμενα και συμβάντα δημόσιας υγείας	560.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος
3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο παρών Ειδικός Στόχος περιλαμβάνει έναν τύπο δράσεων που αφορά στον σχεδιασμό και στην εφαρμογή μέτρων σε στοχευμένες περιοχές για την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής, του πολιτισμού, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης (GES).

Περιλαμβάνει δράσεις για την ενίσχυση των οικονομιών των τοπικών κοινοτήτων και της κοινωνικής της συνοχής, καθώς και προπαρασκευαστικές δράσεις για την ανάπτυξη των ΤΑΠΤΟΚ, ενέργειες για την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης, δράσεις συνεργασίας κλπ.

Επίσης με στόχο την στήριξη και την ανάπτυξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της γαλάζιας οικονομίας που προέρχονται από την Έξυπνη Εξειδίκευση (S3) θα συμπεριληφθούν δράσεις από την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS), για την κατάρτιση της οποίας διενεργείται από την ΕΑΣ εμπειρογνωμοσύνη που θα περιλαμβάνει αναφορά στην αλιεία, της υδατοκαλλιέργειας και στη Γαλάζια Οικονομία. Αναλυτικότερα, στο πλαίσιο των ΤΑΠΤΟΚ δύναται να χρηματοδοτηθούν οι ακόλουθες δράσεις:

- Προπαρασκευαστικές δράσεις για τις ΤΑΠΤΟΚ (Εκπόνηση στρατηγικών για της περιοχές παρέμβασης, μελέτες για της περιοχές, δράσεις επικοινωνίας και διαβούλευσης, κ.α.).
- Ενέργειες για την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης (κάλυψη λειτουργικού κόστους ΟΤΔ, δράσεις κατάρτισης στελεχών ΟΤΔ, κ.α.).
- Στήριξη της δικτύωσης και της συνεργασίας με άλλες τοπικές κοινότητες με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανταλλαγή καλών πρακτικών σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, στο πλαίσιο διεδαφικών και διακρατικών συνεργασιών των ΟΤΔ.
- Δράσεις ενίσχυσης της μικρής παράκτιας αλιείας
- Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας, με έμφαση στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών που αντιμετωπίζουν κοινωνικές ανάγκες, προωθούν την ένταξη και ωφελούν την τοπική κοινωνία.
- Ανάπτυξη ικανοτήτων (εκπαίδευση, κατάρτιση) σε επιλεγμένες δραστηριότητες κομβικές για τις περιοχές παρέμβασης.
- Εισαγωγή καινοτομίας, ορθών πρακτικών ή/και υλοποίηση επενδύσεων για την αξιοποίηση και ανάδειξη του πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος.
- Παρεμβάσεις και έργα για την αύξηση της ελκυστικότητας και της προσβασιμότητας των περιοχών, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, την βελτίωση της καθημερινότητας μέσω χρήσης ΤΠΕ και της ανάπτυξης του επιπέδου υγείας και εκπαίδευσης, κλπ.
- Δράσεις για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής, της ισότητας των δύο φύλων της άρσης των αποκλεισμών και της παροχής ίσων ευκαιριών

- Δράσεις για την στήριξη της τοπικής απασχόλησης (επιχορηγήσεις επιχειρηματικών πρωτοβουλιών απασχόλησης, απασχόλησης νέων και ανέργων, προγράμματα δεύτερης επιχειρηματικής ευκαιρίας, κλπ.).
- Στήριξη της δημιουργίας διακλαδικών δικτύων και συνεργειών (αλιεία, εμπορία, εστίαση/ τουρισμός) για την ανάπτυξη και διάθεση πιστοποιημένων τοπικών προϊόντων (τοπικά συστήματα τροφίμων).
- Παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (ανακύκλωση, ενεργειακή αποδοτικότητα, χρήση ΑΠΕ) και της βιοποικιλότητας της παράκτιας περιοχής.
- Ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της τοπικής γαλάζιας οικονομίας, για παράδειγμα στον τουρισμό (αλιευτικός, βιωματικός, καταδυτικός, κλπ), τις περιβαλλοντικές υπηρεσίες και τις πολιτιστικές θαλάσσιες δραστηριότητες.
- Ενθάρρυνση της ανάπτυξης και της παραγωγής νέων προϊόντων ή απόδοσης προστιθέμενης αξίας σε ήδη υπάρχοντα και προώθηση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων .
- Αξιοποίηση περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων περιοχών σημαντικής περιβαλλοντικής αξίας πχ λιμνοθάλασσες με τη μορφή οικο-αλιευτικών δραστηριοτήτων (ειδικές μορφές τουρισμού).
- Ανάπτυξη ικανοτήτων (εκπαίδευση, κατάρτιση, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών) για επιλεγμένες δραστηριότητες, διαφορετικές ή συμπληρωματικές με αυτές που ήδη ασκούν οι δυνητικά ωφελούμενοι.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού και των εμπλεκόμενων φορέων που συνδέονται με το Natura 2000. Η εν λόγω υποδράση καλύπτει τα μέτρα Ε.1.5 του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας (PAF).
- Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της οικοτεχνίας, με έμφαση στην ενθάρρυνση της ενεργής συμμετοχής των γυναικών και ειδικών ομάδων.

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Οι βασικές ομάδες στόχοι των δράσεων του Ειδικού Στόχου είναι οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ). Στους ωφελούμενους από τις δράσεις των ΤΑΠΤΟΚ περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι:

- Αλιείς και αλιευτικές επιχειρήσεις
- Επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας
- Επιλεγμένοι κλάδοι τοπικών επιχειρήσεων
- Δημόσιοι Φορείς
- Ο.Τ.Α.
- Κοινωνικοί και οικονομικοί συλλογικοί φορείς
- Ερευνητικοί Φορείς και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα
- Φορείς συμβουλευτικής και κατάρτισης
- ΜΚΟ
- Συνεργατικά σχήματα
- Το ευρύ κοινό θα είναι αποδέκτης δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγελματιών που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Οι Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Ειδικού στόχου 3.1 από Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ).

Οι Στρατηγικές που θα επιλεγούν από τη ΔΑ αναμένεται να αφορούν «περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας», δηλαδή περιοχές που βρέχονται από θάλασσα, ποταμό ή λίμνη ή περιλαμβάνουν τεχνητές λίμνες ή λεκάνη ποταμού και στην οποία ουσιαστικό ποσοστό του πληθυσμού απασχολείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας.

Αναμένεται ότι οι περιοχές που θα καλύπτονται από τις Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης θα έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- **Έκταση:** περιοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας περιορισμένης έκτασης και κατά κανόνα μικρότερη από μία περιοχή του επιπέδου NUTS III.
- **Συνεκτικότητα:** Η περιοχή θα είναι συνεκτική από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη (μπορεί να αποτελέσει περιοχή παρέμβασης ένα σύνολο μικρών περιοχών με όμοια ή παραπλήσια χαρακτηριστικά).
- **Εξάρτηση από την αλιεία,** που θα φαίνεται από το μέγεθος και τη σημασία των κλάδων συλλεκτικής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας της περιοχής (απασχόληση, πλήθος & μέγεθος σκαφών, τύποι αλιείας & εκφορτώσεις, μέγεθος παραγωγής υδατοκαλλιέργειας κλπ) .

Αναμένεται να εκδηλωθεί ενδιαφέρον για περιοχές:

- με μικρές αλιευτικές κοινότητες, ή
- φθίνουσας αλιευτικής δραστηριότητας, ή
- με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού.

Οι περιοχές αυτές μπορούν να εντοπίζονται:

- στα νησιά της χώρας, ιδιαίτερα τα μικρά όπου η αλιευτική περιοχή μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μικρών νησιών (ή τμήματα ενός ή περισσότερων νησιών),
- στις παράκτιες ζώνες των μεγάλων νησιών (ή τμήματα ενός ή περισσότερων νησιών) και των ηπειρωτικών περιοχών,
- στις παραλίμνιες και παραποτάμιες περιοχές.

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Η Ελλάδα συμμετέχει στην μακροπεριφερειακή στρατηγική **EUSAIR** (Στρατηγική της ΕΕ για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου). Το ΠΑΛΥΘ θα συνεισφέρει σε δράσεις που εμπίπτουν κυρίως στις τρεις εμβληματικές προτεραιότητες του Πυλώνα 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη».

Συγκεκριμένα ο ειδικός στόχος 3.1 συμβάλει στην εμβληματική προτεραιότητα **F3**: «Υποστήριξη των δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων και αποτελεσματικός συντονισμός του σχεδιασμού δράσεων τοπικής ανάπτυξης με στόχο τη βελτίωση της θαλάσσιας και ναυτιλιακής διακυβέρνησης και των υπηρεσιών της γαλάζιας ανάπτυξης»

μέσω ενεργειών που αφορούν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη δυνατή συμβολή τους στη θαλάσσια διακυβέρνηση και την ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας.

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	0,00	310,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR03	Επιχειρήσεις που έχουν δημιουργηθεί	οντότητες	0,00	2021	70,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-ΟΤΔ	
CR08	Πρόσωπα που επωφελούνται	άτομα	0,00	2021	11.000,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-ΟΤΔ	
CR13	Δραστηριότητες συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών	δράσεις	0,00	2021	10,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-ΟΤΔ	

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
13. Προπαρασκευαστικές δράσεις για την ΤΑΠΤΚ	224.000,00
14. Εφαρμογή της στρατηγικής της ΤΑΠΤΚ	39.235.000,00
15. Δαπάνες λειτουργίας και συντονισμός της ΤΑΠΤΚ	12.600.000,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 4.Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

Ειδικοί στόχοι

Ειδικός στόχος
4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Ο παρών Ειδικός Στόχος περιλαμβάνει τύπους δράσεων που αφορούν της ενέργειες για την επίτευξη των στόχων της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης, συμπεριλαμβανομένων των στόχων του Κοινού Περιβάλλοντος Ανταλλαγής Πληροφοριών, την ενίσχυση των υπηρεσιών ακτοφυλακής, καθώς και δράσεις για την ενίσχυση της Γνώσης για τη Θάλασσα. Όσον αφορά τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, σημειώνεται ότι υλοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Τα δεδομένα, τα οποία θα συλλέγονται με χρηματοδότηση στο πλαίσιο των δράσεων του ειδικού στόχου 4 για την ενίσχυση της Γνώσης για τη Θάλασσα, θα είναι «ανοικτά». Η διάθεσή τους μέσω του EMODnet θα διασφαλίσει ότι τα δεδομένα κοινοποιούνται δημόσια με στόχο τη μέγιστη επαναχρησιμοποίηση και την υποστήριξη της Γνώσης για τη Θάλασσα.

Οι δράσεις αυτές, σε συνδυασμό με δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των Ειδικών Στόχων 1.1, 1.6 και 3.1 του ΠΑΛΥΘ καθώς και σε συνέργεια με άλλα Προγράμματα του ΕΣΠΑ (Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και τα 13 Περιφερειακά Προγράμματα) θα συμβάλλουν κατ' επέκταση και στους στόχους της «Οδηγίας Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική της ΕΕ» καθώς και στην επίτευξη των στόχων της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ) για την καλή κατάσταση των υδάτων έως το 2027, και ειδικότερα στην ολοκλήρωση και τη βελτίωση της παρακολούθησης που απαιτείται βάσει της ΟΠΥ. Συγκεκριμένα, το ΕΣΠΑ κυρίως μέσω των τομεακών προγραμμάτων, συνεισφέρει στους στόχους της οδηγίας – πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική, με δράσεις προστασίας του υδροφόρου ορίζοντα, όπως η διαχείριση λυμάτων, η απορρύπανση μολυσμένων χώρων, η αποτελεσματικότερη διαχείριση των στερεών αποβλήτων κ.λ.π. Επιπλέον προβλέπονται αντιδιαβρωτικά έργα προστασίας και διατήρησης των ακτών ενώ μέσω υλοποίησης παρεμβάσεων για τη βιοποικιλότητα που προβλέπονται στο PAF, επιτυγχάνεται η χαρτογράφηση θαλάσσιων οικοτόπων καθώς και η προστασία και διατήρηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Οι δράσεις αφορούν ενδεικτικά:

- στην υποστήριξη της λειτουργίας του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της ΕΕ (CISE)
- στην υποστήριξη των υπηρεσιών του Λ.Σ - ΕΛ.ΑΚΤ., και συγκεκριμένα στην ενίσχυση της εκπαίδευσης
- στη δημιουργία μητρώων δεδομένων των φορέων της Θαλάσσιας Οικονομίας με στόχο τη δικτύωση των εμπλεκόμενων μερών
- στη δημιουργία πλατφόρμας συλλογής και διαμοιρασμού δεδομένων του θαλάσσιου χώρου, με στόχο την αύξηση της πρόσβασης στη γνώση, την ενίσχυση της προστασίας και την αειφορική διαχείριση
- στη δημιουργία ενιαίας πλατφόρμας (ΟΠΣ), για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση δεικτών, μελετών και στοιχείων, που σχετίζονται με τους τομείς της Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Στις βασικές ομάδες στόχους των δράσεων περιλαμβάνονται Δημόσιοι Φορείς.

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διασφάλιση της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Σε ό,τι αφορά την προώθηση της ισότητας των φύλων, στο πλαίσιο του Προγράμματος και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αλιευτικών επαγγελματιών που οδηγούν στην περιορισμένη παρουσία των γυναικών.

Σε επίπεδο υλοποίησης του Προγράμματος, για τη διασφάλιση της αρχής της μη διάκρισης, θα επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Η Ελλάδα συμμετέχει στην μακροπεριφερειακή στρατηγική **EUSAIR** (Στρατηγική της ΕΕ για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου). Το ΠΑΛΥΘ θα συνεισφέρει σε δράσεις που εμπίπτουν κυρίως στις τρεις εμβληματικές προτεραιότητες του Πυλώνα 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη».

Συγκεκριμένα ο ειδικός στόχος 4.1 συμβάλει στην εμβληματική προτεραιότητα **F3**: «Υποστήριξη των δράσεων ανάπτυξης δεξιοτήτων και αποτελεσματικός συντονισμός του σχεδιασμού δράσεων τοπικής ανάπτυξης με στόχο τη βελτίωση της θαλάσσιας και ναυτιλιακής διακυβέρνησης και των υπηρεσιών της γαλάζιας ανάπτυξης»

με δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της θαλάσσιας και ναυτιλιακής διακυβέρνησης μέσω συλλογής, συγκέντρωσης και διαμοιρασμού των διαθέσιμων δεδομένων και συνολικά της γνώσης για τη ναυτιλία και τη θάλασσα, καθώς και τη δημιουργία μητρώου φορέων και βάσεων δεδομένων για τη γαλάζια ανάπτυξη.

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

--

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός	2,00	2,00

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
CR21	Σύνολα δεδομένων και συμβουλές που διατίθενται	αριθμός	0,00	2021	1,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων - Δικαιούχοι - Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.	
CR19	Δράσεις για τη βελτίωση της ικανότητας διακυβέρνησης	δράσεις	0,00	2021	1,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικά Δελτία Πράξεων-Υπ. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: 4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

2.1.1.1.4. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για τον ΕΤΘΑΥ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
11. Συλλογή δεδομένων, ανάλυση και προώθηση των γνώσεων για τη θάλασσα	3.770.004,00

2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 2 και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ

Είδος
Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ

2. Προτεραιότητες

2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας

2.2.1. Προτεραιότητα: 5.1. Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ

2.2.1.1 Παρεμβάσεις των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

Η Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος (ΕΣ 5.1) έχει ως στόχο την υποστήριξή του ώστε να επιτευχθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η υλοποίηση των δράσεων του, καθώς και η αποτελεσματικότερη απορρόφηση της ενωσιακής και εθνικής συνδρομής για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Μέσω της Τεχνικής Βοήθειας θα χρηματοδοτηθούν ενέργειες τόσο για την προετοιμασία του Προγράμματος όσο και για την υλοποίησή του, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη διοικητική και τεχνική υποστήριξη, την εκπαίδευση και την κάλυψη των διαδικασιών πιστοποιήσεων και ελέγχου (διοικητικών και επιτόπιων).

Περιλαμβάνει ενέργειες παροχής υπηρεσιών από εμπειρογνώμονες/συμβούλους σχετικά με την εκπόνηση και διεξαγωγή μελετών καθώς και συμβουλευτικές/υποστηρικτικές υπηρεσίες που θα βοηθήσουν στην υλοποίηση και παρακολούθηση του Προγράμματος.

Επίσης, προβλέπεται να καλυφθούν αμοιβές και τα έξοδα του προσωπικού των στελεχών της ΜΟΔ Α.Ε. που είναι τοποθετημένοι στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΛΘ ή θα τοποθετηθούν στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΛΥΘ με αρμοδιότητα τον προγραμματισμό, σχεδιασμό, προετοιμασία, διαχείριση, παρακολούθηση, εφαρμογή και έλεγχο του Προγράμματος καθώς και τα λειτουργικά έξοδα που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία της. Επιπλέον, θα καλυφθεί η καταβολή ειδικού επιδόματος, η αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης καθώς και οι μη μισθολογικές παροχές των υπαλλήλων που αποσπώνται ή μετακινούνται στη Διαχειριστική Αρχή από άλλους φορείς του δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα πλην της ΜΟΔ, καθώς και των υπαλλήλων αυτών που έχουν ήδη αποσπαστεί ή μετακινηθεί στην προαναφερόμενη Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΛΥΘ.

Επιπρόσθετα, προωθούνται ενέργειες που αφορούν την επικοινωνία και προβολή του Προγράμματος τόσο προς τους δυνητικούς Δικαιούχους, όσο και προς το ευρύ κοινό, όπως για παράδειγμα εκδόσεις και δημοσιεύσεις σχετικά με το Πρόγραμμα, διοργάνωση ημερίδων και άλλων δραστηριοτήτων πληροφόρησης, δραστηριότητες σε Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, παραγωγή διαφημιστικού υλικού κ.ά.

Οι δράσεις εκπαίδευσης μπορούν να περιλαμβάνουν δράσεις ενίσχυσης της ικανότητας της Διαχειριστικής Αρχής, συναρμόδιων υπηρεσιών, ενδιάμεσων και άλλων εμπλεκόμενων φορέων σε διάφορα θέματα διοίκησης, όπως για την ενσωμάτωση των αρχών της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, της καινοτομίας, της έξυπνης εξειδίκευσης καθώς και εστιασμένα στην υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων.

Η Τεχνική Βοήθεια μπορεί επίσης να καλύψει δράσεις που αφορούν προηγούμενες ή επόμενες προγραμματικές περιόδους σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 1 του Καν. (ΕΕ) 1060/2021.

Κατά την υλοποίηση των ανωτέρω ενδεικτικών ενεργειών θα ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που ορίζονται στην ενότητα 9 (παράγραφος «Καταπολέμηση της απάτης») του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης της Ελλάδας.

2.2.1. Προτεραιότητα: 5.1. Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ

2.2.1.1 Παρεμβάσεις των ταμείων

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Στις βασικές ομάδες στόχους της Τεχνικής Βοήθειας περιλαμβάνουν:

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΛΥΘ
- ΜΟΔ Α.Ε.
- Συναρμόδιες Υπηρεσίες - Εμπλεκόμενοι Φορείς - Ενδιάμεσοι φορείς

2.2.1. Προτεραιότητα: 5.1. Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
CO01	Αριθμός πράξεων	αριθμός		6,00

2.2.1. Προτεραιότητα: 5.1. Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 9: Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης για το ΕΤΘΑΥ

Κωδικός	Ποσό (EUR)
Τεχνική βοήθεια	9.791.026,00

3. Σχέδιο χρηματοδότησης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημεία i), ii) και iii), άρθρο 112 παράγραφοι 1, 2 και 3, και άρθρα 14 και 26 του ΚΚΔ

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές

Τροποποίηση του προγράμματος που αφορά	☐ συνεισφορά στο InvestEU
	☐ μεταφορά προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση
	☐ Μεταφορά μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο Ταμείο ή Ταμεία

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές

Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU (κατανομή ανά έτος)

Προς το παράθυρο InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
---------------------------	------	------	------	------	------	------	------	--------

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές

Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU (συνοπτικά)

Βιώσιμες υποδομές α)	Καινοτομία και ψηφιοποίηση β)	MME γ)	Επενδύσεις και δεξιότητες δ)	Σύνολο (ε=α+β+γ+δ)
----------------------	-------------------------------	--------	------------------------------	--------------------

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές

Αιτιολόγηση

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές

Παραπομπή: Άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ

Πίνακας 16Α: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος)

Μέσο	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

Τροποποίηση του προγράμματος που αφορά
Παραπομπή: Άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ
Πίνακας 16B: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (συνοπτικά)

Σύνολο

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές
Αιτιολόγηση

--

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές
Παραπομπή: Άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ
Πίνακας 17A: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορά στο ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
---------------------	-----------------------	------	------	------	------	------	------	------	--------

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές
Παραπομπή: Άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ
Πίνακας 17B: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)

ΕΤΠΑ περισσότερο ανεπτυγμένων	ΕΤΠΑ μετάβασης	ΕΤΠΑ λιγότερο ανεπτυγμένων	ΕΚΤ περισσότερο ανεπτυγμένων	ΕΚΤ μετάβασης	ΕΚΤ λιγότερο ανεπτυγμένων	ΤΣ	TAME	TEA	ΜΔΣΘ	Σύνολο
-------------------------------	----------------	----------------------------	------------------------------	---------------	---------------------------	----	------	-----	------	--------

3.1 Μεταφορές και συνεισφορές
Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία — αιτιολόγηση

--

--

3.4 Επιστρεπτές μεταφορές

Πίνακας 20Α: Επιστρεπτές μεταφορές (κατανομή ανά έτος)

Από το InvestEU ή άλλο μέσο της ΕΕ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
------------------------------------	------	------	------	------	------	------	------	--------

3.4 Επιστρεπτές μεταφορές

Πίνακας 20Β: Επιστρεπτές μεταφορές (συνοπτικά)

Από το InvestEU ή άλλο μέσο της ΕΕ	Σύνολο
------------------------------------	--------

3.5 Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρα 3, 4 και 7 του κανονισμού ΤΔΜ

Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
0,00	70.551.832,00	68.204.769,00	65.781.052,00	59.597.167,00	49.417.071,00	50.194.135,00	363.746.026,00

3.6 Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο iii) του ΚΚΔ

Προγράμματα του ΕΤΘΑΥ που χρησιμοποιούν τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ σύμφωνα με την επιλογή που γίνεται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης.

Πίνακας 11Α Σύνολο χρηματοδοτικών κονδυλίων ανά ταμείο και εθνική συνεισφορά

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Συνεισφορά της Ένωσης	Εθνική δημόσια συνεισφορά	Σύνολο	Ποσοστό συγχρηματοδότησης
1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	1.1.1. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων. Όλες οι πράξεις εκτός από εκείνες που λαμβάνουν στήριξη βάσει των άρθρων 17 και 19	Δημόσιο	47.600.000,00	20.400.000,00	68.000.000,00	70,0000000000%
1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	1.1.2. Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων. Πράξεις που λαμβάνουν στήριξη βάσει των άρθρων 17 και 19	Δημόσιο	490.000,00	210.000,00	700.000,00	70,0000000000%
1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	1.2. Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO2 μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών	Δημόσιο	5.775.000,00	2.475.000,00	8.250.000,00	70,0000000000%
1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και	1.3. Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής	Δημόσιο	7.000.000,00	3.000.000,00	10.000.000,00	70,0000000000%

της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων					
1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	1.4. Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, μεταξύ άλλων για την καταπολέμηση της ΠΑΑ αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση	Δημόσιο	86.302.979,00	36.986.991,00	123.289.970,00	70,0000000000%
1. Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδάτινων βιολογικών πόρων	1.6. Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων	Δημόσιο	56.878.017,00	24.376.293,00	81.254.310,00	70,0000000000%
2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση	2.1. Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο	Δημόσιο	61.600.000,00	26.400.000,00	88.000.000,00	70,0000000000%
2. Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ένωση	2.2. Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων	Δημόσιο	32.480.000,00	13.920.000,00	46.400.000,00	70,0000000000%
3. Προώθηση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προαγωγή της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	3.1. Ενθάρρυνση μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες, νησιωτικές και εσωτερικές περιοχές και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	Δημόσιο	52.059.000,00	22.311.000,00	74.370.000,00	70,0000000000%
4. Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και καθιέρωση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση	4.1. Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης και/ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής	Δημόσιο	3.770.004,00	1.615.716,00	5.385.720,00	70,0000000000%
5.1. Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ	5.1. Τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ	Δημόσιο	9.791.026,00	4.196.154,00	13.987.180,00	70,0000000000%

Γενικό σύνολο			363.746.026,00	155.891.154,00	519.637.180,00	
---------------	--	--	----------------	----------------	----------------	--

4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο θ) του ΚΚΔ

Πίνακας 12: Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων	Ναι	Εφαρμόζονται μηχανισμοί παρακολούθησης που καλύπτουν όλες τις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες σύναψής τους στο πλαίσιο των ταμείων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συλλογής ουσιαστικών και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων κατά τα άρθρα 83 και 84 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τα άρθρα 99 και 100 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 341.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 45 Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 277 2018.12.14_6567 Σύμφωνη Γνώμη ΕΑΑΔΗΣΥ ΚΥΑ_Αρ. Πρωτ. 70362_24.06.2021_ΦΕΚ	Η Ελλάδα έχει μεταφέρει στην ελληνική νομοθεσία τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών και έχει προβεί στις επαγόμενες εξ αυτών ενέργειες : Στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1-5, άρ. 83 της 2014/24 και οι παρ. 1-5, άρ. 99 της 2014/25, ορίζοντας αρμόδιο φορέα παρακολούθησης του συστήματος την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., βάσει των αρμοδιοτήτων της. Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση του άρ. 340, έχει εκδοθεί η με αρ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α., με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη σύνταξη της έκθεσης παρακολούθησης εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων (ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και διόρθωση στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021). Στο άρθρο 45 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 83 και η παρ. 2, άρ. 84 της 2014/24. Στο άρθρο 277 του ίδιου νόμου ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 99 και η παρ. 2, άρ. 100 της 2014/25. Στο άρθρο 341 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1 και 3, άρ. 84 της 2014/24 και οι παρ. 1 και 3, άρ. 100 της 2014/25.
		2. Ρυθμίσεις για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α. Ποιότητα και ένταση του	Ναι	ΚΥΑ_76928_09.07.2021_ΚΗΜΔΗΣ	Τα ζητούμενα στοιχεία μπορούν να ανακτούνται από τα εξής πληροφοριακά συστήματα α) Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		ανταγωνισμού: ονόματα των πλειοδοτών, αριθμός αρχικών υποψηφίων και συμβατική αξία· β. πληροφορίες για την τελική τιμή μετά την ολοκλήρωση και για τη συμμετοχή των ΜΜΕ ως άμεσων πλειοδοτών, εφόσον τα εθνικά συστήματα παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.			Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) β) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ) γ) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΟΠΣ- ΕΣΠΑ) Για την ανάκτηση των ζητούμενων στοιχείων συνεργάζονται τα αρμόδια τμήματα των Υπουργείων Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υποδομών & Μεταφορών καθώς και η Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΣΠΑ. Τα στοιχεία των αναδόχων καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ στις καρτέλες καταχώρησης των αποφάσεων ανάθεσης, των συμβάσεων και των πληρωμών Ο αριθμός των υποβληθεισών προσφορών υπάρχει στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ. Η αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ υπάρχει σε κάθε καταχωρημένη σύμβαση στο ΚΗΜΔΗΣ. Η τελική αξία μιας σύμβασης, αποτυπώνεται στην αξία της αντίστοιχης απόφασης ανάθεσης και σύμβασης που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ. Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφορία για τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα ηλεκτρονικά συστήματα δημοσίων συμβάσεων
		3. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των δεδομένων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4013_2011 Οργανισμός λειτουργίας ΕΑΑΔΗΣΥ	Η Ελλάδα προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις περί παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, όπως τίθενται στα άρθρα 83 παράγραφος 2

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.			της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 99 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες : • Με τον ν. 4412/2016, άρθρο 340, παράγραφος 1, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας παρακολούθησης του συστήματος η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις σχετικές αρμοδιότητές της, όπως περιγράφονται στον ιδρυτικό της νόμο 4013/2016 και στον Οργανισμό Λειτουργίας της (ΦΕΚ Α 52/01.04.2019) • Με την Κ.Υ.Α. 70362/24.06.2021, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων.
		4. Ρυθμίσεις για τη διάθεση στο κοινό των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017 DG-GROW_Country reports ΕΑΑΔΗΣΥ - Όλες οι ανακοινώσεις ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018 – 2020 Hellenic public procurement monitoring report for the period 2018 – 2020	Η έκθεση παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και στην ιστοσελίδα της DG-GROW, στην οποία δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κ-Μ (country reports). https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/347-ek8esh-parakoloy8hshs-toy-systhmatos-twn-dhmosiwn-symvasewn-etoys-2017 και https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_en . Σε συνέχεια της έκδοσης της με αρ. πρωτ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.2021 και η διόρθωση αυτής

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. παρέλαβε τα προβλεπόμενα στοιχεία από τους υπόχρεους φορείς και συνέταξε την Έκθεση Παρακολούθησης Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2018-2020, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1ΕΣ/2022 Απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής. (https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/671-ekthesi-parakolouthisis-tou-systimatos-ton-dimosion-symvaseon-periodou-2018-2020)
		5. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που υποδεικνύουν ύποπτες περιπτώσεις υπόνοιας νόθευσης διαγωνισμών κοινοποιούνται στους αρμόδιους εθνικούς φορείς σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 3959_2011-antagonismos P43ΤΟΞΤΒ-96Ω_Μνημονιο συνεργασίας με ΕΠ.ΑΝΤ ΕΑΑΔΗΣΥ - ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ (WHISTLEBLOWING) ΕΠ.ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ Ανώνυμη Παροχή Πληροφοριών ΩΡΞ3ΟΞΤΒ-9Ρ5_Κατευθυντήρια Οδηγία 20.cleaned 699ΤΟΞΤΒ-MP6_Κατευθυντηρια Οδηγία 9.cleaned Οδηγός_Διαχείρισης_Κινδύνων_Διαφθοράς_και_Απάτης_final_ISBN.cleaned Οδηγός Επ. Ανταγων. anixneusi_praktikon.cleaned ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (1) ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (2)	Η Ελλάδα, για να διασφαλίσει τη διαχείριση των περιπτώσεων αθέμιτου ανταγωνισμού ή νόθευσης του ανταγωνισμού έχει μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ. Οι διατάξεις αυτές έχουν μεταφερθεί στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016. Περαιτέρω, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ως αρμόδια Αρχή για την παρακολούθηση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ως αρμόδια Αρχή προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού συνεργάζονται στενά για το σκοπό αυτό Επισημαίνεται ότι οι ύποπτες περιπτώσεις νόθευσης δύνανται να εντοπιστούν μέσω : - Των απευθείας ή υποβαλλόμενων μέσω πλατφορμών ανώνυμων καταγγελιών «whistleblowing» της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ και Επιτροπής Ανταγωνισμού. - Τυχαίας δειγματοληψίας Στην κατεύθυνση ευαισθητοποίησης των αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων για την ανίχνευση και διαχείριση

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					των περιπτώσεων αυτών έχουν εκδοθεί: - Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 20 και 9 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. - Ο Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφθοράς και Απάτης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας - Ο Οδηγός της Επιτροπής Ανταγωνισμού: «Ανίχνευση και πρόληψη συμπαιγνιακών πρακτικών σε διαγωνισμούς προμηθειών» (2014).
2. Εργαλεία και ικανότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις	Ναι	Οι διαχειριστικές αρχές διαθέτουν τα εργαλεία και την ικανότητα ώστε να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις: 1. Για τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε υποχρέωση ανάκτησης.	Ναι	1. Εγκύκλιος 101270/EYKE3633/30-9-2016 2. 42649/EYKE5351/10-4-2017 3. 64925/EYKE579/9-6-2017 4. Εγκύκλιος 122645/EYKE2260/27-11-2019 5. Εγκύκλιος 34584/ΕΞ2019/05-04-2019 6. https://www.espa.gr/el/Documents/Provlmatiki_epix_Orismos_update_2.pdf	Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), έχει εκδώσει προς τις ΔΑ τις εγκυκλίους (1) και (4) που αφορούν έλεγχο προβληματικότητας και έλεγχο σχετικά με επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης έπειτα από απόφαση της ΕΕ. Όσον αφορά τον έλεγχο προβληματικότητας, με τα έγγραφα (2) και (3) προσδιορίζονται τα στάδια που πρέπει να ακολουθηθούν, συγκεκριμένοι αλγόριθμοι και δίνονται περαιτέρω διευκρινίσεις. Στο espa.gr, αναρτήθηκε παρουσίαση για τον έλεγχο προβληματικής (6). Με το (5) παρέχονται οδηγίες για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ όταν χρησιμοποιούνται ως νομική βάση οι Απαλλακτικοί Κανονισμοί ή οι Καν. ήσσονος σημασίας της ΕΕ. Οι ΔΑ και οι ΕΦ πραγματοποιούν τον σχετικό έλεγχο για την ύπαρξη ΚΕ σε όλη την περίοδο 2014-20 και έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, ενώ

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					ενημερώνονται μέσω εκπαιδεύσεων και οδηγιών για τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου. Σε σχέση με τις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων εξάγουν το σχετικό δικαιολογητικό από το TAXIS και το επισυνάπτουν στην αίτηση χρηματοδότησης.
		2. Μέσω της πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνομόνων και καθοδήγηση σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες κρατικών ενισχύσεων τοπικών ή εθνικών φορέων.	Ναι	1. Νόμος 4152/2013 2. Υπουργική Απόφαση 69135/ΕΥΘΥ626/2015 3. Εγκύκλιος 74391/ΕΥΚΕ2634/13-7-2016 4. Έγγραφο 115150/ΕΥΚΕ4023/2-11-2016 5. Κείμενο οδηγιών 139119 ΕΞ2016 ΕΜΠ/9.8.2016 (9α,β). 6. Εγκύκλιος 109658 ΕΞ2019 ΕΜΠ/4.10.2019 7. Εγκύκλιος 00430 ΕΞ 2017 ΕΜΠ/5.12.2017 8. Εγκύκλιος 001879 ΕΞ2016 ΕΜΠ/23.12.2016 9. Έγγραφο ΚΜΚΕ 0004020 ΕΞ 2018/4.12.2018	Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου ΚΕ και οι αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΜΚΕ, ΑΜΚΕ). Το σύστημα ελέγχου έχει σαν σκοπό την υποστήριξη των φορέων χορήγησης ΚΕ. Με την (2) ΥΑ καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ, ως ΑΜΚΕ του Υπ. Αν.Επ. στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται όλες οι συγχρ/μενες πράξεις. Με τα έγγραφα 3- 9 δόθηκαν: - οδηγίες με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν ανά στάδιο και ανά περίπτωση - λίστες ελέγχου για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανής ΚΕ, - οδηγίες διασφάλισης ορθής εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΚΕ - οδηγίες για τις διαδικασίες έγκρισης και συντονισμού μέτρων ΚΕ - οδηγίες για τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων ΚΕ - οδηγίες σχετικά με τις υποχρεώσεις για την καταχώρηση πληροφοριών στο ηλεκτρονικό σύστημα διαφάνειας για τις ΚΕ (Transparency

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					Award Module - TAM). Επιπροσθέτως η ΕΥΚΕ: - έχει εκδώσει οδηγούς για έλεγχο ύπαρξης ΚΕ σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας - υλοποιεί μάθημα ασύγχρονης τηλεκαπαίδευσης σε θέματα ΚΕ - έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣΚΕ), με ενσωματωμένες τις απαιτήσεις των κανονισμών ΚΕ το οποίο είναι υποχρεωτικό στα ΕΔΕΤ.
3. Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων	Ναι	Εφαρμόζονται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι οποίοι περιλαμβάνουν: 1. Ρυθμίσεις οι οποίες διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των προγραμμάτων που στηρίζονται από τα ταμεία και της υλοποίησης τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη.	Ναι	- Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 - Διαβουλεύσεις Προγραμμάτων - Νόμος 4914/2022 για τη «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2024, ...». - Δήλωση Πολιτικής για το σεβασμό των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων - Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΑΣ / ΕΕΔΑ - Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου...»	Ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ σε: Προγρ/σμό: εταιρική σχέση, διαβούλευση με κοινων.εταίρους, εγκύκλιοι με μνεία τήρησης οριζόντιων αρχών ΚΚΔ & Χάρτη. Επικοινωνία με ΕΕΔΑ, Συνήγορο Πολίτη, FRA ΣΔΕ: αρμοδιότητες ΔΑ/ΕΦ, μέλη ΕπΠα, ένταξη & υλοποίηση πράξεων, χειρισμό καταγγελιών & προσωπικά δεδομένα που διασφαλίζουν τήρηση ΧΘΔ: αρχή ίσης μεταχείρισης & μη διάκρισης, προστασία προσωπικών δεδομένων, δικαίωμα προσφυγής Εφαρμογή: σχεδιασμός ΣΔΕ, εφαρμογή & κατάρτισεις αρχών/φορέων για ΘΔ υποστηρίζονται συμβουλευτικά από ΕΕΔΑ. Με κατάρτισεις & χρήση οδηγιών & σημείων ελέγχου, οι ΔΑ/ΕΦ διασφαλίζουν την τήρηση ΧΘΔ σε: - προσκλήσεις: τήρηση αρχών διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης - αξιολόγηση πράξεων: on/off κριτήρια τήρησης θεσμικού πλαισίου - υλοποίηση πράξεων: εξέταση

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					τήρησης ΧΘΔ με λίστα επαληθεύσεων & σημεία ελέγχου - δικαίωμα αναφοράς: μέσω ενστάσεων, αντιρρήσεων, προσφυγών & πρόσβασης σε αμερόληπτο δικαστήριο - προστασία προσωπικών δεδομένων: εποπτεία DPO ΕΣΠΑ - μη συμμόρφωση με ΘΔ : λήψη διορθωτικών μέτρων - δημοσιονομική διόρθωση ή & ανάκτηση Προβλέπεται έλεγχος ΘΔ από Αρχή Ελέγχου στο ΣΔΕ (σημεία ελέγχου, κατευθύνσεις σε ελεγκτές).
		2. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον Χάρτη πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με τον Χάρτη που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Ναι	Βλ. στο https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadik asies.aspx την «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων	Εθνική Αρχή υποδοχής καταγγελιών είναι η Ελληνική AFCOS/ ΕΑΔ. Η ΕΑΔ εξετάζει τις εισερχόμενες καταγγελίες και αποφαινεται για το χειρισμό τους. Εφόσον, κρίνει ότι πρέπει να διερευνηθεί μία καταγγελία σχετικά με τον ΧΘΔ την παραπέμπει σε αρμόδια εθνική αρχή έρευνας (Συνήγορο του πολίτη, δικαστικές αρχές, κα) ή στη ΔΑ. Η ΔΑ εξετάζει αναλυτικά με λίστα σημείων ελέγχου. Αν διαπιστωθεί παράβαση του Χάρτη, ακολουθεί χειρισμός αντίστοιχος μίας παρατυπίας, δηλ. λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο του ΣΔΕ και γίνεται ανακοίνωση στην ΕΕ μέσω IMS. Συμβουλευτική υποστήριξη παρέχει η ΕΕΔΑ για τις ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ και καταρτίσεις σε ΕΑΔ και αρχές του ΣΔΕ. Η ΔΑ ενημερώνει την ΕπΠα, τουλάχιστον ετήσια, για μη συμμορφώσεις με τον ΧΘΔ που εντοπίζονται από την ΕΕΔΑ ή τις Αρχές του ΣΔΕ και για καταγγελίες για παραβάσεις του Χάρτη με σχετική

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					αναφορά για: - αριθμό & πορεία εξέτασης υποθέσεων - αποτελέσματα της διερεύνησής τους διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του ΣΔΕ σε συνέχεια των οριστικών αποτελεσμάτων εξέτασης της υπόθεσης.
4. Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/EK του Συμβουλίου	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής της UNCRPD, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Στόχους με μετρήσιμα ορόσημα, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης.	Ναι	• Σύμβαση ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, κύρωση από ΕΕ:23.12.2010, κύρωση από Ελλάδα: Ν. 4074/2012, 11.04.2012 • «ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ – ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΗΕ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ», άρθρα 59 - 74 του Ν. 4488/ 2017, ΦΕΚ 137 - 13.09.2017 • ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ • Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, ...» (ΦΕΚ 30Α/28-02-21) • Ψηφιακή πύλη για ΑμεΑ • Παρατηρητήριο ΑμεΑ της ΕΣΑμεΑ • Εθνική Επιτροπή για Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου	• Ν. 4488/2017 • 2020: ολοκληρώθηκε κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ (ΕΣΔ), ορίστηκαν Επιμέρους Σημεία Αναφοράς σε Υπουργεία, Περιφέρειες, Δήμους και ενεργοποιήθηκαν για την παρακολούθησή του. • Το ΕΣΔ αποτελεί οδικό χάρτη με πλαίσιο δράσεων ιδίως για την περίοδο 2020-23 (περιέχει ωστόσο διαρκείς δράσεις με ορίζοντα υλοποίησης ως και το 2029) με 6 πυλώνες και 30 στόχους που επικαιροποιείται. • Η πορεία υλοποίησής του παρακολουθείται από τον Συντονιστικό Μηχανισμό στην Κυβέρνηση, τον Υπουργό Επικρατείας και από τη ΓΓ Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, με αξιοποίηση του ΟΠΣ του Κυβερνητικού Έργου ΜΑΖΙ. Το ΕΣΔ συνθέτει σε έναν ενιαίο στρατηγικό προγραμματισμό δράσεις Υπουργείων και αρμόδιων φορέων που αναλύονται σε επιμέρους έργα με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, δείκτες παρακολούθησης, αξιολόγησης και υπεύθυνους υλοποίησης. • Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					στην εφαρμογή του ΕΣΔ διαβουλεύονται με την ΕΣΑμεΑ και τα μέλη της. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και αξιολόγησης διατίθενται ετησίως στη δημοσιότητα, ενώ παράλληλα υποστηρίζεται η διοργάνωση δράσεων διαβούλευσης της πορείας εφαρμογής του ΕΣΔ.
		2. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι η πολιτική, η νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας αντανακλώνται δεόντως στην προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων.	Ναι	• Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 • Διαβουλεύσεις Προγραμμάτων • Νόμος 4914/2022 για τη «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2024, ...». • Οδηγός επικοινωνίας 2021-2027 • Δήλωση Πολιτικής για το σεβασμό της Σύμβασης των ΗΕ για τα ΑμεΑ • Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, ...» • Ψηφιακή πύλη για ΑμεΑ/νομοθεσία • Ομάδα Εργασίας για τα ΑμεΑ • ΕΣΑμεΑ : συγχρ/μενη δράση για την ενίσχυση της θεσμικής της ικανότητας και ανάπτυξη του Παρατηρητηρίου ΑμεΑ	Ο Συντονιστικός Μηχανισμός του ΕΣΔ προέβη σε συγκέντρωση του συνόλου της νομοθεσίας για ζητήματα αναπηρίας (6ος 2021). Ρυθμίσεις ενσωμάτωση των αρχών της μη διάκρισης και προσβασιμότητας των ΑμεΑ σε: - Προγρ/σμό: εταιρική σχέση, διαβούλευση με κοιν.εταίρους, εγκύκλιοι με μνεία τήρησης οριζόντιων αρχών. Επικοινωνία με ΕΕΔΑ, Συνήγορο Πολίτη, FRA, ΕΣΑμεΑ - ΣΔΕ: αρμοδιότητες ΔΑ, ιδιαίτερα ως προς την αξιολόγηση και επιλογή πράξεων, μέλη ΕπΠα (συμπ. ΕΣΑμεΑ), υλοποίηση πράξεων, χειρισμό καταγγελιών - Εφαρμογή: σχεδιασμός διαδικασιών ΣΔΕ, συμβουλευτική υποστήριξη από ΕΣΑμεΑ. Με χρήση οδηγιών από ΕΣΑμεΑ & σημείων ελέγχου, οι ΔΑ/ΕΦ διασφαλίζουν την προσβασιμότητα στις συγχρ/μενες πράξεις ιδίως μέσω: • ΤΔΠ: πεδίο όπου συμπληρώνει ο δικαιούχος με ποιο τρόπο διασφαλίζει την προσβασιμότητα και αξιολογείται • αξιολόγηση πράξεων: on/off κριτήριο για την προσβασιμότητα και εξειδίκευσή του στο Παράρτημα II

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					• υλοποίηση πράξεων: εξέταση προσβασιμότητας με λίστα επαληθεύσεων & σημεία ελέγχου • μη συμμόρφωση λήψη διορθωτικών μέτρων - δημοσιονομική διόρθωση ή & ανάκτηση • Προβλέπεται έλεγχος σχετικά με την προσβασιμότητα από Αρχή Ελέγχου στο ΣΔΕ (σημεία ελέγχου).
		3. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την UNCRPD πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με την UNCRPD που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Ναι	Βλ. στο https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadik asies.aspx την «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΑΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων	Εθνική Αρχή υποδοχής καταγγελιών είναι η Ελληνική AFCOS/ ΕΑΔ. Η ΕΑΔ εξετάζει τις εισερχόμενες καταγγελίες και αποφαινεται για το χειρισμό τους. Εφόσον, κρίνει ότι πρέπει να διερευνηθεί μία καταγγελία την παραπέμπει σε αρμόδια εθνική αρχή έρευνας (συνήγορο του πολίτη, δικαστικές αρχές, κα) ή στη ΔΑ. Η ΔΑ εξετάζει αναλυτικά με λίστα σημείων ελέγχου. Αν διαπιστωθεί παράβαση σχετικά με την προσβασιμότητα ΑμεΑ ακολουθεί χειρισμός αντίστοιχος μίας παρατυπίας, δηλ. λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο του ΣΔΕ και γίνεται ανακοίνωση στην ΕΕ μέσω IMS. Συμβουλευτική υποστήριξη παρέχει η ΕΣΑΜΕΑ ως προς τα σημεία ελέγχου. Η ΔΑ ενημερώνει την ΕπΠα, τουλάχιστον ετήσια, για μη συμμορφώσεις με την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ που εντοπίζονται από την ΕΑΔ ή τις Αρχές του ΣΔΕ και για καταγγελίες για παραβιάσεις ως προς την προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ με σχετική αναφορά για αριθμό & πορεία εξέτασης υποθέσεων, καθώς και τα αποτελέσματα της διερεύνησής τους και τυχόν διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του ΣΔΕ σε συνέχεια των οριστικών

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Πλήρωση του αναγκαίου πρόσφορου όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
					αποτελεσμάτων εξέτασης της υπόθεσης.

5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και άρθρα 71 και 84 του ΚΚΔ

Πίνακας 13: Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές

Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	Επωνυμία του φορέα	Όνομα αρμοδίου επικοινωνίας	Θέση	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Διαχειριστική αρχή	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΑΛΙΕΙΑ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ" (ΕΥΔ ΠΑΛΥΘ)	Ευθυμία Γιόκαλα	Προϊσταμένη Υπηρεσίας	infoalieia@mou.gr
Ελεγκτική αρχή	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΕΔΕΛ)	Αθηναΐς Τουρκολιά	Γενική Διευθύντρια, Προϊσταμένη Υπηρεσίας	gdesp_gd@edel.gr
Φορέας που λαμβάνει πληρωμές από την Επιτροπή	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ "ΑΡΧΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ"	Βασιλική Αλέστα	Προϊσταμένη Υπηρεσίας	alesta@mnec.gr

5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές

Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Πίνακας 13Α: Το μέρος των ποσοστών που καθορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ, το οποίο θα επιστρέφεται στους φορείς που λαμβάνουν πληρωμές από την Επιτροπή σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (σε ποσοστιαίες μονάδες)

6. Εταιρική σχέση

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο η) του ΚΚΔ

Η εταιρική σχέση αποτελεί μία από τις βασικές αρχές για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των Ευρωπαϊκών Ταμείων και συνδέεται στενά με την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η αρχή της εταιρικής σχέσης συνεπάγεται στενή συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των δημόσιων αρχών των Κρατών Μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των φορέων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και του ιδιωτικού τομέα. Οι εταίροι στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης συμμετέχουν ενεργά σε όλο τον κύκλο ζωής των Προγραμμάτων (σχεδιασμός, προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση).

Στη βάση της εταιρικής σχέσης, η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση σημαίνει συντονισμένη δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Κρατών Μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών με σκοπό τη χάραξη και εφαρμογή πολιτικών της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα η εφαρμογή των πολιτικών των ΕΔΕΤ, βελτιώνεται η συλλογική δέσμευση, αυξάνεται η αφομοίωση συγκεκριμένων πολιτικών, αναπτύσσεται γνώση και τεχνογνωσία, ενσωματώνονται απόψεις και οπτικές ενώ διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων.

Η εμπλοκή των εταίρων στο σχεδιασμό της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 για τον τομέα της Αλιείας, έχει ξεκινήσει από το 2018 και περιλαμβάνει ενημέρωση των αρμόδιων εθνικών και περιφερειακών δημοσίων αρχών, οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και μη κυβερνητικών οργανώσεων αναφορικά με την πρόταση Κανονισμού του ΕΤΘΑΥ καθώς και την ενεργό συμμετοχή τους με κατάθεση απόψεων και προτάσεων. Για την οργάνωση της εταιρικής σχέσης της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, η ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ ακολούθησε τον «Ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων» σύμφωνα με τον Καν (ΕΕ) 240/2014.

Συγκεκριμένα, οι εργασίες στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης ήταν οι εξής:

- Κατά την 3η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑΛΘ (Ηράκλειο, 27.11.2018) έγινε παρουσίαση της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, τόσο από εκπρόσωπο της DG MARE, ο οποίος παρουσίασε τον νέο κανονισμό για το ΕΤΘΑΥ όσο και από στέλεχος της ΕΥΣΣΑ (Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης) που παρουσίασε τις γενικές κατευθύνσεις στο πλαίσιο του νέου Κανονισμού Κοινών Διατάξεων.
- Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης του νέου κανονισμού συνεργάστηκε η Γενική Δ/ση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ με την ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ καθώς και με άλλα Υπουργεία και φορείς για τη διαμόρφωση των Ελληνικών θέσεων.
- Στις 6.6.2019 εστάλη η πρώτη εγκύκλιος του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων «για το σχεδιασμό του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το πλαίσιο Ανάπτυξης: ΕΣΠΑ 2021-2027 στο πλαίσιο του αναπτυξιακού σχεδιασμού». Τον Νοέμβριο 2020 ακολούθησε η 2η εγκύκλιος καθώς και σειρά εγγράφων με τεχνικές οδηγίες για τη σύνταξη των προγραμμάτων.
- Με βάση την εγκύκλιο, συστάθηκε και συγκροτήθηκε με την υπ' αριθ. 753/90855/26.3.2020 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ομάδα Εργασίας Χάραξης Πολιτικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στον Τομέα της Αλιείας, για το σχεδιασμό του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης ΕΣΠΑ 2021-2027, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγραμματισμού». Έργο της Ομάδας Εργασίας ήταν:

- η υποστήριξη προς την Επιτροπή Σχεδιασμού Πολιτικής ΕΣΠΑ, κατ' αρμοδιότητα, σε όλη τη διαδικασία και σε όλες τις φάσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027,

- η περιγραφή, αποτύπωση και ιεράρχηση των κύριων στρατηγικών επιλογών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στον Τομέα της Αλιείας, με γνώμονα την οικονομία, το ευρύτερο αναπτυξιακό περιβάλλον της χώρας, τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τα επιμέρους επιχειρησιακά προγράμματα.

- Στις 30.4.2020 υποβλήθηκαν στη Γενική Γραμματεία του ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης &

Επενδύσεων, οι προτάσεις κατευθύνσεων του ΥΠΑΑΤ στον Τομέα Αλιείας «για το σχεδιασμό του νέου Εταιρικού Συμφώνου για το πλαίσιο Ανάπτυξης: ΕΣΠΑ 2021-2027 στο πλαίσιο του αναπτυξιακού σχεδιασμού»

- Παράλληλα έλαβαν χώρα οι διαβουλεύσεις για τον προσδιορισμό των εμβληματικών προτεραιοτήτων για τον Πυλώνα 1 «Γαλάζια Ανάπτυξη» της EUSAIR (Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Μακροπεριφέρεια Αδριατικής-Ιονίου), οι οποίες υιοθετήθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της EUSAIR τον Ιούνιο 2020 και έχουν ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό του νέου Εταιρικού Συμφώνου και του ΠΑΛΥΘ 2021-2027
- Όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων των οριζόντιων αναγκαίων όρων (enabling conditions) όπως διατυπώνονται στο Παράρτημα της πρότασης Κανονισμού για τις Κοινές Διατάξεις, οι συντονιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων έχουν πραγματοποιήσει την αυτοαξιολόγηση της χώρας σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.
- Το δεύτερο εξάμηνο του 2020 ανατέθηκε η «Εκπόνηση εμπειρογνωμοσύνης για SWOT ανάλυση στον τομέα αλιείας για τον προσανατολισμό των τομεακών προτεραιοτήτων κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027» κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η πρώτη φάση διαβούλευσης/έρευνας με τους εμπλεκόμενους φορείς, με σκοπό την εξαγωγή ποιοτικής πληροφόρησης σχετικά με τον κλάδο της αλιείας. Οι εμπλεκόμενοι φορείς ομαδοποιήθηκαν στις κατηγορίες Δημόσια Διοίκηση, Ερευνητικοί φορείς, Περιβαλλοντικοί φορείς και Παραγωγικοί φορείς. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις και απεστάλη δομημένο ερωτηματολόγιο σε φορείς αυτοδιοίκησης, παραγωγικούς φορείς αλιείας και υδατοκαλλιεργειών καθώς και ερευνητικούς φορείς για την αποτύπωση των απόψεών τους σχετικά με την κατάσταση του τομέα και τις μελλοντικές προοπτικές του, οι οποίες αξιοποιήθηκαν κατά τη συγγραφή της εμπειρογνωμοσύνης. Με τον τρόπο αυτό πραγματοποιήθηκε η συλλογή πληροφοριών για τον κλάδο της αλιείας.
- Η εν λόγω «ανάλυση SWOT» απεστάλη στις 18.3.2021 στη ΓΔ Mare της Ε. Επιτροπής, από την οποία έλαβε σχόλια στις 6.4.2021. Τα σχόλια και οι προτάσεις έχουν ληφθεί υπόψη στη σύνταξη του Σχεδίου ΠΑΛΥΘ.
- Την ίδια περίοδο ανατέθηκε η «Εμπειρογνωμοσύνη για την αναθεώρηση/επικαιροποίηση του Πολυετούς Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Ανάπτυξη των Υδατοκαλλιεργειών για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027», η οποία αφού εκπονήθηκε, τέθηκε σε διαβούλευση (δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς) από τη Γενική Δ/ση Αλιείας και υποβλήθηκε για έγκριση στο Εθνικό Συμβούλιο Υδατοκαλλιεργειών (ΕΣΥΔ), το οποίο γνωμοδοτεί στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για θέματα πολιτικής στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών σύμφωνα με το Ν. 4282/2014.
- Στην ηλεκτρονική πύλη <http://www.alieia.gr> δημιουργήθηκε ειδικός χώρος που αφορά στην προγραμματική περίοδο 2021-2027, στην οποία αναρτήθηκε τον Ιούλιο 2021 ο νέος κανονισμός για το ΕΤΘΑΥ.
- Για τη νέα προγραμματική περίοδο έχουν ληφθεί υπόψη και τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του ΕΠΑΛΘ
- Υποστηρικτική και εποικοδομητική ήταν και η συνεργασία της ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ με το FAME Support Unit της ΓΔ Mare, στη βάση της ανταλλαγής απόψεων, ιδεών και τεχνογνωσίας μεταξύ των χωρών της ΕΕ και της Ε. Επιτροπής.
- Για τη διαμόρφωση του Α' Σχεδίου ΠΑΛΥΘ 2021-2027 πραγματοποιήθηκαν επιπλέον συναντήσεις και επικοινωνίες με επιμέρους εμπλεκόμενους φορείς με στόχο την εξειδίκευση της Στρατηγικής του Προγράμματος και την κατανομή των διαθέσιμων οικονομικών πόρων του ΕΤΘΑΥ βάσει των προτεραιοτήτων, των ειδικών στόχων, των τύπων δράσεων, τύπων παρέμβασης και τύπων πράξεων καθώς και τον καθορισμό του συστήματος παρακολούθησης βάσει δεικτών εκροών και αποτελέσματος για την επίτευξη των Ειδικών Στόχων.
- Στις 28.9.2021 τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση συνοπτικό κείμενο για το νέο Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) 2021-2027 με ανάρτηση στην πλατφόρμα

ΔΙΑΥΛΟΣ, στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ και στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ. Ταυτόχρονα ενημερώθηκαν γραπτώς όλα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, οι Ομάδες Τοπικής Δράσης Αλιείας και οι ενδιαμέσσοι φορείς του ΕΠΑΛΘ, όλες οι οριζόντιες Υπηρεσίες, διαχειριστικές αρχές και επιτελικές δομές του ΕΣΠΑ, τα εμπλεκόμενα σε θέματα αλιείας Υπουργεία, οι Περιφέρειες της χώρας κα.

- Στη διαβούλευση πήραν μέρος και απάντησαν με παρατηρήσεις και προτάσεις πολλοί φορείς και επαγγελματίες, οι οποίοι μπορούν να ομαδοποιηθούν στις εξής κατηγορίες: Υπουργεία, Περιφέρειες της χώρας, Τμήματα Αλιείας, Δήμοι, Τοπικοί Αναπτυξιακοί φορείς, Φορείς Περιβάλλοντος, Ενδιάμεσοι φορείς του ΕΠΑΛΘ, η Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, Αλιευτικοί Σύλλογοι, Συλλογικοί φορείς υδατοκαλλιεργητών, Σύνδεσμος Αλιευτικών Συνεταιρισμών Ελληνικών Λιμνοθαλασσών, Οργάνωση Παραγωγών, επαγγελματίες της Μικρής Παράκτιας Αλιείας και της Μέσης Αλιείας, Σωματείο Ερασιτεχνών Αλιέων, Σύμβουλοι Επιχειρήσεων.
- Η διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε τόσο κατά τη διάρκεια εκπόνησης της ανάλυσης SWOT για τον τομέα αλιείας όσο και με τη δημόσια διαβούλευση του ΠΑΛΥΘ 2021-2027 περιλαμβάνει τις εξής ομάδες εταίρων:

- Ε. Επιτροπή, Γενική Δ/νη Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας

- Υπουργεία και Γενικές Γραμματείες:

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου

Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γεν. Γραμ. Έρευνας & Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)

Υπουργείο Εσωτερικών, Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων

- Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ και Ενδιάμεσοι Φορείς

- Ερευνητικοί Φορείς:

- Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε)

- ΙΝΑΛΕ

- Περιφέρειες της χώρας

- Δήμοι

- Τοπικοί αναπτυξιακοί φορείς (ΟΤΔ)

- Σύνδεσμοι και Συνομοσπονδίες του τομέα (ΠΑΣΕΓΕΣ, Σ.Ε.Β.Τ. κλπ.)

- Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.)

- Συλλογικοί φορείς (Πανελλήνια Ένωση Πλοιοκτητών Παράκτιων Επαγγελματικών Αλιευτικών Σκαφών, Πανελλήνια Ένωση Πλοιοκτητών Μέσης Αλιείας, Σύνδεσμος Ελληνικών Θαλασσοκαλλιεργειών, Πανελλήνια Ένωση Μικρομεσαίων Ιχθυοκαλλιεργητών, Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Κατεψυγμένων Τροφίμων, Πανελλήνιοι Σύλλογοι Ιχθυολόγων κλπ.)

- Οργάνωση Παραγωγών Υδατοκαλλιέργειας

- Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών (Ο.Κ.Α.Α. ΑΕ)

- Περιβαλλοντικοί φορείς και ΜΚΟ

- Ελληνικό Δίκτυο Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

- Εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΑΕΙ, ΤΕΙ)

- Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ)

- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

- Οι προτάσεις των εταίρων οι οποίες έχουν σταλεί γραπτώς, έχουν ληφθεί υπόψη για τη σύνταξη του Σχεδίου ΠΑΛΥΘ 2021-2027 που υποβλήθηκε άτυπα στην Ε. Επιτροπή στις 15.10.2021.
- Τον Οκτώβριο 2021 υποβλήθηκε η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Προγράμματος στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και θα ακολουθήσει διαβούλευση με τις δημόσιες αρχές και με το κοινό και στη συνέχεια έκδοση της Απόφασης έγκρισης της ΣΜΠΕ. Το πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή της ΣΜΠΕ σε επίπεδο εθνικό και κοινοτικό είναι:

- Η Οδηγία 2001/42/ΕΚ

- Η ΚΥΑ 107017/2006 «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001», με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία.

- Η ΥΑ 40238/2017 (ΦΕΚ 3759/Β'/25.10.2017) «Τροποποίηση της ΚΥΑ υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/107017/2006».

- Ο Ν. 4062/2012, άρθρ. 2 παρ. 4 ν. με τον οποίο η προθεσμία της διαβούλευσης, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 4.2 της ΚΥΑ 107017/2006 ήταν 30 ημερών, συντμήθηκε σε 20 ημέρες.

- Το άρθρο 159 του Ν. 4635/2019 με το οποίο η ΚΥΑ 107017/2006 τροποποιήθηκε σε σχέση με τα λιμάνια.

- Το άρθρο 21 του Καν. (ΕΕ) 1060/2021.

- Η 2η Εγκύκλιος για την προετοιμασία του σχεδιασμού των Προγραμμάτων 2021-2027 (125192/25.11.2020).

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 22, παρ. 3 (ι), του Καν (ΕΕ) 2021/1060 κάθε Πρόγραμμα ορίζει την προβλεπόμενη προσέγγιση για ζητήματα επικοινωνίας και προβολής του προγράμματος καθορίζοντας τους σχετικούς στόχους, τον κοινό-στόχο, τους διαύλους επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όποτε κρίνεται σκόπιμο, τον προγραμματισμένο προϋπολογισμό και τους σχετικούς δείκτες για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Όλες οι δράσεις επικοινωνίας, προβολής και διαφάνειας θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων και θα επικεντρωθούν στην προβολή του Προγράμματος και τις δυνατότητες χρηματοδότησης που προσφέρει το ΕΤΘΑΥ.

Στο πλαίσιο αυτό, οι επικοινωνιακοί στόχοι του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027 συνοψίζονται ως εξής:

Συνοπτικά, το Όραμα του Προγράμματος αποτυπώνεται ως: «Μετάβαση σε μια ανθεκτική, ανταγωνιστική και περιβαλλοντικά φιλική αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, αρμονικά ενταγμένων στο πλαίσιο της κυκλικής και ενεργειακά αποδοτικής οικονομίας, με έμφαση στη γνώση, την καινοτομία και την αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης, και την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών ώστε να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία».

Οι ειδικότεροι στόχοι εξηγούνται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι.

Το στοχοθετούμενο κοινό, αναφέρεται κυρίως στις εξής κατηγορίες:

- Δυνητικοί δικαιούχοι και Δικαιούχοι του Προγράμματος
- Πολλαπλασιαστές πληροφόρησης
- Επιτροπή Παρακολούθησης
- Ευρύ κοινό

Για την εφαρμογή μέτρων ενημέρωσης και προώθησης, θα χρησιμοποιηθούν διάφορες μορφές πληροφόρησης του κοινού, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές ομάδες-στόχους, το είδος των πληροφοριών που θα πρέπει να γνωστοποιηθούν καθώς και έκτακτα γεγονότα όπως π.χ. μία υγειονομική κρίση, που μπορεί να επηρεάσει την υλοποίηση του προγράμματος.

Για τη δημοσιότητα και επικοινωνία του Προγράμματος θα εφαρμοστούν οι κοινές για όλο το ΕΣΠΑ κατευθυντήριες γραμμές. Η επικοινωνία και προβολή του Προγράμματος αναμένεται να επιτευχθούν με:

- Λειτουργία ιστοσελίδας για το Πρόγραμμα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια σχετικά με την υποστήριξη που παρέχεται από το ΕΤΘΑΥ, θα δημιουργηθεί εντός 6 μηνών από την έγκριση του προγράμματος ιστότοπος που θα περιέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες για το Πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων των στόχων, των δραστηριοτήτων, των διαθέσιμων ευκαιριών χρηματοδότησης και των επιτευγμάτων των έργων και θα συνδεθεί με την ενιαία διαδικτυακή πύλη που θα παρέχει πρόσβαση σε όλα τα προγράμματα των κρατών μελών, όπως απαιτείται από το άρθρο 46 στοιχείο β) του ΚΚΔ. Ο ιστότοπος θα αποτελέσει βασικό εργαλείο για την προσέγγιση όλων των προαναφερόμενων ομάδων-στόχων με σκοπό την σε βάθος ενημέρωση
- Κέντρο πληροφόρησης των ενδιαφερομένων στη ΔΑ
- Προβολή μέσω των ΜΜΕ
- Προωθητικές ενέργειες (έκδοση ενημερωτικών εντύπων, παραγωγή διαφημιστικού υλικού κλπ)
- Εκδηλώσεις με συμμετοχή κοινού (διοργάνωση εκδηλώσεων & ημερίδων, συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια, εκθέσεις και εκδηλώσεις άλλων φορέων), που διοργανώνονται με πρωτοβουλία και ευθύνη της ΔΑ

- Στοχευμένη ενημέρωση δυνητικών δικαιούχων
- Χρήση διαδικτυακών μέσων ενημέρωσης
- Χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Ειδικότερα, όσον αφορά τα έργα στρατηγικής σημασίας:

α) σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 1 στοιχείο ζ) του ΚΚΔ θα παρακολουθείται από την Επιτροπή Παρακολούθησης η πορεία και η πρόοδος υλοποίησής τους

β) σύμφωνα με το άρθρο 50 παρ. 1 ε) προβλέπεται η αυξημένη προβολή τους. Στο πλαίσιο αυτό θα οργανωθεί ειδική εκδήλωση ή κάποια άλλη ενέργεια δημοσιότητας για την επικοινωνία των στόχων και της πορείας υλοποίησης των έργων, με τη συμμετοχή της Ε. Επιτροπής.

γ) σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 5 θα ενημερώνεται η Ε. Επιτροπή για την επιλογή έργων στρατηγικής σημασίας

Σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, έχει οριστεί υπεύθυνος επικοινωνίας προγράμματος. Ο υπεύθυνος επικοινωνίας θα συνεργαστεί με το δίκτυο των υπαλλήλων επικοινωνίας της ΕΕ για τα ταμεία της ΕΕ για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με δραστηριότητες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας.

Όλες οι προαναφερόμενες δραστηριότητες επικοινωνίας και ενημέρωσης θα χρηματοδοτηθούν από την τεχνική βοήθεια του προγράμματος.

Η αξιολόγηση των δράσεων προώθησης και επικοινωνίας θα είναι συνεχής και θα πραγματοποιείται ενδεικτικά όπως αναφέρεται στο Παράρτημα Ι.

(Λόγω περιορισμού χαρακτήρων, το πλήρες κείμενο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι)

8. Χρήση δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Παραπομπή: άρθρα 94 και 95 του ΚΚΔ

Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Προβλεπόμενη χρήση των άρθρων 94 και 95 του ΚΚΔ	Ναι	Όχι
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της συνεισφοράς της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο της προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 94 του ΚΚΔ (στην περίπτωση αυτή να συμπληρωθεί το προσάρτημα 1)	☐	☒
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της συνεισφοράς της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΚΚΔ (στην περίπτωση αυτή να συμπληρωθεί το προσάρτημα 2)	☐	☒

Προσάρτημα 1

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστούν οι ΑΕΚ σε %	Τύπος/-οι καλυπτόμενης πράξης		Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών		Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Τύπος ΑΕΚ (τυποποιημένη κλίμακα μονάδας, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών)	Ποσό (σε EUR) ή ποσοστό (σε περίπτωση ενιαίων συντελεστών) των ΑΕΚ
			Κωδικός	Περιγραφή	Κωδικός	Περιγραφή			

Προσάρτημα 1

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Προσάρτημα 1

Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών

1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)

--

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυνται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.

--

3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.

--

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.

--

Προσάρτημα 2

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ποσό που καλύπτεται από τη μη συνδεόμενη με τις δαπάνες χρηματοδότηση	Τύπος πράξης		Όροι που πρέπει να εκπληρωθούν / απ οτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης για τους όρους που πρέπει να εκπληρωθούν / τα αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Προβλεπόμενο είδος της μεθόδου επιστροφής που χρησιμοποιείται για την επιστροφή ποσών στον ή στους δικαιούχους
			Κωδικός	Περιγραφή		Κωδικός	Περιγραφή		

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Οι βασικές παρεμβάσεις στρατηγικού χαρακτήρα στο Πρόγραμμα, οι οποίες περιλαμβάνουν συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα είναι οι εξής:

1. **Συλλογή δεδομένων:** Αφορά στην υποστήριξη της διαδικασίας συλλογής δεδομένων στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Δεδομένων, και περιλαμβάνει δράσεις συλλογής βιολογικών δεδομένων που αφορούν στο απόθεμα, δεδομένων που αφορούν σε εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες (*métier*), δεδομένων από την ερασιτεχνική αλιεία, τεχνικών δεδομένων από την εμπορική αλιεία, επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα, καθώς και κοινωνικο-οικονομικά δεδομένα για τους τομείς της αλιείας, υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης. Το Πρόγραμμα καλύπτει δαπάνες που αφορούν στα έξοδα προσωπικού, έξοδα κίνησης, δαπάνες σκαφών, αναλώσιμα, εφόδια κλπ.

Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της παρέμβασης, καθώς η συλλογή δεδομένων αποτελεί υποχρέωση της χώρας και πρέπει να διενεργείται συνεχώς και αδιάλειπτα, οι δράσεις υποστήριξης της διαδικασίας συλλογής δεδομένων είναι ετήσιες και επαναλαμβανόμενες και θα διαρκέσουν από την αρχή του προγράμματος μέχρι το κλείσιμό του.

Ο προϋπολογισμός που έχει προβλεφθεί ανέρχεται σε 17.642.380,00 Ευρώ.

2. **Έλεγχος και επιβολή των κανόνων αλιείας:** Αφορά στην ενίσχυση των επιχειρησιακών φορέων ελέγχου, (Γενική Διεύθυνση Αλιείας/ΥΠΑΑΤ, Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής) με μέσα ελέγχου, προκειμένου να πραγματοποιούνται απρόσκοπτα και αποτελεσματικά οι δράσεις ελέγχου των υπηρεσιών.

Όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της παρέμβασης, οι δράσεις για τον έλεγχο θα πρέπει να συμβαδίζουν και με το action plan που ήδη εφαρμόζεται από τη ΓΔΑ σε συνεργασία με την Επιτροπή, και να ακολουθούν το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα, το οποίο θα καλύπτει όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.

Ο προϋπολογισμός που έχει προβλεφθεί ανέρχεται σε 68.660.599 Ευρώ.

Προσάρτημα 4

Σχέδιο δράσης ΕΤΘΑΥ για κάθε εξόχως απόκεντρη περιοχή

ΕΓΓΡΑΦΑ

Τίτλος εγγράφου	Είδος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικός κωδικός αναφοράς	Κωδικός αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Απεστάλη από
Programme snapshot 2021EL14MFPR001 2.1	Συνοπτική απεικόνιση δεδομένων πριν από την αποστολή	13 Μαρ 2025		Ares(2025)2023686	Programme_snapshot_2021EL14MFPR001_2.1_en.pdf Programme_snapshot_2021EL14MFPR001_2.1_el.pdf Programme snapshot 2021EL14MFPR001 2.1 - Machine Translated	13 Μαρ 2025	Ζέρβα, Αργυρώ